KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Foto: Ladislav Renner

Strategie rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje na roky 2022 - 2030

Královéhradecký kraj, 2022 – návrh finální verze strategie, Ver 0.11

Strategie rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje
Královéhradecký kraj
KPMG Česká republika s.r.o.
říjen 2022

Obsah

1	**Úvod**	**1**
1.1	Metodická východiska	1
1.2	Vymezení základní terminologie	2
1.3	Legislativní rámec cestovního ruchu a vazba na strategické dokumenty	3
2	**Trendy a synergické efekty cestovního ruchu**	**5**
2.1	Trendy cestovního ruchu s dopadem na turismus kraje	5
2.2	Význam cestovního ruchu na národní a regionální úrovni	6
3	**Základní údaje o kraji a analýza lokace**	**8**
4	**Analýza nabídky cestovního ruchu**	**10**
4.1	Přírodní předpoklady cestovního ruchu	10
4.2	Kulturně historické předpoklady cestovního ruchu	12
4.2.1	Významné kulturní předpoklady cestovního ruchu	12
4.2.2	Památkové rezervace a zóny	13
4.2.3	Hrady a zámky	14
4.2.4	Církevní památky	14
4.2.5	Vojenské památky a vybrané technické památky	15
4.2.6	Ostatní kulturně historické předpoklady cestovního ruchu	16
4.2.7	Tradice, zvyky, živé umění a akce	16
4.3	Analýza infrastruktury cestovního ruchu a jejího využití	17
4.3.1	Hromadná ubytovací zařízení	17
4.3.2	Infrastruktura pro stravování	20
4.3.3	Infrastruktura pro sjezdové a běžecké lyžování	21
4.3.4	Infrastruktura pro lázeňství a wellness	23
4.3.5	Infrastruktura pro kongresový a konferenční turismus	24
4.3.6	Infrastruktura pro pěší turistiku a cykloturistiku	25
4.3.7	Turistická informační centra	26
4.3.8	Další atraktivity a turistické cíle cestovního ruchu	27
5	**Analýza poptávky cestovního ruchu**	**29**
5.1	Návštěvnost kraje	29
5.2	Návštěvnost vybraných turistických cílů	34
6	**Analýza zainteresovaných stran**	**36**
7	**Analýza institucionálního zajištění cestovního ruchu**	**38**
7.1	Vývoj organizace cestovního ruchu na území kraje	38
7.2	Institucionální zajištění cestovního ruchu na krajské úrovni	38
7.3	Institucionální zajištění cestovního ruchu na oblastní úrovni	39
7.4	Institucionální zajištění cestovního ruchu na lokální úrovni	40
8	**Vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu**	**42**
9	**Strukturovaná SWOT analýza**	**44**
9.1	SWOT analýza nabídky cestovního ruchu	44
9.2	SWOT analýza destinačního managementu	45
9.3	SWOT analýza destinačního marketingu	46

© 2022 KPMG Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

10 Potřeby rozvoje cestovního ruchu v kraji 47

11 Návrhová část 48
11.1 Vize 49
11.2 Cíle 50
11.2.1 Strategické cíle 50
11.3 Oblasti rozvoje a opatření 51
11.3.1 Oblast rozvoje 1 - Infrastruktura v cestovním ruchu 52
11.3.2 Oblast rozvoje 2 – Lidé a organizace 57
11.3.3 Oblast rozvoje 3 - Marketing cestovního ruchu 65
11.3.4 Oblast rozvoje 4 – Spolupráce a koordinace 71

12 Implementační rámec 75
12.1 Organizační struktura 75
12.2 Nástroje implementace 76
12.3 Způsob monitoringu a evaluace 77
12.4 Analýza rizik 78
12.5 Plán řízení změn 79
12.6 Financování naplňování Strategie 79
12.6.1 Finanční rámec Strategie 80

13 Přílohy 81
Seznam národních kulturních památek v kraji 81
Seznam tabulek 82
Seznam grafů 82
Seznam obrázků 83
Seznam zkratek 84

© 2022 KPMG Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

1 Úvod

Strategie cestovního ruchu Královéhradeckého kraje na roky 2022–2030 (dále jen Strategie) je střednědobý strategický dokument v oblasti cestovního ruchu. Strategie stanoví výchozí rámec pro koncepční rozvoj kraje v oblasti cestovního ruchu, kterým se řídí při svém rozhodování.

Strategie byla schválena zastupitelstvem kraje usnesením č. XX ze dne XX. XX. 2022.

1.1 Metodická východiska

Strategie je pořizována Královéhradeckým krajem na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, kterým byla krajům svěřena možnost v rámci samostatné působnosti na svém území rozvíjet cestovní ruch. Strategie představuje nelegislativní nástroj, jak systematicky podporovat rozvoj cestovního ruchu na jeho území.

Strategie je rozdělena na analytickou, strategickou (návrhovou) a implementační část. Analytická část je shrnutím již provedených analýz, které kraj vypracoval v rámci přípravných prací zpracování této Strategie. Součástí dokumentu je pouze stručná situační analýza zahrnující základní ekonomické ukazatele o vývoji turismu v kraji, analýza klíčové nabídky. Důležitým zdrojem informací byly také strukturované rozhovory se zástupci kraje, výzkum destinační spolupráce a informace získané v rámci pracovních workshopů, jehož členové se aktivně podíleli na zpracování tohoto dokumentu. Vyhodnocení této části je provedeno na základě SWOT analýzy, která shrnuje základní analytická zjištění.

Následuje návrhová a implementační část, ve kterých jsou uvedeny cíle, rozvojová opatření a aktivity na podporu rozvoje cestovního ruchu. Součástí implementace Strategie je také Akční plán a návrh způsobu financování stanovených opatření, a to ve formě vícezdrojového financování navržených aktivit. Nedílnou součástí Strategie je také stanovení ukazatelů úspěchu (indikátorů) pro sledování dosahování stanovených cílů a vyhodnocení efektivity podpory.

Zvolený metodický postup také zajišťuje návaznost na související strategické dokumenty, jako je především Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027, další sektorové strategické dokumenty kraje nebo Strategie cestovního ruchu v ČR na období 2021+. Strategie je také východiskem pro Marketingovou strategii cestovního ruchu Královéhradeckého kraje a strategické dokumenty organizací destinačního managementu (DMO) na úrovni turistických oblastí, měst a obcí na území kraje.

Pro zpracování dokumentu byly využity platné metodické postupy pro tvorbu strategických dokumentů cestovního ruchu, kterými jsou především „Doporučený metodický postup tvorby strategických dokumentů v turismu“ Ministerstva pro místní rozvoj ČR a agentury CzechTourism a dále „Metodika přípravy veřejných strategií“ Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Oporu pro vytvoření Strategie poskytla společnost KPMG ČR, která tento důležitý rozvojový dokument zpracovala v úzké součinnosti se zástupci kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

1.2 Vymezení základní terminologie

Součástí této kapitoly je vymezení základních pojmů a terminologie relevantní pro tento dokument.[1]

Atraktivita – je objekt či událost vyvolávající zájem o návštěvu místa, a to díky své kulturní hodnotě, historickému významu, přírodní kráse nebo možností zábavy.

Cestovní ruch (turismus) – je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.

Destinace – cílové místo (případně oblast) cestování se specifickou nabídkou atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu, které je přirozeným celkem s předpoklady a potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu**.**

Destinační management – soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci. Výsledkem takového procesu jsou udržitelné a konkurenceschopné produkty cestovního ruchu, společně sdílené logo/značka kvality, sdílený informační a rezervační systém, společná tvorba cenové politiky, provádění výzkumu a sběru statistických dat z oblasti cestovního ruchu, iniciace partnerství soukromého a veřejného sektoru i podpora profesních spolků, sdružení a organizací působících v cestovním ruchu.

Druh cestovního ruchu – typ cestovního ruchu, pro jehož určení je rozhodující kritérium „jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky.

Forma cestovního ruchu – typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem motivace návštěvníka.

Intenzita cestovního ruchu – poměr mezi průměrným počtem přenocujících návštěvníků a počtem obyvatel destinace cestovního ruchu. Patří mezi klíčové indikátory udržitelnosti cestovního ruchu. Ovlivňuje míru naplnění fyzicky, psychologicky a socio-kulturně únosné kapacity.

Strategie – v kontextu strategického řízení označuje pojem strategie strukturované vytyčení celkového směřování ve střednědobém horizontu.

Nabídka cestovního ruchu – maximální množství produktu na trhu cestovního ruchu, které má určitý subjekt (nebo souhrn subjektů – agregovaná nabídka) v úmyslu prodat za danou cenu. Objem nabídky závisí, kromě ceny nabízeného produktu cestovního ruchu, také na cílech subjektu cestovního ruchu (maximalizace zisku nebo podílu na trhu, konkurenční boj), technologické úrovni, cenové hladině v zemi (míra inflace), na politice prostorově či tematicky blízké konkurence (např. nabídka stejných destinací CR) a na ceně výrobních faktorů (cena pozemků, pracovní síly, kapitálu).

Organizace destinačního managementu (DMO) – organizace zajišťující koordinaci, kooperaci a komunikaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu na daném území (destinaci) za účelem efektivnějšího řízení cestovního ruchu. Na základě využívání nástrojů destinačního managementu je jejím úkolem udržitelným způsobem prosazovat tuto destinaci a její produkty na trhu. Tato organizace může založit fond turismu.

Poptávka cestovního ruchu – množství daného produktu cestovního ruchu, které kupující hodlá koupit za danou cenu na daném trhu v daném čase. Během hlavní sezóny poptávka po službách v cestovním ruchu a zpravidla i jejich cena výrazně roste. Funkce poptávky je za jinak stejných podmínek vztah mezi množstvím poptávaných produktů cestovního ruchu a jejich cenou.

Potenciál cestovního ruchu – je souhrnnou hodnotou všech předpokladů cestovního ruchu, oceněnou na základě bodovací škály, sníženou o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu – zejména o špatný stav složek životního prostředí a konfliktní land-use daného území.

Produkt cestovního ruchu – kombinace různých služeb a věcí (statků) veřejnoprávní i soukromoprávní povahy v destinaci, vytvořená zejména k uspokojení potřeb návštěvníka. Míra komplexnosti a provázanosti produktu může být různá, od konkrétních produktových balíčků (paketů), přes vytváření řetězců služeb až po marketingové pojetí produktu.

3K Platforma – vhodná funkční platforma pro kooperaci, koordinaci a komunikaci subjektů cestovního ruchu, případně i návazných odvětví a složek veřejné správy v destinaci za účelem podpory rozvoje turismu a návazně rozvoje regionu. V rámci platformy dochází k výměně informací nezbytných pro koordinaci aktivit cestovního ruchu.

[1] Zdrojem základních pojmů je Zelenka, J., Pásková, M. (2012): Výkladový slovník cestovního ruchu, MMR (2013): Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014–2020 a CzechTourism (2018): Kategorizace organizací destinačního managementu

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

1.3 Legislativní rámec cestovního ruchu a vazba na strategické dokumenty

Klíčová zjištění

- Cestovní ruch jako samostatné odvětví není v ČR legislativně upraveno, avšak upraveny jsou jeho dílčí aspekty.
- Turismus je svěřen do samostatné působností krajů a obcí, kompetence mezi státem, kraji a obcemi nejsou jednoznačně specifikovány.
- Koordinace cestovního ruchu mezi státem, kraji, obcemi a dalšími subjekty a jeho financování je tak realizováno primárně na dobrovolné bázi, a to na základě pravidel Kategorizace DMO.
- Prostředí pro rozvoj turismu je formováno na základě nelegislativních dokumentů, se kterými by měla být Strategie v souladu.

Cestovní ruch jako samostatné odvětví není v České republice právně ukotveno, upraveny jsou však jeho dílčí aspekty zejména v oblasti podnikání, ochrany spotřebitele, obchodu, ochrany přírody a krajiny nebo péči o kulturní dědictví. Jediným speciálním zákonem upravujícím podmínky cestovního ruchu je tak zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu.

Právní předpisy v České republice stanovují základní rozdělení kompetencí v oblasti cestovního ruchu na národní a regionální úrovni prostřednictvím následujících zákonů:

- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Rozdělení kompetencí mezi Ministerstvo pro místní rozvoj ČR na národní úrovni, kraji a obcemi na regionální úrovni není ve výše uvedených právních předpisech jednoznačně specifikováno. To v minulosti vedlo k opakovaným úvahám vytvořit speciální zákon o cestovním ruchu, jehož výsledkem by bylo přesné stanovení kompetencí (odpovědností) na jednotlivých úrovních řízení, a především zajištění jeho financování z veřejných zdrojů. Takový zákon se však nepodařilo prosadit a ani v blízké budoucnosti není jeho vytvoření pravděpodobné. Koordinace aktivit cestovního ruchu mezi státem, kraji, obcemi a dalšími zainteresovanými stranami a jeho financování je tak realizováno primárně na dobrovolné bázi, a to na základě nových pravidel Kategorizace organizací destinačního managementu a podpůrných dotačních programů.

Ve vztahu ke Královéhradeckému kraji, jako pořizovateli této Strategie, je podstatné, že krajům byla na základě zákona č.129/2000 Sb., o krajích, svěřena možnost v rámci samostatné působnosti na svém území koordinovat/rozvíjet podmínky pro cestovní ruch. Strategie proto představuje základní nástroj, jak systematicky podporovat rozvoj cestovního ruchu na jeho území.

Prostředí pro rozvoj cestovního ruchu je v České republice formováno dalšími nelegislativními dokumenty zejména na národní a regionální úrovni, se kterými musí být tato strategie plně v souladu.

Národní strategické dokumenty:

- Strategie rozvoje cestovního ruchu 2021+
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
- Akční plán strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2022
- Politika územního rozvoje České republiky
- Strategický rámec Česká republika 2030
- Strategie rozvoje kulturních a kreativních odvětví 2021-2025

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020 a její připravovaná aktualizace
- Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025) a její připravovaná aktualizace na roky 2021–2025+
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050
- Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020–2021

Strategické dokumenty Královéhradeckého kraje:

- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027
- Koncepce Královéhradecký kraj – Chytrý region
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
- Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030
- Strategie KHK v oblasti cyklistické dopravy do roku 2035

Strategie také vychází z dílčích koncepčních dokumentů organizací destinačního managementu, municipalit a dalších aktérů v oblasti turismu a navazujících sektorů.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

2 Trendy a synergické efekty cestovního ruchu

Klíčová zjištění

- Cestovní ruch je důležité ekonomické odvětví zásadně, která má vliv na lokální ekonomiku území kraje.
- Na turismus dlouhodobě působí řada trendů, které ovlivňují jeho konkurenceschopnost na úrovni jednotlivých destinací.
- Krátkodobě je turismus podstatně ovlivněn dopady pandemie COVID-19, která odvětví poškodila, ale také akcelerovala některé dlouhodobé trendy, jemuž se turismu v kraji bude muset přizpůsobit.

Cestovní ruch je celosvětově jedním z nejvýznamnějších ekonomických odvětví s významnými dopady na ekonomickou výkonnost a zaměstnanost. Význam turismu roste zejména na lokální úrovni, kdy je na mnoha místech zásadním ekonomickým nástrojem rozvoje s významnými regionálními dopady.

2.1 Trendy cestovního ruchu s dopadem na turismus kraje

Turismus prochází v posledních letech podstatnými změnami, které souvisí s nástupem znalostní, sdílené ekonomiky a rozvojem nových technologií (digitalizace a automatizace), které umožňují efektivnější síťování lidí, podnikových procesů, dat a věcí. Pronikaní těchto trendů do odvětví cestovního ruchu tak vede v k větší výkonnosti a přidané hodnotě vytvářeného produktu. Digitalizace a automatizace v jiných ekonomických odvětvích vede k uvolňování lidských zdrojů, pro které může turismus vytvářet vhodné příležitosti, neboť stále je odvětvím silně závislým na lidské práci.

Globální ekonomický růst vede také ke zvyšování bohatství ve společnosti, což umožňuje stále většímu množství lidí cestovat. Nové technologie a celková propojenost trhu také přispívají ke změnám chování zákazníka. Ten v současné době vyhledává především autentické zážitky a zároveň odmítá masový turismus, který je logickým důsledkem tohoto vývoje. Tomu se bezpodmínečně musí destinace přizpůsobit, jinak v dlouhodobě velmi konkurenčním prostředí budou svou konkurenceschopnost rychle ztrácet.

Současný vývoj však přináší také významná rizika, zejména v oblasti bezpečnosti nebo přetěžování vybraných turistických destinací, která mohou negativně rostoucí trend cestovního ruchu ovlivnit. I přes tato globální rizika predikuje Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) do roku 2030 další růst mezinárodních příjezdů cestovního ruchu, na kterém se bude podstatným způsobem podílet také Evropa. Takový vývoj je příležitostí zejména pro nové destinace, které nabídnou unikátní produkty přizpůsobené požadavkům návštěvníků.

Dlouhodobý vývoj však může být ovlivněn četnými riziky, která mohou mít na turismus negativní dopad. Tato rizika jsou nejčastěji spojená s bezpečnostní situací ve světě, živelními katastrofami nebo hrozbou šíření epidemií. Dopady těchto rizik mohou být pouze lokání, ale mohou se také projevit v omezení celkové poptávky po cestování a na cestovní ruch tak mohou mít fatální vliv. V takovém případě je vysoká závislost ekonomiky na příjmech z cestovního ruchu značným rizikem.

Případem takové situace s globálními dopady na cestovní ruch je aktuálně probíhající pandemie COVID-19. Přijatá opatření jednotlivých zemí, omezení cestování a strach z nakažení způsobily v roce 2020 výrazný celosvětový propad cestovního ruchu a navazujících odvětví. V ČR byl nejvýraznější propad znát především v první polovině roku 2020, kdy se cestovní ruch z hlediska počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) propadl o téměř 60 %. Z pohledu příjezdového cestovního ruchu došlo za rok 2020 k meziročnímu propadu počtu přenocování o 73 %, z pohledu domácího cestovního ruchu pak o 20,3 % (v případě Královéhradeckého kraje o 30 % v průměrném počtu přenocování). Dle celosvětové predikce by se měl cestovní ruch postupně začít vracet na úroveň před pandemií nejdříve v roce 2023. Pandemie COVID-19

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

některé z dlouhodobých trendů turismu podstatně urychlila, v jiných oblastech změnila dosavadní vývoj. Tyto trendy jsou následující:

- Růst domácího cestovního ruchu
- Individuální cestování, cestování na kratší vzdálenost s preferencí využití vlastního automobilu nebo karavanu
- Požadavky na bezpečnost, zdraví a čistotu v cestovním ruchu
- Digitalizace procesu služeb cestovního ruchu (rozvoj nových technologii, automatických rezervačních systémů, bezhotovostních transakcí atd.)
- Preference venkovních aktivit a zážitků v přírodě
- Flexibilita cestování (přívětivé storno podmínky)
- Strukturální změna MICE segmentu – hybridní kongresy, konference
- Preference environmentálních aspektů a sociální udržitelnosti

Na výše uvedené trendy je proto vhodné reagovat vhodnými opatřeními uvedenými v této Strategii.

2.2 Význam cestovního ruchu na národní a regionální úrovni

V České republice se v roce 2019 dle Satelitního účtu cestovního ruchu podílel cestovní ruch na celkovém HDP ČR z 2,9 %, na celkové zaměstnanosti ze 4,4 %, a vytvářel tak téměř 240 tisíc pracovních míst. Dle veřejně dostupných studií se cestovní ruch včetně multiplikačních efektů podílí na HDP ČR přibližně 5 %. HDP je z hlediska strany nabídky určován hrubou přidanou hodnotou a saldem daní z produktů a dotací na produkty. Samotná hrubá přidaná hodnota (HPH) reflektuje souhrnnou výkonnost odvětví, a je tak „čistým" ukazatelem výkonnosti ekonomiky. Podíl Královéhradeckého kraje na HPH cestovního ruchu vyplývá z následujícího grafu.

Graf 1: Podíl cestovního ruchu na celkové HPH v krajích ČR v roce 2019 (v %)

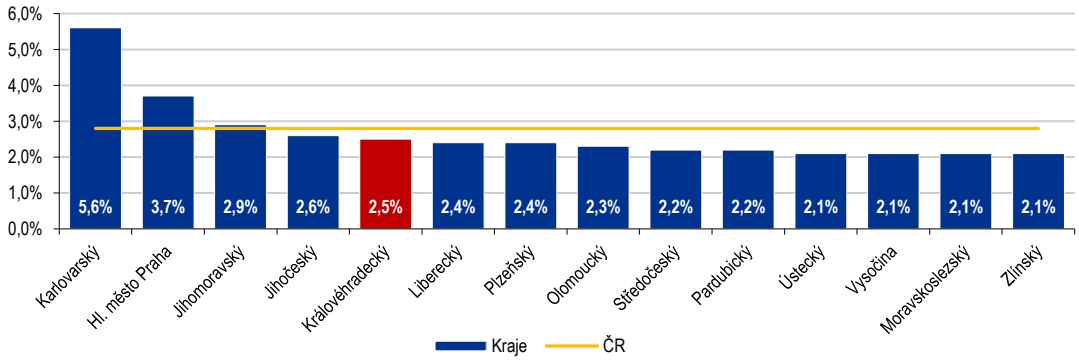

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska podílu cestovního ruchu na hrubé přidané hodnotě (HPH) kraje se cestovní ruch řadí mezi důležitá odvětví, přičemž se pohybuje lehce nad průměrem ČR. Pouze čtyři kraje dosahují výrazně vyššího podílu než Královéhradecký kraj. Podobný dopad má cestovní ruch v kraji také na zaměstnanost. V případě Královéhradeckého kraje je 4,0 % všech pracovníků zaměstnáno právě v tomto odvětví.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Graf 2: Podíl cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti v krajích ČR v roce 2019 - bez Prahy (v %)

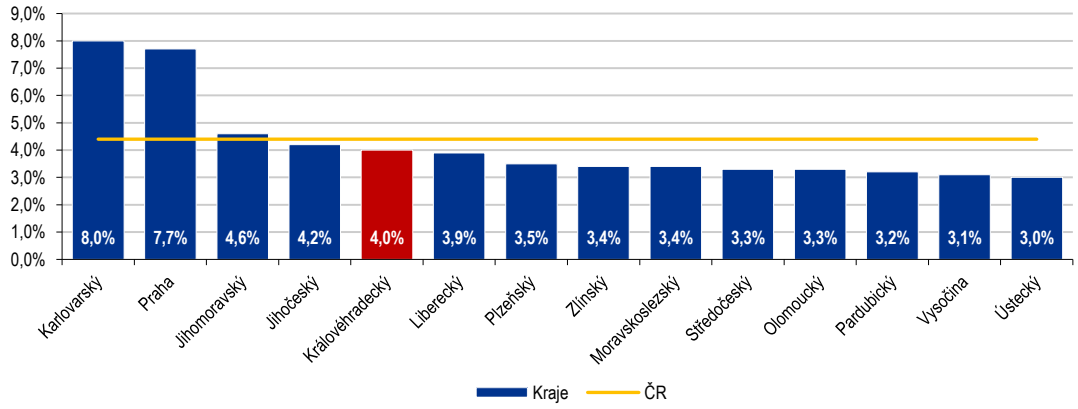

Zdroj: ČSÚ

Na rozvoj cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji úzce navazují další odvětví. Významná je vazba ve vztahu k dopravě, kultuře, zemědělství, podnikání ale také k lázeňství jako specifické formě cestovního ruchu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

3 Základní údaje o kraji a analýza lokace

Klíčové údaje

- Kraj zaujímá 6 % rozlohy České republiky a řadí se tak na deváté místo mezi kraji ČR. Žije zde přes 550 tis. obyvatel, což je přes 5 % obyvatel ČR.
- Kraj disponuje strategickou polohou a disponuje solidní dopravní dostupností z hlavních zdrojových trhů. Přístupnost jednotlivých turistických atraktivit se liší v souvislostí s jejich lokalizací v rámci kraje.

Královéhradecký kraj je jedním z 14 územně samosprávných celků České republiky a tvoří jej 5 okresů – Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov na Kněžnou a Trutnov. Kraj má rozlohu 4 759 km^2 a zaujímá tak 6 % rozlohy České republiky. Řadí se tak na deváté místo v pořadí krajů. K 31. 12. 2021 zde žilo 542,6 tisíc obyvatel, což tvoří 5,2 % z celkového počtu obyvatel České republiky

Kraj se nachází v severovýchodní části Čech, přičemž jeho severovýchodní hranici tvoří státní hranice s Polskem v délce asi 208 km. V rámci České republiky sousedí Královéhradecký kraj na své severozápadní hranici s Libereckým krajem a na své jižní hranici s Pardubickým krajem. Spolu s těmito dvěma kraji tvoří Královéhradecký kraj tzv. oblast Severovýchod, která patří mezi tři největší oblasti v republice – jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Posledním sousedem je kraj Středočeský.

V kraji je celkem 448 obcí, z toho celkem 47 náleží status města. Sídlem a zároveň největším a hospodářsky nejdůležitějším městem kraje je Hradec Králové (93 tisíc obyvatel). Mezi další velká města (nad 15 tis. obyvatel) patří Trutnov, Náchod, Jičín a Dvůr Králové nad Labem. Celkově má kraj hustotu 116 obyvatel na km^2, čímž nedosahuje celorepublikového průměru 134 osob.

V současné době prochází Královéhradeckým krajem část úseku dálnice D11 vedoucí z Prahy přes Hradec Králové do Jaroměře. Pokračování dostavby D11 z Jaroměře přes Trutnov až ke hranici s Polskem se očekává v průběhu platnosti tohoto dokumentu. Ze strany státu je také připravována další významná stavba, a to dálnice D35, která bude v našem kraji procházet severozápadní části, a to v úseku Hradec Králové – Hořice – Úlibice s pokračováním do Libereckého kraje. Územím Královéhradeckého kraje, kromě dálničních úseků, jsou vedeny silnice I. třídy v rozsahu cca 430 km, která vlastní stát. Závažnou kapacitní překážku na řadě silnic I. třídy představují průtahy těchto komunikací intravilánovými úseky, které mají negativní vliv jak na život místních obyvatel, tak na plynulost a bezpečnost dopravy. Královéhradecký kraj je vlastníkem silnic II. a III. tříd v rozsahu cca 3300 km.

Dalším faktorem, který přispívá k udržitelnému rozvoji regionu Královéhradeckého kraje, je železniční síť. Hustota železniční sítě v Královéhradeckém kraji je nadprůměrná v porovnání s jinými kraji v ČR (15 km železničních tratí na 100 km^2). V kraji není žádná dvoukolejná trať, elektrifikováno je cca 15 % délky tratí. Královéhradeckým krajem neprochází žádná z tratí spadajících do sítě TEN-T, žádný z tranzitních koridorů ani evropských nákladních koridorů. V současné době je zpracována studie proveditelnosti vysokorychlostní tratě z Prahy přes Hradec Králové do polské Wroclawi, která se zabývá i úpravami konvenčních tratí. Pro kraj je klíčové v oblasti železniční infrastruktury, aby stát zajistil výrazné zrychlení a zvýšení propustnosti železničních tratích na páteřních přepravních osách, a to v úsecích Chlumec nad Cidlinou – Hradec Králové – Týniště nad Orlicí – Choceň a Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř – Trutnov/Náchod – Broumov.

V okruhu přibližně 2–3 hodin je Královéhradecký kraj dostupný z několika dalších mezinárodních letišť, přičemž za ta vzdálenostně nejdostupnější je možné považovat letiště v Pardubicích, Praze, Brně, Wroclawi, Berlíně nebo Bratislavě

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Obrázek 1 Schéma širších vztahů – dostupnost veřejných letišť automobilovou dopravou

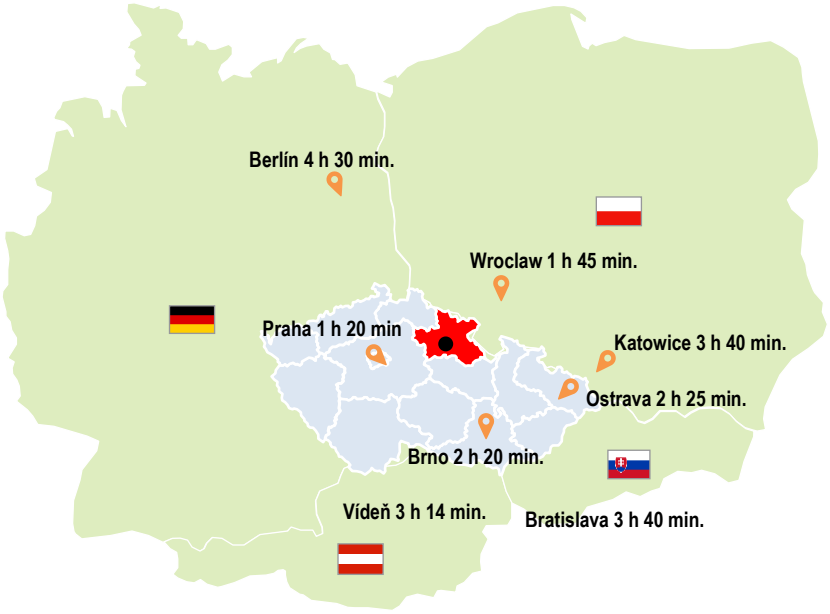

Zdroj: KPMG ČR

Královéhradecký kraj zajišťuje dopravní obslužnost obyvatel i návštěvníků prostřednictvím veřejných služeb v přepravě cestujících, a to pomocí veřejné linkové dopravy a veřejné drážní dopravy. Ve veřejné linkové dopravě byl v roce 2021 objednáván rozsah dopravy ve výši 19,5 mil. km a v drážní dopravě v 5,8 mil. km. Zachování a případně další rozvoj veřejných služeb v přepravě cestujících je zásadní i pro cestovní ruch v našem regionu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4 Analýza nabídky cestovního ruchu

Klíčová zjištění

- Kraj disponuje pestrým kulturně historickým dědictvím, které umožňuje rozvoj kulturního turismu a dalších forem cestovního ruchu.
- Na území kraje se nachází výjimečné přírodní bohatství využitelné pro rozvoj turismu (NP, CHKO, skalní města, geopark atd.).
- Pro využití primárního potenciálu kraj disponuje základní a doprovodnou infrastrukturou cestovního ruchu, kterou je však nezbytné dále rozvíjet v závislosti na trendech cestovního ruchu a únosné kapacitě území.

Nabídka cestovního ruchu je obecně tvořena primárním a sekundárním potenciálem. Součástí primárního potenciálu cestovního ruchu jsou především přírodní a kulturně historické atraktivity. K plnému využití primárního potenciálu jsou nezbytné dobře rozvinuté dopravní a realizační předpoklady zahrnující základní a doprovodnou infrastrukturu cestovního ruchu,

Z hlediska cestovního ruchu Královéhradecký kraj disponuje velmi heterogenní nabídkou, kterou zastupují unikátní přírodní a kulturně historické předpoklady. Mezi přírodními atraktivitami v kraji vynikají Krkonoše – nejvyšší pohoří České republiky, unikátní arkto-alpínská tundra, Adršpašské skály či Prachovské skály. Mezi oblíbené kulturně-naučné cíle spadá například Safari park Dvůr Králové, Hospitál Kuks či nově vzniklá stezka korunami stromů Krkonoše. Významným kulturním a historickým centrem, kde je značný podíl zahraniční a B2B klientely je metropole kraje – Hradec Králové.

4.1 Přírodní předpoklady cestovního ruchu

Přírodní podmínky území Královéhradeckého kraje jsou velmi pestré. Značná část území kraje má spíše hornatý charakter. Na severu kraje se nachází největší pohoří v ČR Krkonoše, jejichž území je legislativně chráněno jakožto Krkonošský národní park s biosférickou rezervací UNESCO a na severovýchodním pohraničí se rozkládají Orlické hory. Obě pohoří od sebe odděluje Broumovský výběžek, jehož geologickou a horopisnou pestrost dokládají četné přírodní zajímavosti. Erozního rázu jsou skalní města Adršpašsko-teplických skal, Broumovských stěn a Českého ráje, který byl vyhlášen geoparkem UNESCO.

Tabulka 1: Seznam nejhodnotnějšího přírodního bohatství Královéhradeckého kraje

Kategorie	Název
Národní park	Krkonošský národní park, KRNAP
Geopark/CHKO	CHKO Český ráj a Globální Geopark UNESCO CHKO Broumovsko a Národní geopark Broumovsko CHKO Orlické hory
Národní přírodní rezervace	Adršpašsko-teplické skály Broumovské stěny Kněžičky Trčkov Žehuňská obora a Žehuňský rybník
Národní přírodní památky	Babiččino údolí Poličské stěny

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

V kraji se dále nachází mnoho dalších přírodních rezervací (38) a památek (68) a v rámci soustavy chráněných území NATURA 2000 zde můžeme najít 58 evropsky významných lokalit a 5 ptačích oblastí.

Přírodní bohatství je důležitým předpokladem pro rozvoj mnoha forem cestovního ruchu (ekoturismus, (příměstská) rekreace, agroturismus, pěší turistika, cykloturistika, běžecké a sjezdové lyžování, vodáctví/rekreační plavba, hippoturistika, lázeňství a další letní a zimní formy). Hlavními přírodními předpoklady jsou:

Krkonošský národní park – se vyznačuje unikátní mozaikou horských ekosystémů. V této oblasti se nachází 800 km značených turistických tras a cyklostezek, které jsou hojně využívané v letních měsících. Na vyznačených trasách lze narazit na mnohé vycházkové a naučné stezky, jako např. Rýchory, Černohorské rašeliniště, Čertův důl atd. Nejvyšším bodem parku je Sněžka, která je nejnavštěvovanější přírodní atraktivitou v kraji a na jejíchž vrchol vede lanová dráha, která je v důsledku popularity Sněžky a okolní scenérie druhou nejnavštěvovanější atraktivitou v kraji (ročně cca 310 tisíc návštěvníků). V areálu se nachází i vyhlídková věž zvaná Stezka korunami stromů Krkonoše, která je třetím nejnavštěvovanějším cílem v kraji (ročně cca 305 tisíc).

Obrázek 2: *Krkonošský národní park*

Zdroj: krkonose.eu

CHKO Český ráj a Globální Geopark UNESCO – je nejstarší chráněnou oblastí v ČR. K Českému ráji neodmyslitelně patří pískovcové skály lemující kaňonovitá údolí vodních toků či tvořící rozsáhlejší skalní města. K turisticky nejatraktivnějším místem je Přírodní rezervace Prachovské skály, které tvoří vzájemné vazby skalních měst a lesního prostředí. K přírodním památkám patří také soustava Jinolických rybníků na severovýchodním okraji Prachovských skal. V Českém ráji se nachází hrady Kost, Trosky, Veliš či Kumburk, které doplňují romantický ráz této oblasti. Mezi nejvýznamnější formy cestovního ruchu zde patří pěší turistika a cykloturistika, návštěva přírodních zajímavostí a v omezené podobě také horolezectví.

Obrázek 3: *Prachovské skály*

Zdroj: www.kudyznudy.cz

CHKO Broumovsko – zahrnuje přírodní ekosystémy pískovcových skalních oblastí, skalní města, stolové hory, rokle, romantické skalní útvary, bohaté lesy a údolní nivy s větší biologickou rozmanitostí. Nejnavštěvovanějšími místy jsou přírodní rezervace Adršpašsko-teplické skály (cca 300 tis. návštěvníků ročně), Broumovské stěny a Ostaš. Vzhledem k bohaté historii a lidské činnosti je tato oblast protkaná církevními i lidovými stavbami. Například v severní části najdeme v hojném počtu starobylé statky, kostely, křížky, smírčí kříže a boží muka. Z hlediska cestovního ruchu je území vhodné zejména pro rozvoj šetrných forem turismu.

CHKO Orlické hory – je tvořena hřebenem Orlických hor a částečně jejich podhůřím. Na hlavním hřebenu se nachází několik rašelinišť s význačnou flórou i faunou. Avšak zdejší vodní toky (jako Orlice, Zdobnice, Říčka, Bělá, Kněžná atd.) porušují příkrými údolními svahy zaoblené denudační hřbety a dotvářejí tak charakteristický ráz krajiny. Na svazích hřebene a v závěrech údolí se rovněž nacházejí četná prameniště a podmáčené louky, které představují nejzachovalejší přírodní biotopy. Tato oblast je v letních měsících vhodná pro pěší turistiku a cykloturistiku; v zimních měsících nabízí Orlické hory vhodné místo pro sjezdové a běžecké lyžování.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4.2 Kulturně historické předpoklady cestovního ruchu

Královéhradecký kraj je regionem s cennými historickými, technickými a architektonickými památkami všech stavebních slohů. Nejvíce je kulturně historické bohatství koncentrováno v Hradci Králové, kde kromě významných historických a architektonických budov také sídlí značný počet kulturních institucí. Bohatou historii Královéhradeckého kraje dále dokazují zdejší archeologická naleziště, zámky, hradní zříceniny, kostely či synagogy.

4.2.1 Významné kulturní předpoklady cestovního ruchu

V kraji se k 1. červenci 2022 nacházelo celkem 34 národních kulturních památek (dále jen NKP), které představují nejvyšší míru ochrany kulturního dědictví a současně představují značný potenciál z hlediska turismu a patří také k nejnavštěvovanějším turistickým cílům. Kompletní výčet NKP je uveden v příloze, vybrané NKP jsou součástí následující analýzy.

Královéhradecký kraj zřizuje v oblasti kultury a památkové péče 10 příspěvkových organizací a je spoluzakladatelem 4 obecně prospěšných společností. Na území kraje se dále dle nachází přibližně 78 muzeí a 18 galerií.

Tabulka 2: Seznam příspěvkových organizací a obecně prospěšných společností zřízených Královéhradeckým krajem

Kategorie	Název
Muzea	Muzeum východních Čech v Hradci Králové (NKP) Regionální muzeum a galerie v Jičíně – Muzeum hry Muzeum Náchodska Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově n. Kněžnou
Galerie	Galerie moderního umění v Hradci Králové Galerie výtvarného umění v Náchodě
Divadlo a hudba	Klicperovo divadlo o.p.s. Divadlo Drak a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s. Filharmonie Hradec Králové o.p.s.
Hvězdárny	Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové Hvězdárna v Úpici
Ostatní	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové Centrum podpory uměleckých aktivit Archeopark Všestary o.p.s

Zdroj: www.kr-kralovehradecky.cz

Obrázek 4: *Zámek Dětenice*

Zdroj: www.detenice.cz

Mezi nejnavštěvovanější objekty v Královéhradeckém kraji patří historické budovy.

Nejvyšší návštěvnosti v kraji se už několik let těší **zámek Dětenice** (cca 266 tis. návštěvníků ročně[2]). Na zámku Dětenice se konají historické programy, rokokové plesy a středověké hostiny. Zámecký resort láká návštěvníky zejména pro svůj interiér. Nachází se zde dochované gotické, renesanční a barokní fresky, nástěnné malby a rokokové a klasicistní štukové výzdoby. Dále zde může návštěvník zhlédnout sbírky obrazů, historických zbraní a loveckých trofejí. Interiér je dále vybaven okrasným nábytkem a řadou

[2] Data návštěvnosti kulturních památek v této kapitole čerpána ze zdroje: CzechTourism. (2021). Analytická část a zhodnocení strategie Královéhradeckého kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

dalších zámeckých doplňků. Z těchto důvodů je zámecký resort oblíbeným cílem pro pořádání různých akcí, jako jsou např. konference, svatební hostiny, koncerty, rauty atd.

Hospital Kuks (NKP) – byl vystavěn počátkem 18. století na popud Františka Antonína Šporka, jakožto komplex lázní spojených s lazartetem. Jednalo se o nejvelkorysejší institut svého druhu v pozdně barokních Čechách a byl zároveň významným společenským centrem. V areálu je možné si projít bývalý nemocniční sál, kostel Nejsvětější Trojice, barokní lékárny či farmaceutické muzeum. Z umělecké tvorby jsou k vidění nástěnné barokní malby či lapidárium s originály M. B. Brauna. Součástí areálu je i velká zahrada s ovocným sadem a v blízkosti se nachází i tzv. Braunův Betlém (NKP). Hospitál Kuks je druhou nejnavštěvovanější památkou v KHK (cca 158 tis. návštěvníků ročně).

***Obrázek 6**: Hospital Kuks*

Zdroj: www.hkregion.cz

***Obrázek 5**: Rytířský sál (zámek Častolovice)*

Zdroj: www.wikipedia.org

Velké návštěvnosti se také těší **Zámek Častolovice** (cca 88 tis. návštěvníků ročně). Jedná se o soukromý renesanční zámek, ve kterém je v současné době zpřístupněno 20 místností západního křídla, kde byla zřízena expozice, jenž seznamuje návštěvníky se životem šlechty napříč různými epochami. Chloubou zámecké expozice je Rytířský sál (300 m2) s malovaným kazetovým stropem. Dále se zde nachází rozsáhlý park, minizoo a obora s bílými daňky. Krom prohlídek má zámek několik dalších využití. V zámku lze uspořádat svatební obřady, bankety, koncerty a jiné rodinné, popřípadě podnikové oslavy.

4.2.2 Památkové rezervace a zóny

V Královéhradeckém kraji se nachází 7 památkových rezervací a 35 památkových zón. Kulturně historické dědictví, které je předmětem vysokého stupně plošné památkové ochrany v rámci městských památkových rezervací a zón, představuje velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, především pro městský poznávací turismus.

Tabulka 3: Městské památkové rezervace a zóny

Městské památkové rezervace (5)				
Hradec Králové	Jičín	Josefov	Kuks	Nové Město nad Metují
Městské památkové zóny (20)				
Broumov	Jaroměř	Pilníkov	Stárkov	
Dobruška	Náchod	Police nad Metují	Trutnov	
Dvůr Králové	Nový Bydžov	Rokytnice v Orlických horách	Vrchlabí	
Hostinné	Opočno	Rychnov nad Kněžnou	Žacléř	
Hradec Králové – část	Pecka	Sobotka	Železnice	

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Vesnické památkové rezervace a zóny představují velký potenciál pro kulturně poznávací cestovní ruch, agroturismus, ale také pro pěší turistiku, cykloturistiku nebo hipoturistiku.

Tabulka 4: Vesnické památkové zóny a rezervace

Vesnické památkové rezervace (2)		
Křinice	Vesec u Sobotky	
Vesnické památkové zóny (14)		
Dolní Vernéřovice	Modrý Důl	Studeňany
Chotěborky	Nové Smrkovice	Šímovy Chalupy
Karlov	Radvanice	Štidla
Libeň	Skalka	Velké Tippeltovy Boudy
Vysočany	Kačerov	

Jedinou krajinnou památkovou zónou v KHK je Bojiště bitvy u Hradce Králové.

4.2.3 Hrady a zámky

Atraktivní součástí nabídky cestovního ruchu Královéhradeckého kraje jsou hrady a zámky. Mezi nejnavštěvovanější zámek Dětenice, SZ Ratibořice, SZ Opočno, Zámek Humprecht, SZ Náchod či hrady Kost a Pecka.

Tabulka 5: Vybrané hrady a zámky Královéhradeckého kraje

Zámky		
Zámek Nové Město nad Metují (NKP)	Zámek Hrádek u Nechanic (NKP)	Zámek Humprecht (NKP)
Zámek Náchod (NKP)	Zámek Ratibořice (NKP)	Zámek Opočno (NKP)
Zámek Doudleby nad Orlicí	Zámek Karlova Koruna	Zámek Dětenice
Zámek Rychnov nad Kněžnou	Zámek Častolovice	Zámek Potštejn
Hrady		
Hrad Kost (NKP)	Hrad Pecka	Staré Hrady
Zříceniny		
Zřícenina hradu Rýzmburk	Velešov	Hrad Potštejn
Choustníkovo Hradiště	Zřícenina hradu Adršpach	Skalní hrad Skály
Hrad Vízmburk	Zřícenina hradu Pařez	

4.2.4 Církevní památky

Dalšími předpoklady cestovního ruchu jsou sakrální památky, které reflektují historický vývoj kraje, zastupují značné množství stavebních stylů a také jsou mnohdy propojeny s přírodními zajímavostmi kraje. Počet klášterních areálů na území kraje není sice velký, ale je srovnatelný například s Pardubickým, Libereckým či Karlovarským krajem. Za pozornost mimo jiné stojí památky protestanských církví, jako např. prvorepublikové novostavby sborů Církve československé husitské, neboť ty jsou nezbytnou – a na české poměry unikátní – součástí historicko-kulturního vývoje kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Mezi nejnavštěvovanější místa v Hradci Králové patří historická dominanta města katedrála sv. Ducha, dále pak barokní kaple sv. Klimenta, barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo také dřevěný kostelík sv. Mikuláše stojící v Jiráskových sadech. Mimo centrum Královéhradeckého kraje jsou vyhledávanými lokacemi například Benediktinský klášter Broumov (NKP), či Broumovská skupina kostelů (NKP) – která představuje unikátní soubor barokní sakrální architektury. Mezi významné přírodně zasazené lokace patří např. sochařské barokní dílo Braunův Betlém (NKP) a křížový vrch v Dolním Adršpachu. V kraji ovšem nechybí i poutní místa – za zmínku stojí třeba kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově, kostel Panny Marie Bolestné (NKP) u Lhoty u Potštejna a kaple Panny Marie Lurdské u Přepych.

V Královéhradeckém kraji se také nachází značné množství zachovalých židovských památek. V kraji je celkem 13 synagog a 18 židovských hřbitovů (např. Hořice či Nový Bydžov). Pro židovskou kulturu je významným místem zejména město Jičín, kde se nachází zrekonstruovaná pozdně barokní synagoga (budova bývalé židovské školy č. p. 100, se stálou expozicí věnované židovské literatuře), Židovská ulice s 8 židovskými domy, rodný dům Karla Krause a židovský hřbitov s dokladem vývoje funerální plastiky od 18. do 20. století.

4.2.5 Vojenské památky a vybrané technické památky

Oblast Královéhradeckého kraje nabízí několik technických zajímavostí, které reflektují přírodní podmínky, kulturní i historický vývoj kraje.

Proslulou a unikátní stavbou Královéhradeckého kraje je komplex pevnostního města **Josefov**. Vystavěn za vlády Josefa II., původně za účelem ochrany východních Čech pro případ v pádu pruských vojsk, tento komplex skýtá: pozoruhodné uspořádání vojenských budov, civilních budov a bastionů; zátopové kotliny; hradní příkopy a 45 km dlouhou síť podzemních chodeb. Dále pevnost láká svou vyhlídkou z hradebního valu či na lapidárium, jenž obsahuje originály barokního sochaře M. B. Brauna. Od roku 2019 probíhá v areálu v několika etapách rekonstrukce.

Obrázek 7: Pevnost Josefov (Jaroměř)

Zdroj: cs.wikipedia.org

Mezi další významné vojenské památky patří **pohraniční pevnostní systémy**, které byly vybudovány ve třicátých letech z obranných důvodů a jsou vojenskými odborníky označovány za jedny z nejdokonalejších předválečných fortifikačních staveb. Nejkompletněji zrekonstruovanou pevností je pěchotní srub N-S 82 Březinka, který byl uveden do původního předválečného stavu. Mezi nejmohutnější opevnění v kraji patří dělostřelecké tvrze, a to Stachelberg u Žacléře, Dobrošov nad Náchodem (NKP) a Hanička nad Rokytnicí v Orlických horách. Tyto tvrze jsou přístupny turistům a krom prohlídek nabízejí i expozice týkající se vojenství a vojenského stavebnictví.

Z technických památek stojí za zmínku **Hornický skanzen Žacléř**. Jedná se o muzeum hornictví se skanzenem budov a s historickou a geologickou expozicí. Komplexy budov těžních souborů jam Jan a Julie jsou prohlášeny kulturními památkami ČR. Těžařská aktivita na Žacléřsku je písemně dokumentována již od 16. století; skanzen tak nabízí reflexi nad životem a činností těžařů v dávné i nedávné minulosti. Hornický skanzen Žacléř je příkladem, jak lze přeměnit bývalý průmyslový areál v navštěvovanou technickou památku.

Mezi další významné technické památky v kraji lze také zařadit: kanál Alba, přehradu Les Království (NKP), malou vodní elektrárnu Labe (Hučák), Labskou přehradu, větrný mlýn v Borovnici, větrný mlýn ve skanzenu v Krňovicích, mechanický Proboštův betlém (NKP) v Třebechovickém muzeu betlémů či Železniční muzeum Výtopna Jaroměř.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4.2.6 Ostatní kulturně historické předpoklady cestovního ruchu

Kulturně historické předpoklady v kraji doplňuje například také architektonická rozmanitost kraje. Například Hradec Králové byl přezdíván *Salon republiky* či *učebnicí architektury pod širým nebem*, díky své historické ale i moderní architektuře. Nádech moderny vdechl městu významný architekt Josef Gočár, který zpracoval územní plán města (regulační plán nábřeží, výstavbu v Labské kotlině, školní bloky, okresní a finanční úřady, Ulrichovo náměstí atd.). Na meziválečné výstavbě města se podíleli i další slavní architekti jako Jan Kotěra, Oldřich Liska, Josef Fňouk, Otakar Novotný, Jan Rejchl, Vladimír Zákrejs, Václav Rejchl ml., Bohumil Sláma. V současné době můžeme v Hradci Králové najít 4 procházkové okruhy (zvané: Historické město, Salon Republiky, Pevnost, Současná architektura), na nichž se můžou návštěvníci seznámit s architektonickým vývojem města.

Mezi další významné kulturně historické atraktivity lze zařadit například Babiččino údolí (NKP) (kam je zasazen děj románu Babička od Boženy Němcové) archeopark Všestary, archeopark Villa Nova Uhřínov, či barokní komponovaná architektura Jičína.

4.2.7 Tradice, zvyky, živé umění a akce

Důležitou součástí nabídky kraje je také nemateriální kulturní dědictví. Na území Královéhradeckého kraje má dlouhodobou tradici loutkářství a krajkářství. Loutkářství bylo zapsáno již v roce 2017 na Seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO. Tradice krajkářství na Vamberecku se v roce 2019 stala součástí seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury. Obě tyto tradice a historické odkazy regionu představují zajímavé předpoklady pro tvorbu produktů cestovního ruchu, kterých zatím s ohledem na jejich význam není dostatečně využito.

Důležitou součást nabídky cestovního ruchu také představují různé typy akcí (kulturní, sportovní, společenské nebo jiné). Přehled nejvýznamnějších akcí s nadregionálním dosahem je uveden níže.

Tabulka 6: Přehled vybraných kulturních, společenských a sportovních akcí

Kulturní a společenské akce	Sportovní akce
▪ Broumovské diskuse ▪ Brutal Assault ▪ Cirk-UFF ▪ Festival F. L. Věka ▪ Festival Jičín – město pohádky ▪ Festival Za poklady Broumovska ▪ Hořice JazzNights ▪ Hudební fórum Hradec Králové ▪ Jazz jde městem / Jazz Goes to Town ▪ Jazzinec – mezinárodní jazzový festival ▪ Jiráskův Hronov ▪ Mezinárodní folklorní festival Červený Kostelec ▪ Mezinárodní horolezecký filmový festival ▪ Mezinárodní setkání krajkářek a Bienále české krajky ▪ REGIONY – Mezinárodní divadelní festival ▪ Open-Air Police Symphony Orchestra ▪ Rock for People ▪ Sborové slavnosti Czech Choir Festival Hradec Králové ▪ Svátky skla – Tavení skla dřevem ▪ Šrámkova Sobotka ▪ THEATRUM KUKS Multižánrový festival barokního a barokem inspirovaného umění ▪ Výročí bitvy u Hradce Králové – Königgrätz 1866	▪ 300 zatáček Gustava Havla - ▪ Fuchs Oil autocross Nová Paka FIA Mistrovství Evropy ▪ Grand Prix Hradec Králové ▪ Krkonošská 70 ▪ Mezinárodní atletický mítink Velká cena Nového Města nad Metují ▪ Pro postižené děti ▪ Skiinterkriterium ▪ SP a EP v paralympijské lukostřelbě - ▪ Šediváčkův long ▪ Velká cena města Trutnova v plavání s integračním závodem ▪ Volejbalová Dřevěnice

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4.3 Analýza infrastruktury cestovního ruchu a jejího využití

Kvalitní infrastruktura cestovního ruchu je klíčovým předpokladem pro efektivní využití primárního potenciálu cestovního ruchu. Turistickou infrastrukturou se rozumí ta část materiálně-technické základny, která představuje prostředky ke splnění uvedených požadavků a očekávání. Jedná se zejména o ubytovací a stravovací zařízení, dopravní dostupnost a dopravní sítě, sportovně-rekreační a kulturně-společenská zařízení, informační služby a doprovodná související infrastruktura.

4.3.1 Hromadná ubytovací zařízení

Základní informace o ekonomické aktivitě v sektoru ubytování poskytují data ČSÚ. Podle ČSÚ bylo v České republice v roce 2020 přibližně 23,5 tis. takových ekonomických subjektů, což je o 21 % více než v roce 2010. V Královéhradeckém kraji v roce 2020 bylo 1 548 subjektů, což je necelých 7 % z celkového počtu v České republice. Přestože v roce 2020 se projevily dopady pandemie COVID-19, došlo v rámci České republiky k nárůstu těchto subjektů o 5 %, přičemž v Královéhradeckém kraji se jednalo o mírný nadprůměr ve formě 7% nárůstu.

Tabulka 7: Počet ekonomických subjektů v CZ NACE 54 Ubytování v letech 2010, 2019 a 2020

Kraj	2010	2019	2020	2010/20	2019/20
Praha	3 014	4 357	4 675	55 %	7 %
Jihočeský kraj	2 324	2 757	2 943	27 %	7 %
Jihomoravský kraj	1 231	1 674	1 848	50 %	10 %
Karlovarský kraj	1 143	1 315	1 338	17 %	2 %
Kraj Vysočina	486	599	635	31 %	6 %
Královéhradecký kraj	**1 451**	**1 446**	**1 548**	**7 %**	**7 %**
Liberecký kraj	1 712	1 575	1 594	-7 %	1 %
Moravskoslezský kraj	746	977	1 034	39 %	6 %
Olomoucký kraj	756	881	939	24 %	7 %
Pardubický kraj	445	513	531	19 %	4 %
Plzeňský kraj	1 084	1 242	1 270	17 %	2 %
Středočeský kraj	1 463	1 290	1 393	-5 %	8 %
Ústecký kraj	844	981	1 012	20 %	3 %
Zlínský kraj	616	632	682	11 %	8 %
Česká republika	**19 325**	**22 258**	**23 462**	**21 %**	**5 %**

Zdroj: ČSÚ

Ubytovací zařízení jsou pro účely statistického zjišťování rozdělena na hromadná ubytovací zařízení (HUZ) a individuální ubytovací zařízení (IUZ). Mezi IUZ se řadí nejčastěji chaty, chalupy, nevyužité byty, apartmány apod. Hromadná ubytovací zařízení musí disponovat na rozdíl od IUZ alespoň 5 pokoji a 10 lůžky a patří k nim hotely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní.

Podle Českého statistického úřadu fungovalo v roce 2020 v Královéhradeckém kraji celkem 1 193 HUZ s celkem 55 419 lůžky. To řadí Královéhradecký kraj na 2. místo mezi ostatními kraji v počtu HUZ a na 3. místo v počtu lůžek v HUZ.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Tabulka 8: Počet a kapacita HUZ dle krajů v roce 2021

	Počet HUZ	Počet pokojů v HUZ	Počet lůžek v HUZ	Počet lůžek na km²	Počet míst pro stany a karavany
Hlavní město Praha	863	43 000	93 535	188,5	1 084
Jihočeský kraj	1 368	22 358	64 733	5,9	14 327
Jihomoravský kraj	1 053	20 040	50 374	5,0	5 534
Karlovarský kraj	625	17 041	36 500	4,8	1 699
Kraj Vysočina	491	9 279	26 721	8,1	2 582
Královéhradecký kraj	**1 206**	**19 378**	**54 973**	**10,3**	**5 349**
Liberecký kraj	1 027	15 670	47 169	14,9	3 028
Moravskoslezský kraj	737	13 676	35 043	7,4	2 174
Olomoucký kraj	576	10 669	28 038	6,2	1 555
Pardubický kraj	393	7 059	20 321	3,0	1 814
Plzeňský kraj	613	11 677	31 648	4,4	4 961
Středočeský kraj	849	15 467	41 015	7,8	5 537
Ústecký kraj	537	9 967	26 654	4,9	2 192
Zlínský kraj	560	11 567	29 337	7,4	1 872

Zdroj: ČSÚ

Jak ukazuje následující graf, celkový počet hromadných ubytovacích zařízení se zvýšil od roku 2015 o 138 jednotek. K nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2020, což zapříčinila podpůrná státní opatření. Pro získání podpory z programů na omezení dopadů pandemie bylo nezbytné být registrovaným ubytovacím zařízením v registru HUZ. Nárůst počtu zařízení je tak administrativní.

Graf 3: Vývoj celkového počtu hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012–2021

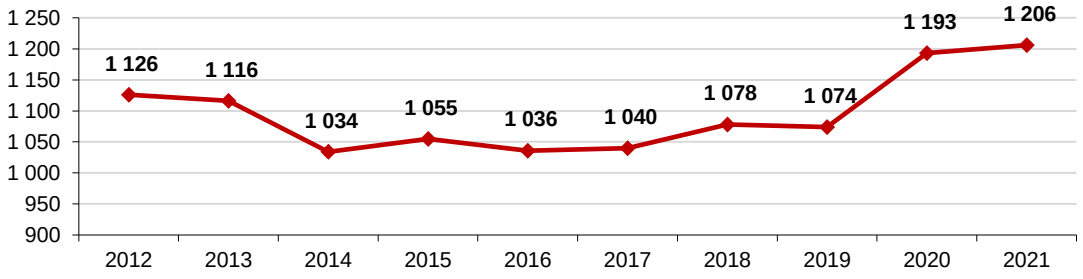

Zdroj: ČSÚ

Následující tabulka ukazuje počet HUZ, počet pokojů, lůžek a míst pro karavany či stany v roce 2020 dle jednotlivých oblastních destinačních manažerských organizací (oblastní DMO) v Královéhradeckém kraji. Nejvyššího počtu HUZ, počtu pokojů a počtu lůžek dosahuje s výrazným přehledem oblastní DMO Krkonoše. Vyšší hustotu lůžek mají také DMO Orlické hory a Podorlicko a DMO Český ráj. V turistických oblastech Broumovsko, Český ráj a částečně i dalších oblastech statistiku zkresluje neevidování individuálních ubytovacích zařízení.

Tabulka 9: Počet HUZ, pokojů a lůžek v HUZ, místa pro karavany a stany dle oblastních DMO (územně nečleněné) Královéhradeckého kraje v roce 2020

Název DMO	Počet ubytovacích zařízení	Počet pokojů v ubytovacím zařízení	Počet lůžek v ubytovacím zařízení	Místa pro karavany a stany
Broumovsko	71	1 014	3 197	352
Hradecko	50	1 424	3 339	310
Krkonoše	1 021	15 218	43 765	1 480
Český ráj	195	3 158	9 954	2 138
Orlické hory a Podorlicko	257	3 604	11 227	615

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Podkrkonoší	58	1 234	3 707	624
Kladské pomezí	89	1 512	4 192	1 404

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska struktury ubytovacích zařízeních jsou v kraji s téměř 46% nejvíce zastoupeny penziony celkovým počtem 546 zařízení. Další nejpočetněji zastoupenou kategorii, jenž nespadá do kategorie ostatní HUZ, je kategorie tříhvězdičkových hotelů, motelů a botelů. Tím pádem je i převážná většina hotelových zařízení ve třídě tří hvězdiček.

Tabulka 10: Podíly v jednotlivých kategoriích HUZ v Královéhradeckém kraji v roce 2020

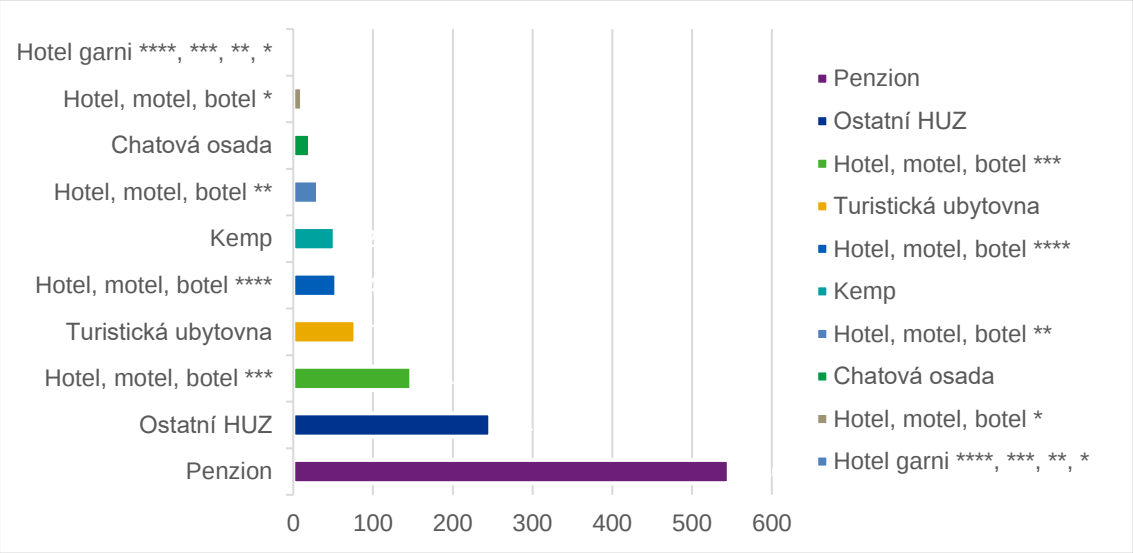

Zdroj: ČSÚ

Na úrovni jednotlivých turistických oblastí je největší ubytovací kapacita v oblasti DMO Krkonoše, která má v rámci kraje značně největší podíl ubytovacích zařízení (59 %), lůžek (55 %) a pokojů (56 %). Třetí největší ubytovací kapacitu má turistická oblast DMO Český ráj, kde podíl počtu ubytovacích zařízení v rámci kraje činí 11 %, podíl lůžek 13 % a podíl pokojů 12 %.

Tabulka 11: Počet HUZ, pokojů a lůžek v HUZ dle turistických oblastí (územně nečleněných) v Královéhradeckého kraje v roce 2020

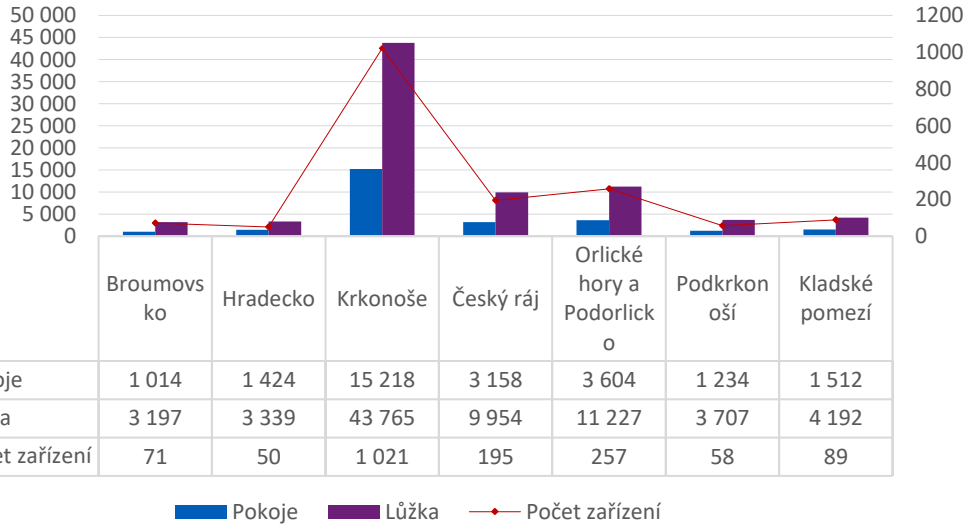

	Broumovsko	Hradecko	Krkonoše	Český ráj	Orlické hory a Podorlicko	Podkrkonoší	Kladské pomezí
Pokoje	1 014	1 424	15 218	3 158	3 604	1 234	1 512
Lůžka	3 197	3 339	43 765	9 954	11 227	3 707	4 192
Počet zařízení	71	50	1 021	195	257	58	89

Zdroj: ČSÚ

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

V následujícím grafu jsou uvedena oficiálně certifikovaná ubytovací zařízení v rámci mezinárodního systému Hotelstars Union, který spravuje Asociace hotelů a restaurací ČR. Celkem bylo v Česku v roce 2020 certifikováno přes 430 ubytovacích, z čehož v Královéhradeckém kraji to bylo přibližně 5,3 %.

Graf 4: Počet certifikovaných ubytovacích zařízení dle OJK UZ ČR (Hotelstars Union) v roce 2020

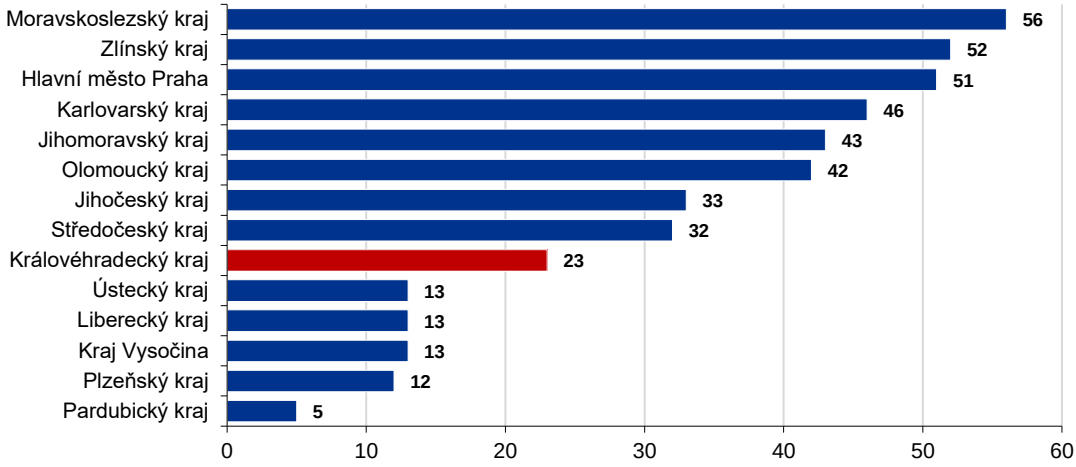

Zdroj: Asociace hotelů a restaurací ČR

Informace o využití ubytovacích kapacit je uvedena v části 5, která se týká poptávky.

4.3.2 Infrastruktura pro stravování

Důležitou součástí nabídky cestovního ruchu představují stravovací zařízení. Tento sektor byl velmi silně zasažen dopady pandemie COVID-19. Vypovídací hodnota dostupných dat proto není optimální. Nejaktuálnější pohled na tento sektor tak poskytují data z registru ekonomických subjektů. Z nich vyplývá, že v roce 2020 bylo v České republice přes 137 tis. subjektů, z čehož v Královéhradeckém kraji jejich podíl cca 5,4 %.

Od roku 2010 se tento podíl zvýšil v ČR o 13 %, a v rámci v kraji o 3 %. Počet ekonomických subjektů v oblasti stravování se tak v kraji zvyšoval podprůměrně. Rovněž mezi roky 2019/20 došlo k mírnému poklesu -0,8 % a to v důsledku pandemie COVID-19. Lze také předpokládat, že případné další snížení počtu ekonomických subjektů se muže projevit v příštích letech v rámci dopadů pandemie.

Tabulka 12: Počet ekonomických subjektů v CZ NACE 55 Stravování v letech 2010, 2019 a 2020

Území	2010	2019	2020	2010/20	2019/20
Praha	15 160	21 680	22 052	45 %	1,7 %
Jihočeský kraj	8 608	9 407	9 461	10 %	0,6 %
Jihomoravský kraj	11 916	13 956	14 048	18 %	0,7 %
Karlovarský kraj	5 146	5 398	5 352	4 %	-0,9 %
Kraj Vysočina	4 464	4 986	4 975	11 %	-0,2 %
Královéhradecký kraj	**7 279**	**7 569**	**7 506**	**3 %**	**-0,8 %**
Liberecký kraj	6 064	6 555	6 476	7 %	-1,2 %
Moravskoslezský kraj	11 320	12 150	12 206	8 %	0,5 %
Olomoucký kraj	6 866	7 658	7 743	13 %	1,1 %
Pardubický kraj	5 056	5 186	5 235	4 %	0,9 %
Plzeňský kraj	7 299	8 078	8 122	11 %	0,5 %
Středočeský kraj	13 700	14 607	14 718	7 %	0,8 %
Ústecký kraj	10 518	10 745	10 646	1 %	-0,9 %

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Zlínský kraj	6 151	6 733	6 730	9 %	0,0 %
Česká republika	**121 557**	**136 727**	**137 290**	**13 %**	**0,4 %**

Zdroj: ČSÚ

V roce 2014 zrealizovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR cenzus stravovacích zařízeních. Toto šetření bylo zatím posledním plošným sčítáním sektoru stravovacích zařízení. Z výsledku vyplývá, že na území České republiky bylo přes 41 tis. stravovacích zařízení a necelých 5 % z nich se nacházelo v Královéhradeckém kraji.

Tabulka 13: Počet stravovacích zařízení v Královéhradeckém kraji v roce 2014

	Počet zařízení		Počet míst	
Kraj	**Počet**	**%**	**Počet**	**%**
Praha	5 758	14,0 %	322 970	15,2 %
Středočeský	5 034	12,2 %	258 219	12,2 %
Jihomoravský	4 414	10,7 %	256 347	12,1 %
Moravskoslezský	4 221	10,2 %	219 032	10,3 %
Jihočeský	2 976	7,2 %	149 290	7,0 %
Ústecký	3 110	7,5 %	140 500	6,6 %
Olomoucký	2 495	6,1 %	138 588	6,5 %
Plzeňský	2 587	6,3 %	125 613	5,9 %
Zlínský	2 175	5,3 %	108 643	5,1 %
Královéhradecký	**2 014**	**4,9 %**	**102 121**	**4,8 %**
Pardubický	1 721	4,2 %	86 991	4,1 %
Vysočina	1 684	4,1 %	83 137	3,9 %
Liberecký	1 742	4,2 %	80 712	3,8 %
Karlovarský	1 262	3,1 %	53 068	2,5 %
Česká republika	**41 193**	**100,0 %**	**2 125 231**	**100,0 %**

Zdroj: Cenzus stravovacích zařízeních MMR ČR, 2014

4.3.3 Infrastruktura pro sjezdové a běžecké lyžování

Hornatá morfologie kraje tak skýtá přirozený potenciál pro množství zimních aktivit, např. sjezdové lyžování, běžecké lyžování, snowboarding apod. Mezi nejvýznamnější oblasti KHK patří – Krkonoše, Orlické hory, Jestřebí hory a Žacléřsko. Ve zbytku kraje je infrastruktura pro zimní sporty přizpůsobena potřebám a zájmům místních a okolních obyvatel (např. Zvičina u Dvora Králové nad Labem).

V Královéhradeckém kraji se nachází celkem 141 km svahů a 161 lyžařských vleků. Mezi nejvýznamnější horská střediska patří Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Janské Lázně, Černý Důl (vše Krkonoše) nebo Deštné v Orlických horách a Říčky v Orlických horách (vše Orlické hory). Dominantou mezi těmito horskými středisky je **Špindlerův Mlýn**, který má v součtu nejdelší sjezdové tratě o délce 24,3 km. Lyžařské areály Medvědín a Svatý Petr mají největší kapacitu vleků a to okolo 20 000 osob za hodinu. V okolí Špindlerova Mlýna se nachází i nejhustější síť běžeckých tratí (91,5 km). Součástí horského střediska je také kvalitní ubytovací infrastruktura s hotely nejvyšší kategorie a široká doprovodná infrastruktura cestovního ruchu např. aquapark či bobová dráha.

***Obrázek 8**: Špindlerův Mlýn*

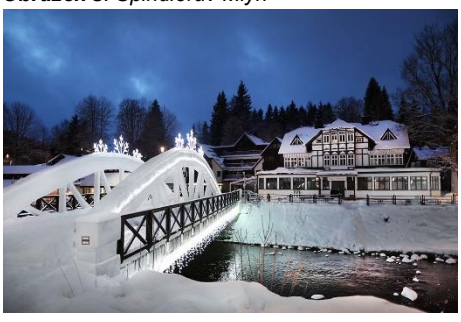

Zdroj: www.worldcup2019.cz

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Tabulka 14: Přehled vybraných lyžařských areálů v Královéhradeckém kraji a jejich kapacit

Střediska KHK	Délka sjezdových tratí	Délka běžeckých tratí	Počet lanovek	Počet vleků
Černá hora – Janské Lázně	15 km	55 km	2	10
Herlíkovice – Bubákov	12,7 km	28,2 km	2	7
Skiareál Špindlerův Mlýn – 2 areály Mísečky-Medvědín a Svatý Petr	24,3 km	91, 5 km	6	12
Pec pod Sněžkou	14 km	12 km	2	13
Vrchlabí – Kněžný Vrch	8,3 km	50 km	2	4
Malá Úpa – Velká Úpa	8,7 km	17 km	1	11
Černý důl	7,2 km	10 km	2	4
Deštné	4,5 km	64 km	2	8
Žacléř – Prkenný Důl	5 km	50 km	0	3

Zdroj: www.kr-kralovehradecky.cz

Královéhradecký kraj také nabízí hustou síť běžeckých stop, okruhů a závodních tratí, které podléhají autonomní správě vybraných středisek. Lyžařské běžecké trasy jsou v některých oblastech přes noc osvětlovány (např. oblast Krkonoše).

Nejhustější sítí běžeckých tras v Královéhradeckém kraji oplývá Krkonošská oblast, kde se nachází zhruba 540 km kvalitních a pravidelně upravovaných tras. Nachází se zde i tzv. **Krkonošská magistrála**, která je dlouhá 71 km a vede celými Krkonošemi od Žacléře do Harrachova. Orlické hory a Podorlicko nabízí přibližně 250 km upravovaných běžeckých tras, které navazují na upravované běžecké trasy v Polsku.

Tabulka 15: Přehled vybraných běžeckých tratí v Královéhradeckém kraji

Černá Hora	Pec pod Sněžkou
• Krkonošská cesta (12 km) • Velký okruh Černá hora (12 km) • Malý okruh Černá hora (4 km) • Okruh Světlá hora (15 km) • Janské Lázně – Horní Maršov (6 km) • Černohorská silnice (6 km)	• Rozcestí nad Lahrovými Boudami – Liščí cesta – pod Lesní boudou – horní stanice vleku Zahrádky (10 km) • Horní stanice lanové dráhy Hnědý vrch – Lesní bouda – horní stanice vleku Zahrádky (2 km)
Velká Úpa – Svoboda nad Úpou	**Černý Důl**
• Běžecké okruhy – Pěnkavčí Vrch (5 km) • Okruh na muchomůrce (2 km)	• Špičák – Zahrádky (5 km) • Okruh za lomem (5 km)

V letních měsících lze v Královéhradeckém kraji využít tras pro kolečkové lyže. V KHK se nachází zhruba 235 km asfaltových tras vhodných pro tento typ sportu.

Tabulka 16: Přehled tratí vhodných pro kolečkové lyže v Královéhradeckém kraji

Trasa	Délka	Stoupání
Bartošovice – Šerlich	28,5 km	682 m
Bělá u Pecky – Vidochov	6,6 km	205 m
Čistá – Černá hora	11,5 km	647 m
Houska – Trutnov	2,8 km	70 m
Lánov – Strážné	10,4 km	416 m
Okolo Ádru	55,8 km	936 m
Okolo Hradce	23,9 km	382 m
Pod Velkou Deštnou	18,3 km	878 m
Polskou stranou Orlických hor	25,9 km	535 m
Sejty (Mladé Buky)	3,2 km	152 m
Staré Buky	9,6 km	236 m

Zdroj: www.bezky.net

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4.3.4 Infrastruktura pro lázeňství a wellness

V Královéhradeckém kraji mají podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky 4 města statut lázeňského místa. Jedná se o města – Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Velichovky a Náchod.

Janské Lázně – lázeňská tradice města sahá až do 17. století, kdy byl postaven první lázeňský dům. Lázně získaly celosvětový věhlas v roce 1935, díky úspěšné léčbě dětské obrny. V současné době se lázeňský průmysl ve městě zaměřuje převážně na nemoci pohybového a dýchacího ústrojí, ale nabízí i ozdravné a rekondiční pobyty. Janské Lázně jsou ideálním místem pro letní a zimní formy rekreace. Město oplývá desítkami minerálních pramenů, nachází se na úpatí Krkonošského národního parku, a v blízkosti se nachází i největší ski areál v Čechách nebo Stezka korunami stromů Krkonoše.

Lázně Bělohrad – lázně slouží především k léčbě pacientů s potížemi pohybového aparátu. Základní technikou a přírodním léčivým zdrojem je sirnoželezitá slatina, které se využívá ve formě zábalů, koupelí a obkladů. Město je známé pro pořádání Mezinárodního folklorního festivalu Pod Zvičinou. Z hlediska značné hustoty stezek je místo vhodné pro pěší turistiku i cykloturistiku.

Velichovky – v této obci se nachází lázeňský komplex, který se taktéž zaměřuje na léčbu a rehabilitaci pacientů s onemocněním pohybového aparátu. K léčbě lázně využívají tamní velmi hustou slatinu s unikátní složením a další procedury jako vodoléčbu, elektroléčbu, suché uhličité koupele plynové injekce a další.

Obrázek 9: *Lázně Velichovky*

Zdroj: Lázně Velichovky

Náchod – lázeňská kultura města Náchod je úzce spjatá s místní částí Běloves, kde se nacházely dříve populární minerální lázně, založeny v roce 1818 přímo u blahodárně působících minerálních pramenů. Lázně však v poválečném období chátrali v důsledku systémového nedostatku péče. V současné době město Náchod se snaží o obnovu lázeňského střediska (strategické skupuje pozemky a jedná s potenciálními investory), aby tak zvýšilo turistický zájem a atraktivitu města. V městě se prozatím nachází pouze tzv. Malé lázně s kolonádou a minerální vodou, kde se nachází kavárna, stálá expozice o historii lázeňství a informační centrum.

Lázeňská místa v kraji umožňují rozvíjet nejen tradiční medicínské lázeňství, ale také wellness služby a moderní služby v oblasti zdravotního turismu, wellness nebo wellbeingu. Infrastruktura v této oblasti je velmi různorodá a neexistuje jednoznačná metodika pro její sledování.

Tabulka 17: Lůžková kapacita v lázeňských městech

Území	2017	2018	2019
Karlovarský kraj	10901	11 257	11 327
Olomoucký kraj	1982	2061	2160
Zlínský kraj	2073	2045	2125
Moravskoslezský kraj	1727	1170	1710
Jihočeský kraj	669	1423	1413
Ústecký kraj	752	1030	1051
Královéhradecký kraj	1030	1071	910
Středočeský kraj	827	837	853
Liberecký kraj	634	634	645

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Pardubický kraj	563	563	563
Jihomoravský kraj	403	403	436
Plzeňský kraj	364	328	328

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky

Královéhradecký kraj a Moravskoslezský kraj jsou jediné dva kraje, ve kterých v letech 2017–2019 klesla lůžková kapacita v lázeňských městech. Avšak s ohledem na to, že místní okresy aktivně usilují o rozšíření lázeňského průmyslu (např. obnova lázní Běloves) nemělo by se jednat o dlouhodobý trend.

Atraktivním turistickým cílem v této oblasti jsou také aquaparky, které patří mezi hojně navštěvované turistické atraktivity.

Tabulka 18: Vybrané aquaparky a vodní světy v KHK

Vybrané aquaparky a vodní světy KHK		
Aquapark Špindlerův Mlýn	Letní Koupaliště Mebys Trutnov	Aqua centrum Jičín
Městské lázně – Aquacentrum HK	Aquacentrum Jánské Lázně	Koupaliště Flošna – SNHK

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.5 Infrastruktura pro kongresový a konferenční turismus

Kongresový a incentivní turismus se v rámci kraje koncentruje především v Hradci králové. Hradec králové je schůdnou lokalitou díky svým ubytovacím kapacitám a také pro koncentraci řady zúčastněných institucí. Pro kongresových cestovní ruch v rámci KHK jsou taktéž důležité zdejší univerzitní instituce, kulturní střediska či hotely, které se nacházejí v blízkosti přírodních atraktivit.

Kongresové centrum Aldis – je největším kongresovým zařízením v Královéhradeckém kraji. Tento komplex disponuje 15 sály, z nichž největší (Velký sál) má rozlohu 1535 m^2 a kapacitu až 1500 míst – jedná se tak o jeden z největších sálů v České republice. Dále pak nabízí menší sály (např. Malý sál – 500 míst; Labský sál – 120 osob), výstavní prostory, studia a salónky.

Obrázek 10: Kongresové centrum Aldis

Zdroj: Kudy z Nudy

Ostatní města a lokality kraje jsou vhodná pro pořádání spíše menších regionálních akcí. Díky populárním přírodním atraktivitám a sportovní nabídce má Královéhradecký kraj značný potenciál zejména pro pořádání školení a team-buildingů.

Významným aktérem v rámci rozvoj MICE na území kraje je regionální kancelář kongresové a incentivního turismu – **Hradec Králové Region Convention Bureau**. Smyslem této organizace je jednotná prezentace a marketingová publikace subjektů v KHK, kteří nabízejí zázemí pro akce MICE (tzv. MICE – Meetings, Incentives, Conventions, Exhibitions). Dlouhodobým cílem této organizace je zvýšit počet kongresových akcí a zvýšit povědomí o kraji.

Dle dat HK Region Convention Bureau je v katalogu kongresových kapacit celkem 232 kongresových a konferenčních zařízení. Největší podíl z celkové kongresové kapacity Královéhradeckého kraje náleží hotelům, kde se nachází zhruba 50 % všech sálů a které pojmou celkem 34 % z kongresového kapacitního potenciálu kraje. V rámci celkových kapacitních podílů značně vyčnívají kapacitní možnosti v památkově chráněných objektech (např. hrady, zámky, zámečky, kláštery apod.), kde se nachází 16 % sálů. V kraji se nachází několik historických a kvalitně renovovaných budov, které v rámci kongresového turismu poskytují dostatečné zázemí.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

***Tabulka 19**: Kapacity kongresového cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji v roce 2021*

Typ zařízení	Počet Sálů	Podíl	Kapacita Sálů	Podíl
Hotel	188	50 %	14484	34 %
Konferenční centrum	25	7 %	6184	14 %
Kulturní zařízení	27	7 %	5058	12 %
Památky	62	16 %	4893	11 %
Výstavní zařízení	11	3 %	1175	3 %
Ústav	46	12 %	3210	8 %
Sportovní hala	2	1 %	6890	16 %
Ostatní	13	4 %	872	2 %
Celkem	**374**	**100 %**	**42 766**	**100 %**

Zdroj: Hradec Králové Region Convention Bureau, vlastní zpracování

4.3.6 Infrastruktura pro pěší turistiku a cykloturistiku

Významným komponentem krajské infrastruktury jsou bezesporu značené pěší trasy, které spravuje Klub českých turistů (KČT). V současné době je na území KHK označeno cca 3 258 km tras, což v přepočtu na rozlohu kraje tvoří dostačující hustotu turistických tras pro nároky cestovního ruchu. Pěší trasy jsou kromě přírodních atraktivit bohaté na naučné stezky, kterých se v kraji nachází okolo 90 a podléhají správě lokálních organizací.

V kraji je vyznačena celá řada naučných stezek, které tematicky doplňují nabídku pěší turistiky. Webový portál Královéhradeckého kraje uvádí přes 80 naučných stezek. Přehled vybraných naučných stezek je součástí následující tabulky.

Tabulka 20: Přehled vybraných naučných stezek v Královéhradeckém kraji

Vybrané naučné stezky v kraji		
• Naučná stezka Zemská Brána • Galaktická stezka – Hradec Králové • Naučná Stezka Karla Jaromíra Erbena • Naučná stezka Babiččino údolí • Naučná stezka K. V. Raise • Naučná stezka údolím Hartského – potoka, Dvůr Králové nad Labem • Naučná stezka Centrální bojiště Chlum • Naučná stezka Bitva u Hradce – Nechanice – jižní křídlo	• Naučná stezka Bitva u Hradce – Hradec Králové – ústup rakouské armády • Lesní stezka Obůrka Klopotov – Nové Město nad Metují • Naučná stezka Les Chlum a okolí • Naučná stezka Svíb • Naučná stezka v Městských lesích • Pohádková stezka Městských lesů Hradec Králové	• Kačenčina pohádková stezka – Deštné v Orlických horách • Mravenčí stezka • Chlumíčkova naučná stezka • NS Černohorské rašeliniště • NS Čertova strouha • NS Labský důl • NS Rýchory • NS Slezská stezka • NS Krkonošská tundra • NS Krkonošská zvířata

Zdroj: www.hkregion.cz

Z posledních dostupných dat týkajících se délky cyklotras vyplývá, že Královéhradecký kraj disponuje zhruba 2 841 km cyklotras, z čehož většina je vedena po silnicích. Kraj má čtvrtou největší hustotu cyklotras v republice – s 682 km na 1 000 km^2. Republikový průměr činí 513,15 km na 1 000 km^2.

Tabulka 21: Vyznačené udržované cyklotrasy v jednotlivých krajích České republiky k 1. 1. 2022

Kraj/region	Cyklotrasy (v km)			Cyklotrasy celkem na 1 000 km^2	Cyklotrasy celkem na 10 000 ob.
	Celkem	*Silniční*	*Pásové*		

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Středočeský kraj a hl. m. Praha	4 746,20	4 649,50	96,7	415,43	17,79
Jihočeský kraj	5 690,50	5 409,00	281,5	565,77	89,32
Plzeňský kraj	4 394,00	4 138,50	255,5	574,45	75,83
Karlovarský kraj	2 216,50	2 216,50	0	669,57	78,27
Ústecký kraj	2 001,00	1 989,00	12	374,81	25,08
Liberecký kraj	2 057,50	1 843,50	214	650,40	47,05
Královéhradecký kraj	**2 841,30**	**2 159,00**	**682,3**	**597,02**	**52,40**
Pardubický kraj	3 429,90	2 912,00	517,9	758,95	66,64
Kraj Vysočina	2 563,50	2 507,00	56,5	377,22	50,86
Jihomoravský kraj	2 758,80	2 582,50	176,3	383,82	23,28
Olomoucký kraj	3 047,80	2 142,50	905,3	578,16	48,96
Zlínský kraj	2 662,00	2 309,00	353	490,19	22,63
Moravskoslezský kraj	2 064,00	1 501,00	563	520,82	36,08
Česká republika	**40 473,00**	**36 359,00**	**4 114,00**	**513,15**	**38,47**

Zdroj: Klub českých turistů

Cyklotrasami evropského významu jsou cyklotrasa č. 2 (Labská stezka) a nově trasovaná cyklotrasa č. 8 (Severní magistrála propojující Děčín a Ostravu), která se tak stane druhou nejvýznamnější cyklotrasou na území kraje – vede z Týniště nad Orlicí na Borohrádek a Choceň. Na tyto páteřní trasy navazuje bezpočet doplňkových či naučných cyklistických tras a jsou propojeny s hlavními sídelními centry, rekreačními oblastmi a se sousedními kraji. Dále cyklotrasa č. 22 (Příhraniční stezka) má zásadní význam v krajské nadregionální cyklistické dopravě, neboť propojuje Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj, a také na ní navazují přeshraniční cyklotrasy. Další významnou cyklotrasou v kraji je Kladská stezka, která propojuje Labskou stezku v Jaroměři s Náchodem a dále pokračuje do Polska. Na Kladskou stezku jsou napojeny Cyklookruh Rozkoš a Cyklookruh Ratibořice.

Na krajskou síť cyklostezek navazuje rozvinutý systém cyklobusů, jež směřují zejména do horských, podhorských oblastí či oblastí s přírodně atraktivním a členitým reliéfem. Zejména se jedná o oblasti: Českého ráje, Krkonoš a Podkrkonoší, Broumovska a Orlických hor. České dráhy taktéž umožňují přepravu kol a na 8 stanicích v kraji provozují úschovny kol.

4.3.7 Turistická informační centra

V Královéhradeckém kraji se v roce 2021 nacházelo celkem 48 certifikovaných turistických informačních center podle Jednotné klasifikace turistických informačních center Asociace turistických informačních center, čímž se jedná o třetí nejvyšší počet v rámci celé České republiky.

Graf 5: Počet certifikovaných turistických informačních center v krajích ČR v roce 2021

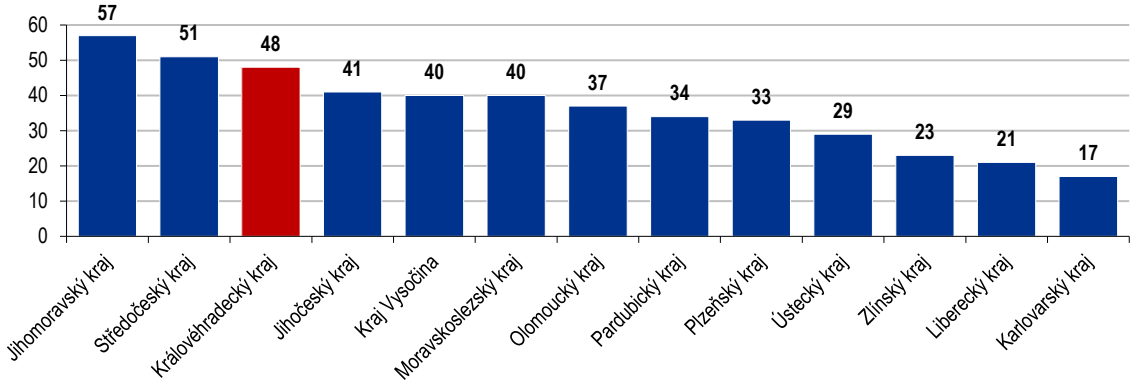

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Zdroj: Asociace turistických informačních center

Na území České republiky je jedno certifikované informační centrum přibližně na 163 km^2. Z dat je tak možné vypočítat jejich hustotu dle jednotlivých krajů České republiky. Královéhradecký kraj disponuje nadprůměrnou hustotou certifikovaných TIC. Jedno certifikované TIC je v kraji přibližně na 99 km^2. Z grafu níže vyplývá, že kraj disponuje větším pokrytím certifikovanými TIC, než je průměr ČR.

Tabulka 22: Rozdíl v hustotě certifikovaných TIC na km^2 oproti průměru ČR v jednotlivých krajích v roce 2021

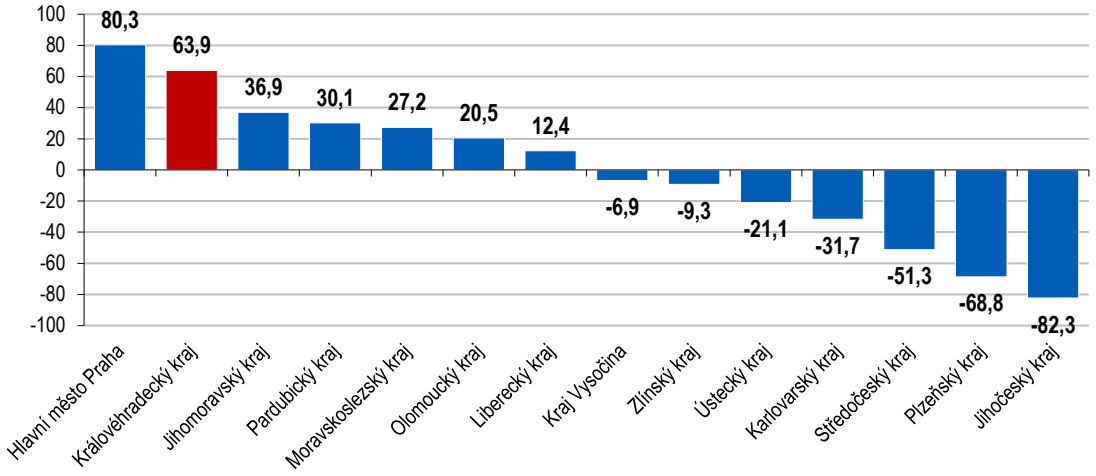

Zdroj: Asociace turistických informačních center

4.3.8 Další atraktivity a turistické cíle cestovního ruchu

V Královéhradeckém kraji se nachází další infrastruktura, která doplňuje nabídku cestovního ruchu a vytváří důležitou součást produktů kraje.

Zoologické zahrady, zoo parky a botanické zahrady – patří mezi nejvýznamnější turistické atraktivity. Nejnavštěvovanějším turistickým cílem kraje je Safari Park Dvůr Králové, který v roce 2019 navštívilo 542 tisíc návštěvníků.

***Obrázek 11**: Safari Park Dvůr Králové*

Zdroj: www.cdn.explorio.cz

Safari Park Dvůr Králové – je druhou největší zoo v Čechách a třetí nejnavštěvovanější. Tento park má jednu z největších kolekcí afrických zvířat v Evropě a je také světovou jedničkou v odchovu kriticky ohrožených zvířat a jejich navracení zpět do přírody. Kromě klasické části zoo je možné se vydat na skutečné safari kde, stejně jak tomu bývá v národních parcích v Africe, nejsou mezi návštěvníky a zvířaty bariéry. Park dále nabízí vzdělávací programy pro školní návštěvy, výstavy, ochutnávky afrických jídel, koncerty afrických kapel a také se zde pořádá africký letní festival. Součástí safari parku je i galerie obrazů Zdeňka Buriana (slavný ilustrátor pravěku), přírodní amfiteátr či lanová stezka. Je zde i možnost ubytování v Safari Park Resortu, který nabízí tři typy ubytování: Safari hotel, bungalovy a safari stany. Ubytování v resortu nabízí výhledy do výběhů afrických zvířat v Safari Kempu.

Safari Park Dvůr Králové je dlouhodobě nejnavštěvovanější atraktivitou v Královéhradeckém kraji (ročně cca. 542 tis. návštěvníků.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Zoologické zahrady, zoo parky a botanické zahrady – v Královéhradeckém kraji se nachází několik dalších významných biologicky orientovaných institucí. Za zmínku stojí Obří akvárium Hradec Králové; jedná se o největší sladkovodní akvárium v České republice, s nádrží čítající 500 ryb složených ze 40 různých druhů. Mezi nejznámější botanické zahrady v kraji patří Bylinková zahrada Josefa Kamela či Botanická zahrada léčivých rostlin (zřízena Farmaceutickou fakultou UK).

Tabulka 23: Přehled Zoologických zahrad, zoo parků, botanických zahrad a podobných turistických cílů

Zoo, zoo parky, botanické zahrady a arboreta		
Safari Park Dvůr Králové	Zoopark Stěžery	Biopark Štít
Obří akvárium Hradec Králové	Přírodovědné centrum Hradec Králové	Zámek Častolovice (park a minizoo)
Bylinková zahrada Josefa Kamela	Botanická zahrada léčivých rostlin	Arboretum Vysoké Chvojno
Arboretum Sedloňov	Arboretum Hájemství	

Zdroj: vlastní zpracování

Infrastruktura pro golf – v kraji se nachází celkem sedm znormovaných golfových hřišť. Kapacitně odpovídají standardům českých golfových hřišť, např. golfové hřiště Nová Amerika má 27 mistrovských jamek a 18 jamek veřejného hřiště – patří tak k největším v republice. Součástí golfových center jsou mnohdy restaurace, bary a hotely; a jsou tak vhodnou lokalitou pro rekreaci a networkingové akce. V kraji jsou dále k dispozici tato golfová hřiště: Golf Club Mystěves, Golf Club Na Vrších, Golf & Country Club Prosečné, Park Golf Club Hradec Králové, Golfové hřiště Hrádek, Golf Club Mladé Buky. Infrastruktura pro golf je dále doplněna menšími zařízeními.

Infrastruktura pro rekreaci u vody – široké možnosti nabízí kraj také pro milovníky vody. Atraktivním místem pro různé druhy rekreace je vodní nádrž Rozkoš. Dále je možné zmínit Přírodní koupaliště Vejsplachy, koupaliště Písák, přírodní koupaliště Dolce, Stříbrný rybník a populární je celá řada dalších přírodních biotopů. V okolí města Hradce Králové se nachází několik písníků (např. Správčický, Opatovický, Piletický, Bělečský atd.), které jsou přírodní alternativou umělých koupališť, a díky své čisté vodě i alternativou populární. U některých písníků se také nachází vybudovaná zázemí pro návštěvníky.

Vodáctví a rekreační plavba – nemá v KHK tak masový charakter jako v například v Jihočeském kraji. Intenzita vodácké aktivity se v Královéhradeckém kraji spíše odvíjí od splavnosti jednotlivých úseků vodních toků, které jsou většinou splavné na jaře nebo po velkých deštích. Největší význam má řeka Orlice, která je jako jediná splavná po celou sezónu, a to zejména úsek Kostelec nad Orlicí – Krňovice. V dalších úsecích pak chybí vhodná infrastruktura, což představuje značný potenciál do budoucna. V Kladském pomezí jsou částečně splavné řeky Labe, Metuje, Úpa, Dřevíč či Stěnava. V Hradci Králové je Labe využito pro rekreační plavbu na parnících či pramicích.

Na území KRNAP se dají využívat ke sjíždění na plavidlech bez motorového pohonu vybrané toky řek Jizery, Labe, Malé Úpy, Jizerky, Mumlav, Úpy a Klínového potoka. Splouvání je povoleno pouze za denního světla (od východu do západu slunce). Příznivým obdobím je jaro, kdy je dostatek vody z odtávajícího sněhu. Na Labi je splouvání povoleno jen, pokud průtok vody vypouštěné z přehradní nádrže je vyšší než 9 m3/sec.

Infrastruktura pro agroturismus – kraj disponuje nejen vhodnými předpoklady, ale i infrastrukturou pro rozvoj agroturismu, která zahrnuje především ekofarmy. V kraji se nachází značné množství rančů specializovaných na chov koní, což v kombinaci s populární přírodní scenérií kraje skýtá značný potenciál pro hipoturistiku. Dominantou v tomto ohledu je oblast Broumovsko, kde se nachází 9 zařízení s možností ubytování, jejíchž součástí je buďto ekofarma či jízdárna.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

5 Analýza poptávky cestovního ruchu

Klíčová zjištění

- Mezi roky 2012-2019 se počet hostů zvýšil o 46 %, počet přenocování o 33 %. Dynamika růstu je přibližně na průměrů krajů.
- Meziroční pokles 2021/19 návštěvnosti v důsledků pandemie COVID-19 byl více než 30 %. Změna chování návštěvníků vedla na krátko v roce 2020 k prodloužení jejich doby přenocování.
- Většina návštěvníků cca 80 % jsou domácí hosté. Ze zahraničí nejvíce návštěvníků přijíždí ze SRN, Polska a Slovenska.
- Intenzita a hustota turismu je zde třetí, respektive čtvrtá nejvyšší ze všech krajů ČR, což může vést k přetěžování vybraných lokalit
- Návštěvnost je v kraji výrazně diverzifikovaná ve prospěch tradičních turistických destinací (Krkonoše) nebo turistických cílů.

5.1 Návštěvnost kraje

Analýza poptávky cestovního ruchu Královéhradeckého kraje zahrnuje analýzu návštěvnosti HUZ, vypracovanou na základě statistických dat ČSÚ, doplněnou o kvalitativní údaje z monitoringu návštěvnosti jednotlivých turistických oblastí. Návštěvnost Královéhradeckého kraje je porovnána se všemi ostatními kraji České republiky.

Počet hostů v Královéhradeckém kraji se mezi lety 2012 a 2019 zvýšil o 46 %. Velmi podobná je situace u počtu přenocování, kde nárůst dosáhl 33 %. Za toto období se tak téměř o 10 % zkrátila průměrná doba přenocování. Kvůli dopadům pandemie COVID-19 došlo v roce 2020 a 2021 k meziročnímu poklesu hostů o více než 30 % a počtu přenocování o 25 %. Přes mírný nárůst průměrného počtu přenocování v roce 2020 se v roce 2021 tato hodnota vrátila na úroveň před nástupem pandemie.

Graf 6: Vývoj počtu hostů v Královéhradeckém kraji a jejich průměrný počet přenocování v HUZ mezi lety 2012–2021

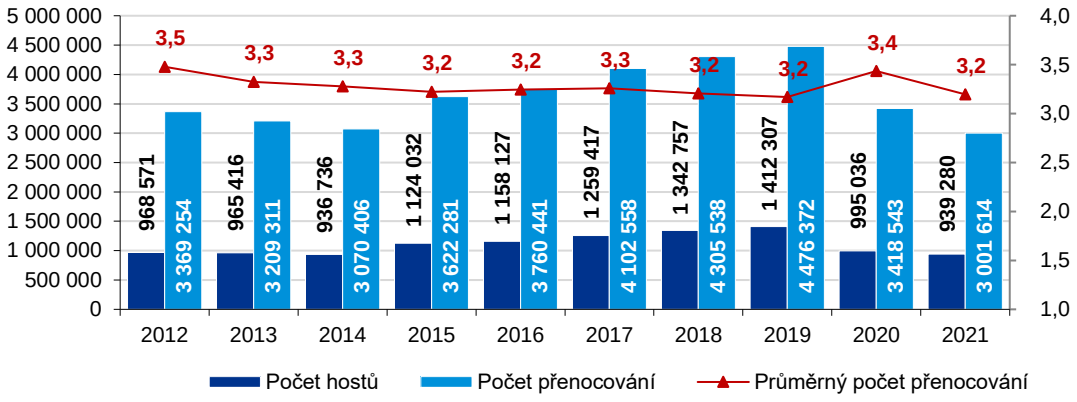

Zdroj: ČSÚ

Mezi hosty kraje převažují rezidenti, kteří tvoří téměř dvě třetiny všech hostů. Mezi lety 2012–2019 však postupně došlo k nepatrnému poklesu podílu nerezidentů, který v roce 2019 tvořil necelých 23 %. S ohledem na dopady pandemie COVID-19 došlo ke zvýšení podílů rezidentů až na 85 %.

Královéhradecký kraj je v absolutních hodnotách dlouhodobě třetím nejnavštěvovanějším krajem ČR. Nárůst návštěvnosti byl mezi roky 2012–2019 až sedmý nejvyšší, což značí mírné zaostávání v dynamice růstu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Graf 7: Počet hostů v HUZ ve všech krajích ČR (kromě Prahy) v letech 2012 a 2019

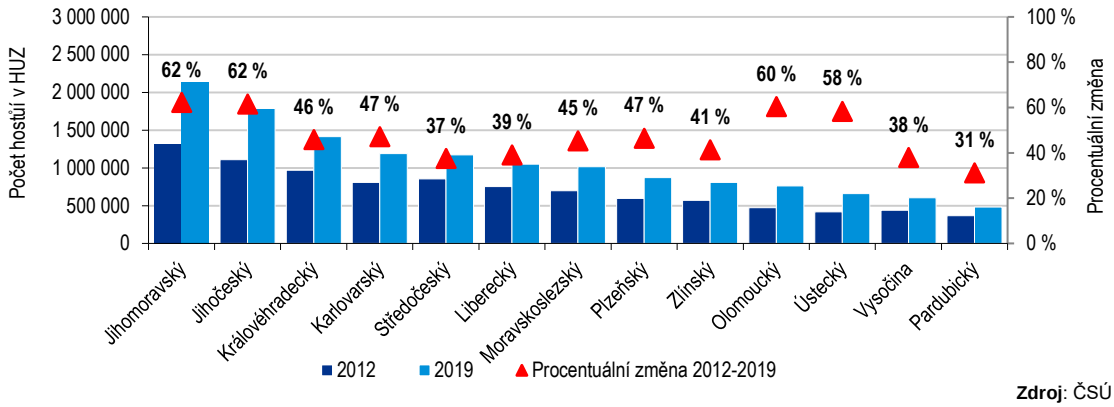

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska počtu přenocování je Královéhradecký kraj v absolutním počtu přenocování v rovněž na třetím místě mezi všemi kraji. Dynamika růstů přenocování byla také průměrná, pouze na úrovni 33 %.

Graf 8: Počet přenocování v HUZ ve všech krajích ČR (kromě Prahy) v letech 2012 a 2019

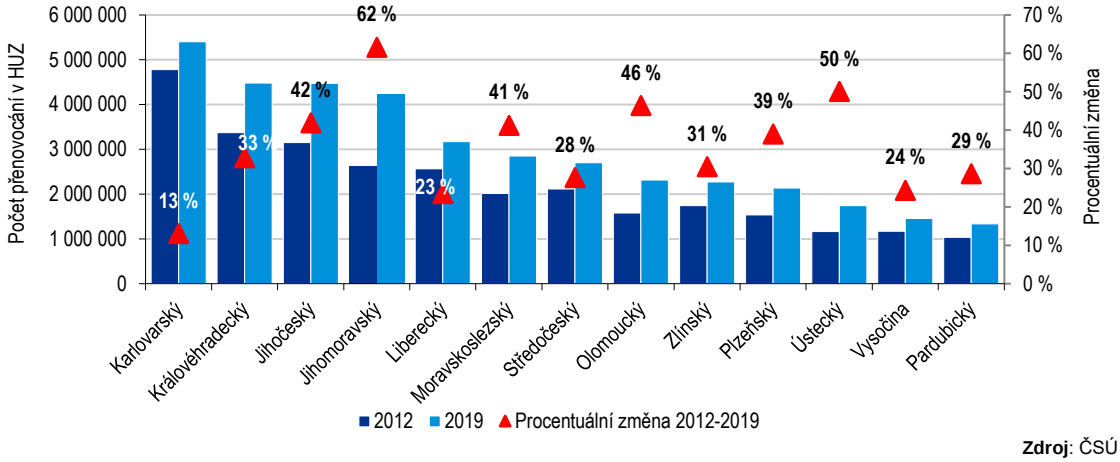

Zdroj: ČSÚ

Pandemie Covid-19 zasáhla v roce 2020 silně celou ČR, cestovní ruch v některých krajích však byl zasažen výrazněji než v jiných. Pokud jde o počet hostů v HUZ, zcela k nejvýraznějšímu propadu došlo v Praze. Královéhradecký kraj patří mezi nejméně zasažené kraje poklesem hostů na úrovni 30 % v roce 2020 respektive 33 % v roce 2021.

Graf 9: Meziroční změna počtu hostů v HUZ v krajích ČR mezi lety 2019 a 2020/1

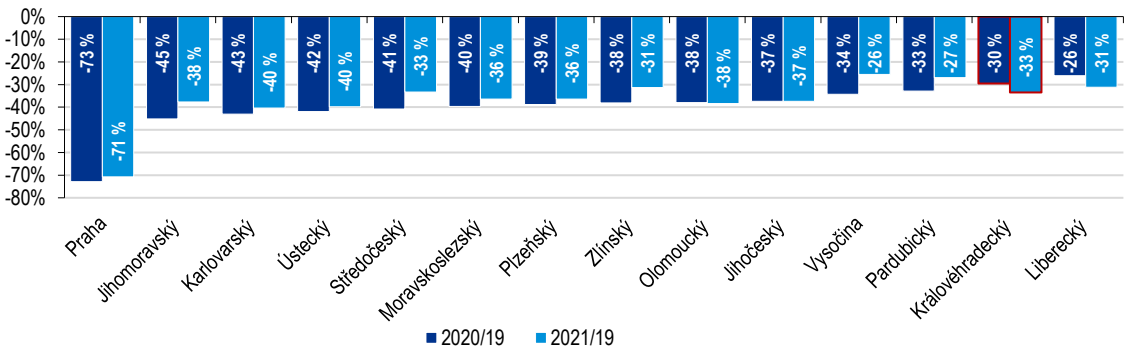

Zdroj: ČSÚ

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

U většiny krajů však došlo k nižšímu poklesu v počtu přenocování než v případě počtu hostů. To bylo způsobeno nárůstem průměrného počtu přenocování. K poklesu průměrného počtu nocí, které hosté v HUZ stráví, došlo pouze v Praze a Karlovarském kraji. V případě počtu přenocování patřil v roce 2020 Královéhradecký kraj k těm méně zasaženým, v roce 2021 se však ve srovnání s ostatními kraji zde dopady pandemie projevily výrazněji.

Graf 10: Meziroční změna počtu přenocování v HUZ v krajích ČR mezi lety 2019 a 2020/1

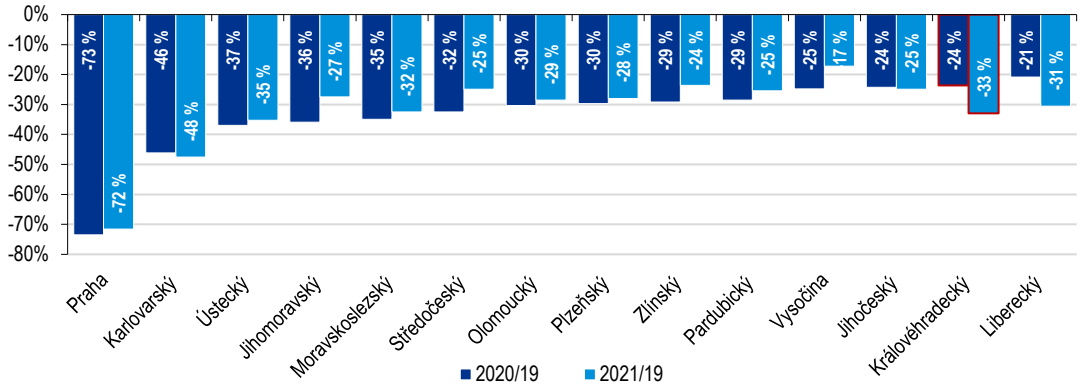

Zdroj: ČSÚ

Z následujícího grafu pak vyplývá poměr mezi rezidenty a nerezidenty, který se dlouhodobě pohybuje na úrovni necelého 80% podílu ve prospěch domácích hostů. Pandemie Covid-19 dále podíl domácích hostů zvýšila. Před pandemií nejvíce zahraničních hostů přijelo z Německa (47 %), Polska (21 %), Slovenska (6 %), Nizozemí (5,7 %) a Dánska (3,7 %).

Graf 11: Podíl rezidentů a nerezidentů v počtu přenocování v Královéhradeckém kraji mezi roky 2012–2021

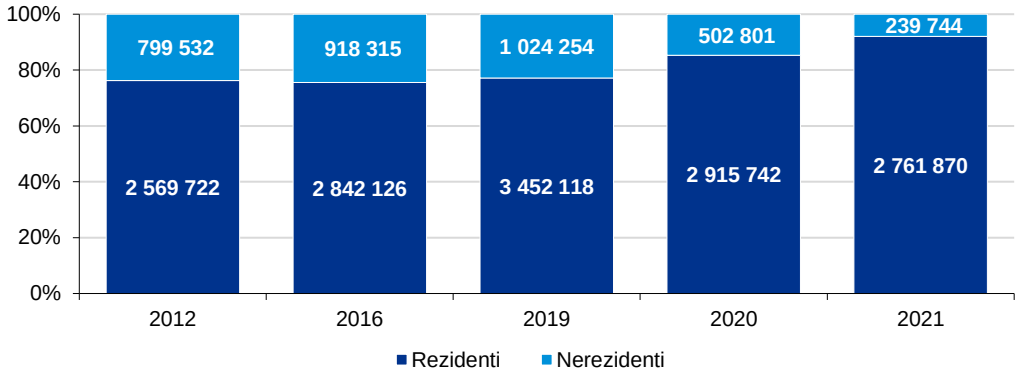

Zdroj: ČSÚ

Pro lepší srovnání návštěvnosti mezi různě velkými kraji však mohou posloužit dva základní indexy, které také lépe vypovídají o případném zatížení cestovním ruchem, a to intenzita a hustota cestovního ruchu.

Intenzita cestovního ruchu je poměr přenocování turistů na počet obyvatel dané lokality, pro jehož výpočet jsou využita data před pandemií COVID-19. V mezikrajovém srovnání vyplývá, že Královéhradecký kraj je třetím nejzatíženějším krajem cestovního ruchu. Z tohoto indexu je tak patrné, že zejména místně nebo časově může docházet k přetěžování vybraných lokalit nadměrnou návštěvností.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Graf 12: Intenzita cestovního ruchu – Počet přenocování v HUZ na počet obyvatel v roce 2019 v krajích ČR

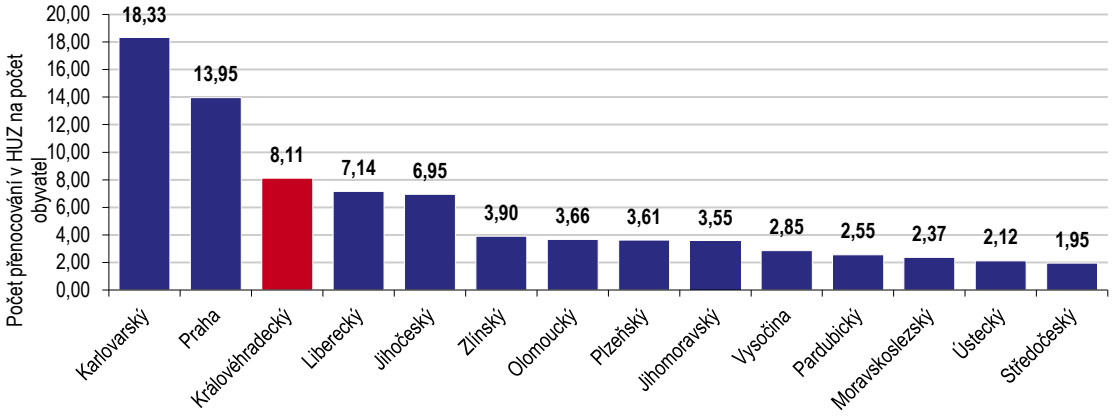

Zdroj: ČSÚ

Z indexu hustoty cestovního ruchu vyplývá, že Královéhradecký kraj byl na 4. místě (včetně Prahy). Nejvíce přenocování na km^2 po Praze zaznamenal Karlovarský kraj, nejméně pak kraj Vysočina. U indexu tak vyplývá, že místně v různých obdobích sezóny může docházet k přetěžování vybraných lokalit turismem.

Graf 13: Hustota cestovního ruchu – Počet přenocování v HUZ na 1 km^2 v roce 2019 a 2020 v krajích ČR (bez Prahy)

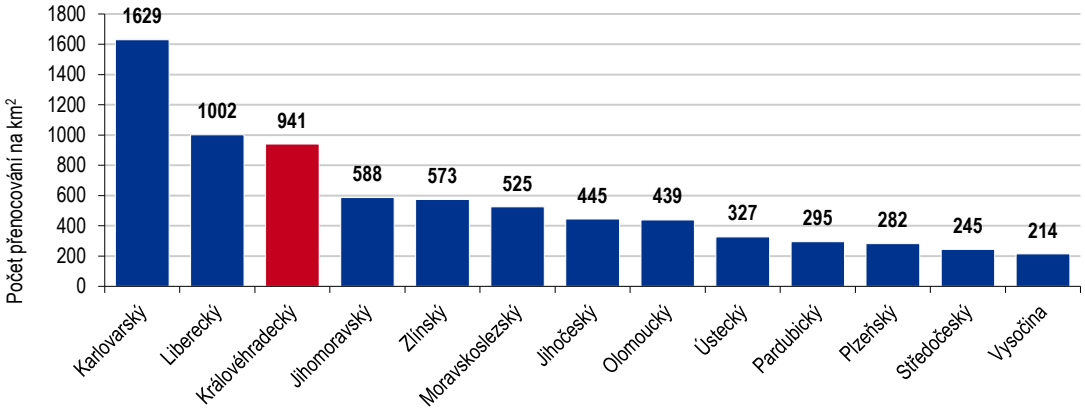

Zdroj: ČSÚ

Čisté využití lůžek se v Královéhradeckém kraji v roce 2019 pohybovalo na úrovni 36,2 % a bylo třetí nejlepší mezi všemi kraji. Dopady pandemie COVID-19 přinesly snížení na úroveň necelých 32 %, což byl čtvrtý nejnižší propad mezi kraji.

Na počtu přenocování kraje se zcela jednoznačně nejvíce podílí SO ORP Vrchlabí a SO ORP Trutnov, kde se v roce 2019 bylo realizováno 1 mil. přenocování. Naopak na druhém konci je pak SO ORP Nový Bydžov. Pro SO ORP Jaroměř a SO ORP Nové Město nad Metují nejsou k dispozici data. Z níže uvedených dat také vyplývá, že nejvíce postiženým územím bylo SO ORP Hradec Králové.

Tabulka 24: Počet přenocování v jednotlivých SO ORP a jeho změna v Královéhradeckém kraji v letech 2012,2019 a 2020

SO ORP	2012	2019	2020	2019/12	2020/12
SO ORP Broumov	79 803	130 342	131 845	63 %	65 %
SO ORP Dobruška	151 549	169 421	137 520	12 %	-9 %
SO ORP Dvůr Králové nad Labem	58 921	120 864	71 223	105 %	21 %
SO ORP Hořice	23 648	29 456	41 099	25 %	74 %
SO ORP Hradec Králové	186 389	245 806	158 248	32 %	-15 %

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

SO ORP Jaroměř	76 491	x	x	x	x
SO ORP Jičín	323 060	395 330	316 975	22 %	-2 %
SO ORP Kostelec nad Orlicí	16 826	24 820	15 667	48 %	-7 %
SO ORP Náchod	149 860	189 536	156 655	26 %	5 %
SO ORP Nová Paka	37 757	47 242	56 204	25 %	49 %
SO ORP Nové Město nad Metují	8 202	x	x	x	x
SO ORP Nový Bydžov	4 595	9 978	4 085	117 %	-11 %
SO ORP Rychnov nad Kněžnou	124 479	189 028	137 804	52 %	11 %
SO ORP Trutnov	1 002 326	1 314 424	1 026 380	31 %	2 %
SO ORP Vrchlabí	1 125 348	1 475 988	1 060 719	31 %	-6 %

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší počet přenocování dle následujícího grafu zaznamenává Královéhradecký kraj ve prvním a třetím čtvrtletí, tedy během zimní a letní sezóny.

Graf 14: Průměrný počet přenocování v HUZ v Královéhradeckém kraji dle čtvrtletí za období 2017–2019

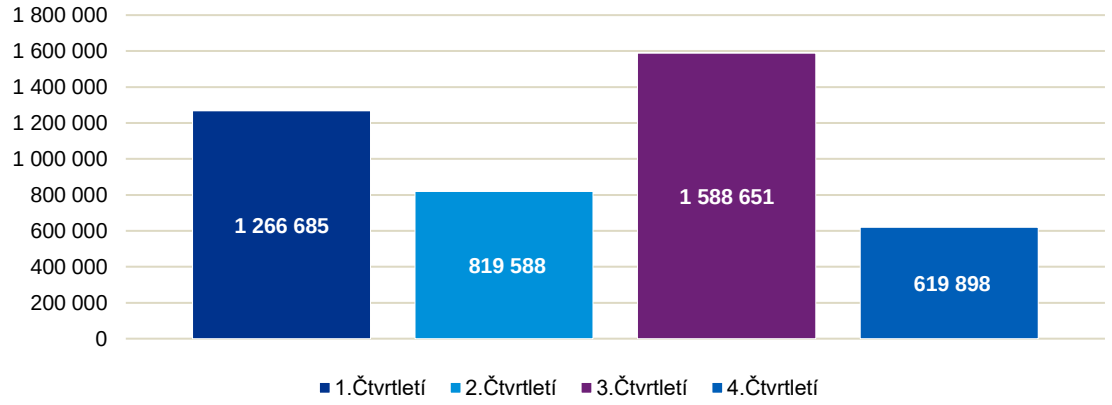

Zdroj: ČSÚ

Návštěvnost jednotlivých turistických oblastí se v rámci kraje liší a reflektuje tak předpoklady cestovního ruchu. Více než 55 % celkové návštěvnosti kraje směřuje do Krkonoš. Na druhém místě je pak turistická oblast Orlické hory a Podorlicko s 10% podílem. Ostatní turistické oblasti mají podíl mezi 4,5 % - 9 %. Průměrný počet přenocování pak osciluje mezi 2 nocemi až po 3,6 noci v roce 2019, přičemž v roce 2020 se v důsledku pandemie nejprve zvýšil až na 4,1 noci a od té doby zase klesá. Vývoj cestovního ruchu v turistických oblastech kraje tak pandemie Covid-19 výrazně ovlivnila.

Tabulka 25: Návštěvnost jednotlivých turistických oblastí (územně členěných) Královéhradeckého kraje v roce 2019 a 2020

Turistická oblast	Hosté			Přenocování			Průměrný počet přenocování		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Krkonoše – KHK	766 596	543 509	466 539	2 760 552	2 062 700	1 648 755	3,6	3,8	3,5
Orlické hory a Podorlicko – KHK	143 898	94 999	91 933	383 269	290 991	263 202	2,7	3,1	2,9
Hradecko	128 105	71 548	75 887	255 784	163 261	177 436	2,0	2,3	2,3
Český ráj – KHK	121 604	85 356	95 784	241 490	234 924	221 600	2,0	2,8	2,3
Podkrkonoší	97 836	67 654	85 762	352 724	275 931	302 913	3,6	4,1	3,5
Kladské pomezí	92 558	74 334	69 969	303 810	259 569	242 624	3,3	3,5	3,5
Broumovsko	61 710	55 188	53 406	178 743	156 363	145 084	2,9	2,8	2,7

Zdroj: ČSÚ

Turistické oblasti kraje také rozdílně zasáhla pandemie COVID-19. Nejvíce zasažena byla turistická oblast Hradecko z důvodu snížení zájmu o sektor MICE a městský turismus. K méně zasaženým turistickým oblastem pak patří Český ráj, Broumovsko a Kladské pomezí.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Graf 15: Vývoj počtu hostů a přenocování v letech 2019–2020 v turistických oblastech Královéhradeckého kraje

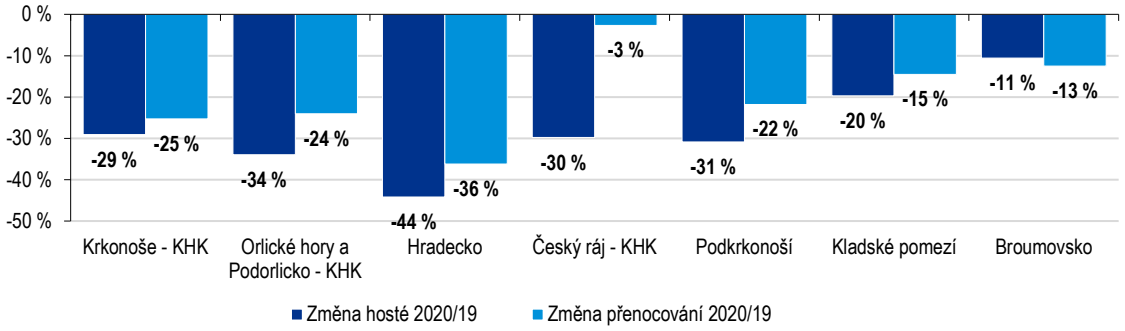

Zdroj: ČSÚ

Úroveň poptávky je možné také měřit prostřednictvím výběru místních poplatků. V roce 2019 se vybralo na poplatcích (za lázeňský a rekreační pobyt a z ubytovacích kapacit) v Královéhradeckém kraji 45,75 mil. Kč. Nejvíce za poplatky se vybralo v okrese Trutnov (72 %) v absolutní výši téměř 33 mil. Spadají sem významné obce – Špindlerův mlýn, Pec pod Sněžkou a Janské Lázně.

V roce 2020 došlo k novele zákona a poplatky se sjednocují na jeden „Poplatek z pobytu“. Upravují se i další parametry zákona včetně stanovené výše poplatku. V roce 2020 se podle Ministerstva financí vybralo 32,9 mil.

5.2 Návštěvnost vybraných turistických cílů

Atraktivitu kraje je možné demonstrovat také na návštěvnosti konkrétních turistických cílů, které poskytly údaje o registrovaných návštěvnících. TOP deset nejnavštěvovanějších turistických cílů je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 16: TOP 10 nejnavštěvovanějších atraktivit Královéhradeckého kraje v roce 2021

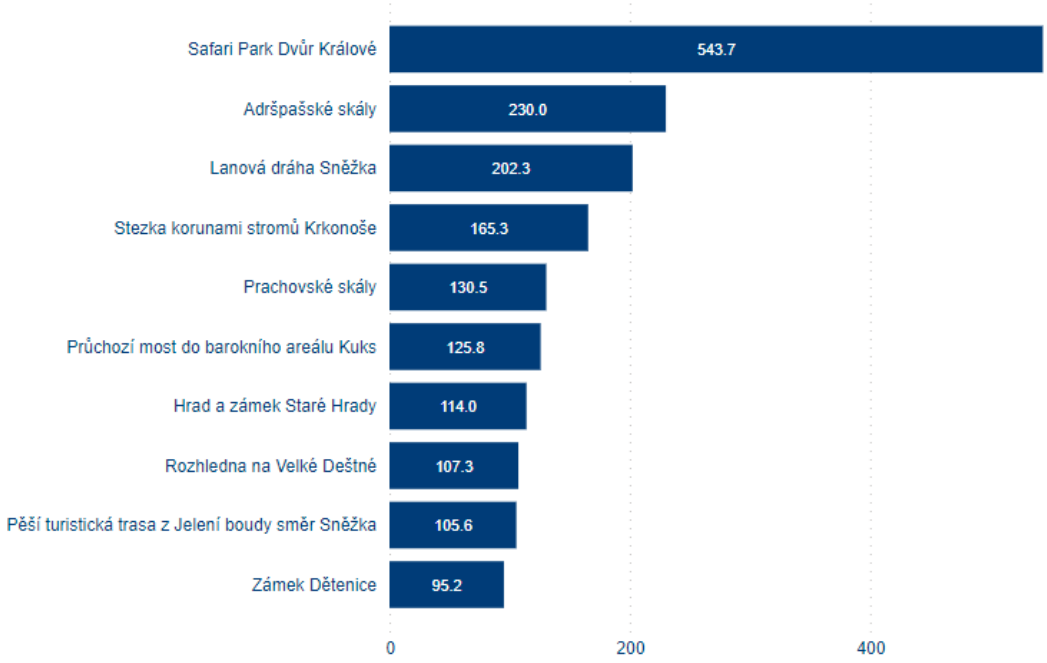

Zdroj: CzechTourism – Návštěvnost turistických cílů

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Nejnavštěvovanější atraktivitou kraje byl v roce 2020 Safari Park Dvůr Králové, který je dokonce sedmým nejnavštěvovanějším turistickým cílem v celé ČR. Na druhém místě jsou Adršpašské skály, které jsou z celorepublikového hlediska třináct. Hospitál Kuks je pak nejnavštěvovanějším památkovým objektem kraje, který se na úrovni celé České republiky nachází na 48. místě.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

6 Analýza zainteresovaných stran

Klíčová zjištění

- Na rozvoji cestovního ruchu se v Královéhradeckém kraji podílí značné množství subjektů reprezentujících zájmy veřejného, soukromého a neziskového sektoru.
- Žádná ze zainteresovaných stran nedisponuje dominantním postavením a silou v rozvoji turismu, což vyžaduje značnou míru snahy o společnou koordinaci a hledání konsensu při hledání řešení v otázkách jeho rozvoje.

Strategie je dokumentem, který se týká celé řady dotčených skupin v kraji, které se vzájemně odlišují úrovní zájmů a skutečným vlivem. Z toho důvodu bylo provedena zjednodušená analýza zainteresovaných stran, a to dle dvou snadno interpretovatelných kritérií:

- **Síla/význam** – vyjadřuje sílu nebo význam cílové skupiny pro rozvoj cestovního ruchu a reálnou možnost dané skutečnosti v kraji ovlivnit
- **Zájem/potřeby** – vyjadřuje zájem nebo potřeby na řešení rozvoje cestovního ruchu

Analýza byla zpracována v rámci workshopu se zástupci odborné veřejnosti v Královéhradeckém kraji. Bodové hodnocení bylo provedeno expertním způsobem na základě šetření mezi 29 účastníky tohoto workshopu. Výsledky analýzy zainteresovaných stran jsou uvedeny v níže uvedené tabulce.

Tabulka 26: Výsledky analýzy zainteresovaných stran v oblasti cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji

Zainteresovaná strana	Stávající Význam	Zájem
Krajský úřad KHK	6,72	7,69
Centrála cestovního ruchu – KHK	7,14	8,45
Organizace destinačního managementu v KHK	7,62	8,59
Města a obce s vysokým potenciálem CR	7,17	7,66
Města a obce s nízkým potenciálem CR	3,93	4,66
Profesní asociace (sdružení) v oblasti CR	6,34	7,55
CzechTourism	6,66	8,07
Návštěvníci kraje	5,79	5,45
Obyvatelé (rezidenti) KHK	5,21	5,34
Poskytovatelé služeb působící v CR	7,10	8,03
Provozovatelé turistických atraktivit	6,97	7,79
Turistická informační centra	6,59	8,07
Státní orgány památkové péče a ochrany přírody a krajiny	6,55	5,93
Ostatní neziskové organizace	4,62	5,00
Investoři	6,52	6,76

Zdroj: KPMG Česká republika

V rámci vyhodnocení analýzy je posouzen význam a zájem těchto subjektů, přičemž jsou identifikovány čtyři různé druhy subjektů, jejichž význam je následující:

- **Klíčoví hráči** – jsou subjekty, které mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit rozvoj cestovního ruchu v kraji a přispět k tvorbě Strategie
- **Ovlivnění** – jsou subjekty, které mají být Strategií především pozitivně ovlivňovány
- **Tvůrci** – jsou subjekty, které definují prostředí pro rozvoj cestovního ruchu

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- **Dav** – jsou subjekty, které mají z pohledu tvorby Strategie nižší význam, ale je nezbytné sledovat, případně využívat jejich zájmy.

Graf 17: Analýza zainteresovaných stran cestovního ruchu Královéhradeckého kraje

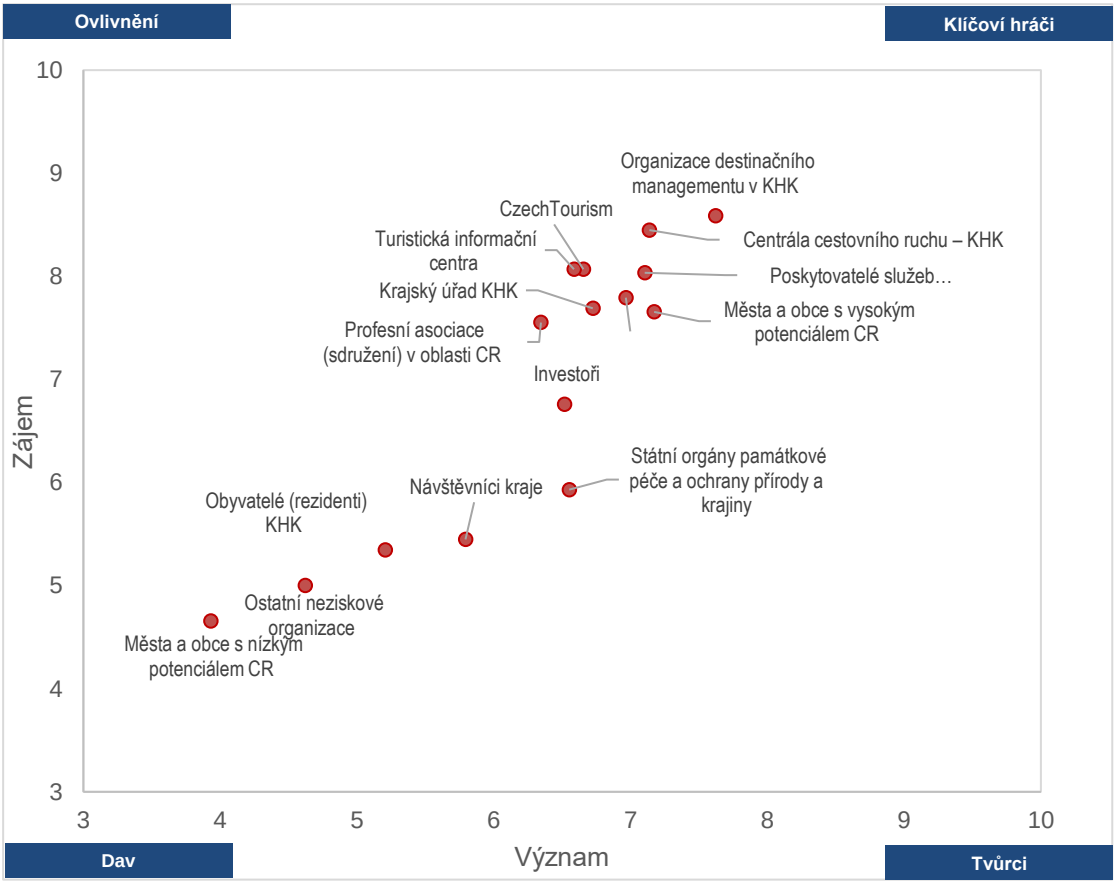

Zdroj: KPMG Česká republika

Z provedené analýzy vyplývá, že velké množství zainteresovaných stran je řazeno mezi klíčové subjekty. Žádná ze zainteresovaných stran nemá dominantní postavení, což vyžaduje značnou míru koordinace a hledání konsensu při hledání řešení v otázkách rozvoje cestovního ruchu. Tyto výsledky jsou podstatné pro správné určení odpovědnosti za stanovená opatření v návrhové části Strategie a nastavení způsobu rozvoje turismu v rámci kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

7 Analýza institucionálního zajištění cestovního ruchu

Klíčová zjištění

- V rámci kraje jsou vytvořena standardní organizační struktura cestovního ruchu zahrnující krajskou, oblastní a lokální úroveň destinačního managementu.
- Na úrovni kraje v roce 2019 vznikla CCR KHK, jejíž roli v systému destinačního managementu je nutné dále zpřesnit z hlediska činností a role ve vazbě na oblastní a lokální DMO.
- Rozdělení území kraje na turistické oblasti je možné považovat za stabilizované. V každé turistické oblasti je funkční certifikovaná DMO.
- Výzvou je další profesionalizace organizační struktury, její finanční stabilizace a zvyšování kvality partnerství.

Pro efektivní zajištění cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji je nezbytná efektivní činnost organizací destinačního managementu, které zajišťují vzájemnou spolupráci a koordinaci poskytovatelů služeb cestovního ruchu soukromého, veřejného a neziskového sektoru[3].

7.1 Vývoj organizace cestovního ruchu na území kraje

Přibližně do roku 2017 byla Česká republika pro marketingové účely rozdělena do turistických regionů a turistických oblastí[4]. Na území kraje byl vymezeny dva turistické regiony, a to Východní Čechy (Královéhradecký a Pardubický kraj a Krkonoše (Královéhradecký a Liberecký kraj). Území kraje bylo dále rozděleno do turistických oblastí Český ráj, Krkonoše (střed, východ), Podzvičínsko, Kladské pomezí, Hradecko, Orlické hory a Podorlicko.

Od roku 2018 pak byla Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Asociací krajů ČR přijata nová pravidla pro podporu destinačního managementu ve formě standardu pro činnost organizací destinačního managementu s názvem „Kategorizace organizací destinačního managementu“, který je spravován agenturou CzechTourism. Výsledkem tohoto systému je nový systém destinačního managementu. Vzhledem k tomu, že základem tohoto systému je důraz na vznik funkční organizační struktury, rozvíjí se tento systém postupně.

V souladu s Kategorizací DMO byla na základě rozhodnutí kraje zřízena krajská DMO – Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu, příspěvková organizace a v každé ze sedmi turistických oblastí existuje certifikovaná oblastní DMO. Na místní úrovni není zatím organizační struktura stabilizovaná a stále zde dochází ke změnám.

7.2 Institucionální zajištění cestovního ruchu na krajské úrovni

CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU
KRÁLOVÉHRADECKÁ KRAJSKÁ

Královéhradecký kraj v souladu se zákonem č. 129/200 Sb., o krajích rozvíjí na svém území cestovní ruch. V rámci organizační struktury krajského úřadu je gesce cestovního ruchu svěřena odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Tento odbor je pořizovatelem klíčových strategických rozvojových dokumentů v oblasti cestovního ruchu a současně vytváří podmínky pro co nejefektivnější rozvoj cestovního ruchu a využití potenciálu tohoto odvětví v rámci kraje.

[3] Pro ověření institucionálního nastavení bylo v rámci zpracování strategie realizován výzkum destinační spolupráce, jehož podrobné výsledky jsou součástí analytických podkladů

[4] Turistický region bylo území cestovního ruchu vymezené rajonizací agentury CzechTourism. Česká republika byla podle ní rozdělena na 17 turistických regionů, které se skládaly z menších územních celků – turistických oblastí (celkem 40).

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Za účelem koordinace, komunikace a kooperace, v rámci strategických oblastí rozvoje cestovního ruchu, kraj zřídil Pracovní skupinu cestovní ruch při Regionální stálé konferenci pro území Královéhradeckého kraje. Tato pracovní skupina tak tvoří součást 3K platformy cestovního ruchu kraje. Institucionální zajištění na krajské úrovni pak doplňuje Výbor pro cestovní ruch a mezinárodní spolupráci a Komise Rady Královéhradeckého kraje pro cestovní ruch.

Z realizovaného výzkumu destinační spolupráce pro potřeby zpracování této Strategie vyplynuly tyto klíčové závěry:

- Cca 50 % respondentů se domnívá, že kraj vytváří vyhovující podmínky pro rozvoj destinační spolupráce.
- Přes 35 % respondentů však neví, co je destinační management nebo nechtělo odpovídat.

Královéhradecký kraj založil v roce 2019 Centrálu cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, jako svou krajskou DMO. Zakladateli krajské DMO jako zapsaného spolku bylo celkem 17 subjektů reprezentující veřejný, soukromý a neziskový sektor. Dominantním donátorem organizace se stal Královéhradecký kraj. Účel a poslání krajské DMO bylo specifikováno v jeho stanovách, přičemž mezi hlavní činnosti zajištění rozvoje a koordinace cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji v těchto oblastech:

- Zajišťovat pro Královéhradecký kraj marketing v oblasti CR.
- Spolupracovat při tvorbě a provádění destinačního managementu v regionu se stakeholdery CR.
- Prosazovat společné zájmy v oblasti rozvoje CR (prosazování společných zájmů).

Vznik krajské DMO nebyl v kraji jednoznačně podporován a zaznívala celá řada argumentů pro a proti jejímu založení. Zahájení činnosti bylo negativně ovlivněno nastupující pandemií COVID-19 a dalším procesními záležitostmi, které vyústily v kraji v diskusi o změně činnosti krajské DMO a s tím související změně právní formy. Od 1. prosince 2021 tak zahájila svou činnost Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu, příspěvková organizace.

Z pohledu celkové strategie cestovního ruchu kraje je nutné, aby se z krajské DMO stala respektovaná organizace podporující rozvoj cestovního ruchu na území kraje.

Z výzkumu destinační spolupráce vyplynuly ve vztahu CCR KHK tyto hlavní závěry:

- Přes 70 % respondentů, kteří deklarují znalost destinačního managementu, zaznamenalo založení této organizace. Na straně municipalit to bylo jen 50 %.
- Krajskou DMO je vhodné zachovat a zaměřit se zejména na tyto činnosti:
  - vytváření podmínek pro koncepční a strategické směřování kraje v oblasti turismu
  - Zajišťování finančních prostředků na rozvoj turismu
  - Tvorba a realizace jednotných marketingových aktivit kraje
  - Podpora tvorby regionálních a nadregionálních produktů
  - Vzdělávací a osvětová činnost

Z hlediska budoucí strategie je tak výzvou vhodně stanovit roli, status a činnosti, které by měla krajská DMO zajišťovat. Při tom je nezbytné respektovat zájmy jednotlivých zainteresovaných stran a jejich reálný význam a vliv na turismus v kraji (viz bod 7.).

7.3 Institucionální zajištění cestovního ruchu na oblastní úrovni

Území kraje je nyní rozděleno na sedm turistických oblastí, které kompletně pokrývají jeho území, ve kterých působí certifikované organizace destinačního managementu:

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- Broumovsko
- Český ráj
- Hradecko
- Kladské pomezí
- Krkonoše
- Orlické hory a podorlicko
- Podkrkonoší

Rozdělení území kraje do těchto oblastí je výsledkem dosavadního vývoje na území kraje. Turistické oblasti Český ráj, Krkonoše a Orlické hory a Podorlicko se nacházejí na úrovni minimálně dvou krajů.

Stávající územní vymezení je možné považovat za stabilizované s tím, že s ohledem na konsolidaci území může docházet ke změnám územního vymezení. Tyto změny však musí vycházet ze zájmu místních aktérů a být v souladu s podmínkami Kategorizace DMO.

Obrázek 12: Mapa turistických oblastí Královéhradeckého kraje

Zdroj: CCR KHK

Výhodou kraje je, že působnost oblastních organizací destinačního managementu zde má dlouhou tradici. Nejstarší oblastní DMO na území kraje v současně době mají více něž 20letou historií a zkušenosti s rozvojem turismu.

Tyto skutečnosti byla také ověřovány v rámci výzkumu destinační spolupráce, ze kterého vyplývají tyto hlavní závěry:

- Znalost respondentů, že je území Královéhradeckého kraje rozděleno do turistických oblastí, je přibližně poloviční.
- Ochota spolupráce ze strany respondentů, kteří nevědí, že patří do některé z turistických oblastí, je vysoká, záleží však na konkrétní nabídce ze strany DMO, jehož podmínkou je oslovení. Ochota spolufinancovat společně aktivity je závislá na konkrétní oblasti spolupráce.
- Míra spolupráce v území u respondentů, kteří deklarují příslušnost k vybrané turistické oblasti osciluje mezi 50–85 % dle území oblasti. Na úrovni jednotlivých turistických oblastí se mírně liší spokojenost se spoluprací s jednotlivými aktéry cestovního ruchu. Různá je také míra spolufinancování činností DMO ze strany partnerů.

Z hlediska navazující strategie, je nezbytné dále pracovat na profesionalizaci organizační struktury na úrovni oblastních DMO, jejich finanční stabilitě a zvyšování kvality partnerství.

7.4 Institucionální zajištění cestovního ruchu na lokální úrovni

Na **lokální úrovni** plní úlohu DMO subjekty, které se většinou vyznačují významně kratším dosahem na zdrojové trhy. Tyto organizace mohou nejčastěji vznikat na úrovní obcí nebo lokalit s výjimečným potenciálem cestovního ruchu.

Možnost rozvoje cestovního ruchu je na základě zákona č.128/2000 Sb. o obcích na této úrovni svěřena do samostatné působnosti svazků obcí. Zákon tak předjímá, že pro rozvoj cestovního ruchu je vhodné se na nejnižší úrovni sdružovat a nepředpokládá, že pro každou obec musí být cestovní ruch prioritou. Oblast cestovního ruchu je tak na této úrovni řešena buď přímo jednotlivými obcemi, nebo v rámci dobrovolných svazků obcí (DSO) nebo místních akčních skupin (MAS).

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Na úrovni lokálních destinací s vysokou intenzitou turismu, tak mohou vznikat certifikované lokální DMO, jejichž činnost je vhodná tam, kde intenzita cestovního ruchu vyžaduje vyšší míru koordinace. Lokální destinace, u kterých ještě nedozrála potřeba vzniku lokálních DMO, mohou řešit koordinaci cestovního ruchu prostřednictvím koordinátorů cestovního ruchu, případně destinačních manažerů. Jejich činnost je v takových územích klíčová a v případě jejich existence tyto organizace vhodně doplňují vyšší úroveň destinační spolupráce na oblastní úrovni.

V Královéhradeckém kraji zatím existuje jedna lokální DMO splňující podmínky Kategorizace DMO, a to je DMO Revitalizace KUKS o.p.s. Tato organizace však byla krajem zrušena a její činnost ke dni 1. prosince 2021 převzala Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu, příspěvková organizace. Několik dalších lokalit vykazuje prvky destinační spolupráce např. Hradec Králové, východní Krakonoše, vybraná horská střediska v Krkonoších atd. Roli DMO na této úrovni často plní turistická informační centra, kapitálově silné soukromé společnosti, neziskové společnosti nebo pracoviště městských/obecních úřadů.

Existuje tak poměrně významný prostor pro profesionalizaci destinační spolupráce na lokální úrovni.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

8 Vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu

Klíčová zjištění

- Úroveň potenciálu Královéhradeckého kraje je v rámci České republiky na průměru s významnými regionálními rozdíly mezi jednotlivými lokalitami kraje.
- Potenciál kraje je také značně heterogenní, což umožňuje vytvářet různou produktovou nabídku zaměřenou na odlišné cílové skupiny návštěvníků.

Výpočet hodnoty potenciálu představuje hodnocení předpokladů a vhodnosti kraje (území) pro cestovní ruch. V roce 2010/11 bylo Ústavem územního rozvoje (www.uur.cz) ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj provedeno na základě jednotné metodiky hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle jednotlivých obcí s rozšířenou působností a jeho využití. Výsledky tohoto hodnocení je možné považovat pro výchozí srovnání hodnot potenciálu kraje za relevantní, neboť zejména úroveň primárního potenciálu se v čase nemění příliš rychle. Významným přínosem tohoto srovnání je možnost mezikrajského srovnání.

Metodika hodnocení potenciálu cestovního ruchu se zaměřovala na rozhodující aspekty ovlivňující rozvoj cestovního ruchu a rekreace v území. Jelikož soubor územních podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu vytváří složitý multidisciplinární systém, do něhož vstupuje mnoho aspektů a kvantifikace systému je tak velmi složitá, bylo podmínkou zkoumání tohoto systému jeho zjednodušení a rozčlenění na měřitelné segmenty. Ty pak vystupují v pozici dílčích potenciálů cestovního ruchu a celkový potenciál je koncipován jako jejich souhrn. V bodovém vyjádření je dílčím segmentům přiřazován určitý počet bodů. Součet bodů pak představuje konečný potenciál cestovního ruchu. Pro porovnání úrovně potenciálu jsou brány v úvahu očištěné hodnoty potenciálu cestovního ruchu. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že Královéhradecký kraj má v přepočtu na km^2 sedmý nejvyšší potenciál ze všech krajů bez Prahy.

Tabulka 27: Bodová hodnota očištěného potenciálu v krajích ČR vyjádřená na km^2

Kraj	Rozloha v km^2	Bodová hodnota potenciálu	Očištěný potenciál na km^2
Liberecký	3 163	8 282	2,62
Jihočeský	10 058	23 179	2,30
Karlovarský	3 314	7 407	2,24
Plzeňský	7 561	15 191	2,01
Vysočina	6 796	13 263	1,95
Ústecký	5 335	10 268	1,92
Královéhradecký	**4 759**	**8 638**	**1,82**
Zlínský	3 963	7 101	1,79
Moravskoslezský	5 428	9 549	1,76
Olomoucký	5 267	8 590	1,63
Pardubický	4 519	6 542	1,45
Jihomoravský	7 195	10 205	1,42
Středočeský	11 016	15 339	1,39

Zdroj: Potenciál cestovního ruchu v ČR a jeho využití

Nejvyššího potenciálu na km^2 dosahuje v Královéhradeckém kraji SO ORP Nové Město nad Metují, dále SO ORP Vrchlabí a SO ORP Náchod. V absolutních hodnotách má nejvyšší potenciál už pouze SO ORP Trutnov, SO ROP Rychnov nad Kněžnou a SO ORP Náchod

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Tabulka 28: Bodová hodnota očištěného potenciálu v SO ORP Královéhradeckého kraje vyjádřená na km^2

SO ORP	Rozloha v km^2	Očištěná bodová hodnota potenciálu	Potenciál na km^2
SO ORP Broumov	259	670	2,6
SO ORP Dobruška	279	553	2,0
SO ORP Dvůr Králové nad Labem	258	471	1,8
SO ORP Hořice	193	90	0,5
SO ORP Hradec Králové	677	365	0,5
SO ORP Jaroměř	139	220	1,6
SO ORP Jičín	597	872	1,5
SO ORP Kostelec nad Orlicí	224	363	1,6
SO ORP Náchod	356	979	2,8
SO ORP Nová Paka	97	259	2,7
SO ORP Nové Město nad Metují	98	287,5	2,9
SO ORP Nový Bydžov	214	135	0,6
SO ORP Rychnov nad Kněžnou	479	1074	2,2
SO ORP Trutnov	595	1445	2,4
SO ORP Vrchlabí	293	855	2,9

Zdroj: Potenciál cestovního ruchu v ČR a jeho využití

Celkový potenciál cestovního ruchu Královéhradeckého kraje je velmi heterogenní, což umožňuje rozvoj různých forem cestovního ruchu. Na základě analýzy jednotlivých předpokladů cestovního ruchu a hodnocení jeho využití má Královéhradecký kraj nejvhodnější předpoklady pro následující formy cestovního ruchu:

- Sportovní a aktivní dovolená (zimní / letní)
- Městský a kulturní poznávací cestovní ruch
- Dovolená v přírodě
- Kongresový, konferenční a incentivní cestovní ruch
- Lázeňský cestovní ruch a wellness
- Vojenský cestovní ruch
- Formy cestovního ruchu šetrné k životnímu prostředí

Tyto formy cestovního ruchu je však nezbytné rozvíjet pouze v místech s vhodným potenciálem, kvalitní strukturou produktového portfolia cestovního ruchu a v návaznosti na definované cílové skupiny a zdrojové trhy. Produkty a marketingová témata na úrovni kraje musí vycházet z jeho autentické nabídky, být orientovány na zážitek, propojovány na národní témata, mít obchodní zaměření umožňující jejich rozvoj na základě dlouhodobé spolupráce. Nezbytným základem pro využití těchto předpokladů je dlouhodobé strategické plánování. Při podpoře rozvoje jednotlivých forem cestovního ruchu je nezbytné brát ohledy na limity únosnosti daného území.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

9 Strukturovaná SWOT analýza

Klíčová zjištění

- SWOT analýza představuje syntetickou část analytické části Strategie a je zpracována ve strukturované podobě.
- Vychází jak z provedené analýzy, tak také ze závěrů analytického workshopu konaného se zástupci Královéhradeckého kraje a dalších relevantních aktérů.
- SWOT analýza je rozdělena na analýzu nabídky cestovního ruchu, analýzu destinačního managementu a analýzu destinačního marketingu

9.1 SWOT analýza nabídky cestovního ruchu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
❖ Strategická poloha kraje a dostupnost hlavních turistických cílů včetně solidního napojení na zdrojové trhy ❖ Pestré kulturně historické dědictví umožňující rozvoje kulturního turismu a dalších forem ❖ Výjimečné přírodní bohatství využitelné pro rozvoj turismu (NP, CHKO, skalní města, geopark atd.) ❖ Heterogenní nabídka cestovního ruchu umožňující rozvoj různých forem cestovního ruchu ❖ Dobré předpoklady pro cykloturistiku a další formy aktivního cestovního ruchu ❖ Rozvinutá infrastruktura MICE především v Hradci Králové, a vybraných horských střediscích ❖ Kvalitní síť turistických a naučných tras ❖ Rozsah a kapacity ubytovacích a stravovacích zařízení korespondující s nárustem hostů ❖ Robustní infrastruktura pro zimní formy turismu (sjezdové a běžecké lyžování) ❖ Regionální produkty, místní speciality a výrobky	❖ Stav dopravní infrastruktury v kraji ❖ Dopravní dostupnost Polska (D11) a východních Čech a Moravy (D35) a zastaralé železniční spojení ❖ Vysoká úroveň sezónnosti (časová, místní) a nerovnoměrné využití předpokladů cestovního ruchu (přetěžování vybraných lokalit) ❖ Chybí památka zapsaná na seznam světového dědictví UNESCO ❖ Přetrvávající nedostatky v doprovodné infrastruktuře cestovního ruchu (parkoviště, toalety, cyklo-infrastruktura, vodáctví atd.) ❖ Nedostatek finančních prostředků na udržení a navýšení rozsahu veřejné dopravy ❖ Nedokončenost systému cyklotras a cyklostezek, nedostatky v návaznosti na turistické cíle ❖ Nedostačující hustota a vzájemná propojenost veřejné autobusové a železniční dopravy pro potřeby turismu, zejména přes hranice krajů ❖ Směrování návštěvníků do méně navštěvovaných atraktivních lokalit ❖ Zastaralé hodnocení potenciálu cestovního ruchu kraje ❖ Přetrvávající nedostatek vhodných akumulačních nádrží pro technické zasněžování
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
❖ Dostavba páteřních dálničních a železničních komunikací, umožňující rychlejší napojení kraje a jeho atraktivit na páteřních evropskou síť. ❖ Rozvoj některých forem turismu a zážitkových a adrenalinových aktivit, např. filmový, vojenský, temný turismus, hipoturistika, in-line bruslení, caravaning, nordwalking, rekreační plavba, feratové lezení, glemping atd. ❖ Rozvoj udržitelného a odpovědného turismu ❖ Připravované nové programové období s dotačními příležitostmi pro CR ❖ Poptávka pro atraktivních dopravních spojení k turistickým cílům nebo akcím ❖ Poptávka po zdravotním turismu, wellness, wellbeingu a zdravém životním stylu ❖ Poptávka po řemeslech, tradicích a tradiční lidové kultuře ❖ Rozvoj informačních technologií, digitalizace a automatizace v oblasti cestovního ruchu ❖ Využití synergií cestovního ruchu v rámci státní a nadregionální politiky kraje ❖ Soukromé/veřejné investice do rozvoje cestovního ruchu v kraji	❖ Přírodní katastrofy a pohromy (povodně, záplavy, sucho, kůrovec) ❖ Globální pandemie a epidemie, např. COVID-19 ❖ Změna klimatu (např. nedostatek sněhu, vody pro zasněžování) ❖ Zhoršení bezpečnostní situace v ČR a ve světě ❖ Vývoj cestovního ruchu po ukončení pandemie v některých oblastech (např. letectví, MICE, městský turismus, hospodářská krize) ❖ Přístup k rozvoji turismu ze strany orgánů ochrany přírody a krajiny nebo památkové péče ❖ Efektivnější využití potenciálu cestovního ruchu konkurenčními destinacemi ❖ Ukončení či přesun tradičních akcí mimo region jejich organizátory ❖ Nekontrolovatelný stavební rozvoj v atraktivních lokalitách pro CR) ❖ Přetěžování turismem a v souvislosti s ním nadměrná devastace dříve atraktivních lokalit, ztráta této atraktivity

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

9.2 SWOT analýza destinačního managementu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
❖ Dostatečné institucionální zajištění cestovního ruchu na úrovni kraje – existence oddělení CR na krajském úřadě a krajské DMO ❖ Koncepční plánování ze strany krajského úřadu – pravidelné pořizování strategických a koncepčních dokumentů ❖ Rajonizace cestovního ruchu vymezující turistické oblasti na celém území kraje ❖ Stabilizovaná síť certifikovaných oblastních DMO a jejich ochota vzájemné spolupracovat ❖ Existence systému finanční podpory organizací destinačního managementu ze strany kraje ❖ Rozvinutá síť turistických informačních center ❖ Existence HK region Convention Bureau na podporu rozvoje MICE ❖ Silné tradiční kulturní instituce s potenciálem pro rozvoj kulturního turismu ❖ Zájem vybraných profesních sdružení a některých soukromých společností o rozvoj turismu ❖ Zájem měst a obcí o rozvoj cestovního ruchu na svém území ❖ Patriotismus obyvatel kraje	❖ Nevyužití potenciálu cestovního ruchu jako průřezového odvětví v rámci kraje, generování přínosů pro jeho obyvatele ❖ Raná fáze vývoje krajské DMO a prozatím nedostatečné povědomí o její činnosti ❖ Nedostatečné finanční, administrativní a selektivně odborné kapacity na úrovní oblastních DMO ❖ Destinační management na lokální úrovni v lokalitách s vysokou intenzitou turismu není dostatečně rozvinutý ❖ Nejasné vymezení činnosti mezi krajskou a oblastními DMO ❖ Nedostatek lidských zdrojů v turismu s potřebnými dovednostmi a odbornými kompetencemi ❖ Přetrvávající neochota nebo nezájem soukromých subjektů spolupodílet se na financování cestovního ruchu zejména v území s nízkou úrovní destinační spolupráce ❖ Nevyužitý potenciál práce s daty a informacemi ❖ Nedostatečná komunikace s aktéry cestovního ruchu v území ❖ Ve srovnání s jinými kraji nižší finanční podpora DMO na jeho území ❖ Nedostatek finančních prostředků pro objednávku veřejné dopravy
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
❖ Kategorizace organizací destinačního managementu jako podpora profesionalizace DMO na území kraje ❖ Využití národních a evropských dotačních prostředků včetně programu přeshraniční spolupráce pro potřeby rozvoje turismu v kraji ❖ Rozvoj mezikrajové a přeshraniční spolupráce (Polsko) ❖ Zlepšení systému vzdělávání v turismu na úrovni ČR ❖ Spolupráce kraje, aktérů cestovního ruchu s národními organizacemi ❖ Využití moderních nástrojů sběru a analýzy dat (signalizační data, manažerské reportingové nástroje) ❖ Zvýšení míry zapojení subjektů cestovního ruchu do klasifikačních a certifikačních schémat profesních sdružení ❖ Zavádění chytrých (smart) řešení	❖ Nestabilní financování organizační struktury destinačního managementu ze strany státu a celkový nedostatek zdrojů ❖ Stávající národní legislativa v oblasti organizace cestovního ruchu (chybějící zákon o cestovním ruchu) ❖ Závislost rozvoje cestovního ruchu na financování z veřejných zdrojů ❖ Přežité národní dotační programy a také externí možnosti financí ❖ Neprovázané investice kraje a ČR ❖ Rozhodování o cestovním ruchu bez dostatečné kvalifikace a odborných znalostí ❖ Nedostatek kvalitních lidských zdrojů a jejich návrat do oboru po ukončení pandemie COVID-19 ❖ Oportunistický přístup k rozvoji na jednotlivých úrovních rozhodování

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

9.3 SWOT analýza destinačního marketingu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
❖ Královéhradecký kraj dlouhodobě patří mezi TOP 3 nejoblíbenější turistické destinace ČR ❖ Vysoká image a hodnota značek produktově vyprofilovaných turistických oblastí (např. Krkonoše, Český ráj, Orlické hory) ❖ Silné postavení vybraných destinací kraje na domácím trhu ❖ Profesionální úroveň komunikace vybraných turistických oblastí kraje ❖ Moderní responsivní web cestovního ruchu kraje a solidně spravované sociální sítě ❖ Atraktivní kulturní a sportovní akce a systém jejich podpory ze strany kraje, měst a obcí ❖ Vysoký podíl domácího cestovního ruchu a jeho vyšší odolnost v době pandemie COVID 19 ❖ Zkušenosti oblastních DMO v oblasti marketingové komunikace	❖ Heterogenní nabídka kraje a silné destinační značky neumožňuje snadno vytvořit uvěřitelnou jednotnou identitu cestovního ruchu ❖ Není vyjasněn brand Královéhradeckého kraje pro potřeby marketingové komunikace ❖ Vnímaní a stávající pozice KHK CCR v oblasti marketingu jako krajské DMO ❖ Nejasné vymezení činnosti v oblasti realizace marketingových aktivit kraje a turistických oblastí ❖ Nedostatek finančních prostředků na marketingové aktivity kraje a turistických oblastí ❖ Málo využitý potenciál spolupráce v oblasti přeshraniční marketingové komunikace (společně přeshraniční produkty) ❖ Závislost Hradce Králové a dalších města na tradičním městském turismu a MICE
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
❖ Využití a dohoda na využívání destinační značky Východní Čechy ❖ Další posílení mezikrajové a přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu ❖ Preference potenciálních návštěvníků destinace – nové trendy v cestování ❖ Rozvoj konceptu mezisektorového produktu (propojování turismu s jinými odvětvími a jejich nabídkou) ❖ Využití národních a evropských dotačních příležitostí na posílení destinačního marketingu ❖ Nástup digitalizace a nových technologií do marketingové komunikace v oblasti cestovního ruchu, kultury a navazujících odvětví ❖ Rozvoj sdílené ekonomiky ❖ Zlepšení využívání spolupráce s agenturou CzechTourism a sítí zahraničních zastoupení	❖ Ztráta identity cestovního ruchu na úrovni kraje v případě vytvoření jednotné značky bez vazby na autentickou nabídku kraje ❖ Ekonomická recese na zdrojových trzích (snížení poptávky) ❖ Vývoj v oblasti MICE, městského turismu a dalších forem turismu po ukončení pandemie ❖ Nezájem nebo snížení ochoty financovat marketingové aktivity soukromými subjekty ❖ Vyšší úroveň a aktivity konkurenčních destinací v oblasti marketingové komunikace ❖ Změny v preferencích potenciálních návštěvníků, na které nebude umět kraj reagovat ❖ Setrvačnost marketingové komunikace a její dopady na přetěžované turistické atraktivity ❖ Snížení atraktivity, ale i reálné přírodní či kulturní hodnoty, přetížených lokalit (např. Sněžka) v důsledku pokračujícího marketingu těchto lokalit.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

10 Potřeby rozvoje cestovního ruchu v kraji

V této části jsou na základě provedené analýzy vydefinovány klíčové rozvojové potřeby a výzvy, na které je vhodné reagovat v návrhové části dokumentu. Stanovení vhodných opatření, která budou zaměřena na odstranění příčin, mohou přispět k efektivnějšímu využívání dostupného potenciálu cestovního ruchu a využití přínosů tohoto odvětví pro rozvoj kraje.

Klíčové potřeby a výzvy rozvoje cestovního ruchu v kraji

1. Předpoklady a potenciál cestovního ruchu / synergie odvětví turismu

- Nerovnoměrně využitý potenciál cestovního ruchu v kraji (přetěžování vybraných lokalit a/nebo nevyužití dostupného potenciálu místně i sezónně) - distribuce návštěvníků v území. Neznalost stávající hodnoty potenciálu turismu a jeho využití;
- Využití přínosů a synergií cestovního ruchu pro obyvatele, ekonomické subjekty a další aktéry v kraji;
- Využití předpokladů a potenciálu území pro rozvoj aktuálně preferovaných forem cestovního ruchu (aktuální trendy cestovního ruchu), digitalizace a automatizace v oblasti cestovního ruchu;
- Aktivní hájení zájmů aktérů cestovního ruchu ze strany klíčových institucí kraje.

2. Destinační management / organizace cestovního ruchu

- Vyjasnění role, statusu a činnosti KHK CCR jako krajské DMO, obhájení a profesionalizace její činnosti;
- Jednoznačné vymezení a činnosti a stanoven forem spolupráce mezi krajskou a oblastní úroveň řízení cestovního ruchu;
- Zvýšení úrovně profesionalizace struktury oblastních (lokálních) DMO v kraji včetně zajištění dlouhodobé stability jejího vícezdrojového financování (veřejného, soukromého a neziskového sektoru);
- Zlepšení dostupnosti lidských zdrojů a kvality poskytovaných služeb v turismus a navazujících sektorech;
- Zlepšení sběru a využívání dat a informací pro rozhodování aktérů cestovního ruchu v oblasti rozvoje území, destinačního managementu a marketingu.

3. Destinační marketing / marketingová komunikace cestovního ruchu

- Vytvoření Marketingové strategie cestovního ruchu na úrovni kraje se srozumitelně vytvořenou komunikací zohledňující heterogenní nabídku kraje, tradiční postavení destinačních značek turistických oblastí a geografické umístění kraje.
- Zlepšení podmínek pro vytváření produktové nabídky zdola prostřednictvím oblastních a lokálních DMO včetně využití potenciálu mezisektorového produktu (propojování turismu s jinými odvětvími a jejich nabídkou);
- Provázání marketingové komunikace v rámci kraje na horizontální i vertikální úrovni včetně propojování této komunikace s CzechTourism a sítí zahraničních zastoupení;
- Využití digitálního marketingu v rámci marketingové komunikace cestovního ruchu kraj, DMO a spolupracujících subjektů.

S ohledem na průřezový charakter cestovního ruchu je však nezbytné, aby řešení těchto problémů probíhalo jako součást celkové politiky kraje v součinnosti s DMO, městy, obcemi a dalšími aktéry působícími v cestovním ruchu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11 Návrhová část

Předmětem návrhové části je vlastní strategie rozvoje cestovního ruchu, která byla navržena na základě analýzy a syntézy dostupných informací o stavu tohoto odvětví v Královéhradeckém kraji.

Základem strategického rámce je vize cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, která byla stanovena s výhledem do roku 2030. Na vizi navazují měřitelné cíle, jejichž cílové hodnoty byly stanoveny na období 2025 a s výhledem do roku 2030 tak, aby bylo možné lépe sledovat jejich dosažení.

Strategie je dále rozpracována prostřednictvím oblastí rozvoje a opatření. Jejich cílem je řešit konkrétní problémy cestovního ruchu v kraji a vytvořit vhodné podmínky pro zajištění udržitelného rozvoje destinace.

Opatření, aktivity a projekty jsou doplněny o finanční rámec a ukazatele úspěchu (indikátory), které slouží pro sledování efektivity jejich realizace. Výsledkem takto stanovené strategie je definování aktivit a projektů, které jsou dále rozpracovány v rámci Akčního plánu v implementační části Strategie.

Schéma 1: Metodický postup zpracování návrhové části Strategie

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.1 Vize

Vize Královéhradeckého kraje v oblasti cestovního ruchu vyjadřuje ideální stav, kam by měl kraj v horizontu minimálně do roku 2030 směřovat. Vize je v souladu s dlouhodobým vývojem kraje v oblasti turismu a vyjadřuje žádoucí změnu, kterou je nutné projít. Vize je chápaná jako nadčasová a platná pro delší časové období.

Cílem naplnění vize je maximálně využít **potenciálu a hodnot kraje v oblasti cestovního ruchu**. Ambicí vyjádřenou ve vizi, je využití přínosů turismu pro své obyvatele. Rozvoj cestovního ruchu je tak nutné realizovat udržitelně v synergii s celkovým rozvojem kraje, jehož výsledkem budou atraktivnější turistické cíle a destinace kraje pro domácí a zahraniční návštěvníky.

Vize také vychází ze **Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje do roku 2027** a navazuje na aktuálně platnou Strategii cestovního ruchu České republiky. Vize je také východiskem pro činnost organizací destinačního managementu v kraji a další aktéry cestovního ruchu.

VIZE CESTOVNÍHO RUCHU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2030
Udržitelný cestovní ruch podporující specifika Královéhradeckého kraje, jeho vnitřní sounáležitost a společenskou odpovědnost

Pro dosažení této vize je nutné rozvoj cestovního ruchu realizovat v souladu s níže uvedenými **principy**, které by měly být uplatňovány průřezově na úrovni jednotlivých opatření a aktivit této Strategie:

ZÁKLADNÍ PRINCIPY VIZE STRATEGIE				
Udržitelný rozvoj (ekonomický, sociální a environmentální pilíř)	**3K (komunikace, koordinace a kooperace)**	**Autenticita a místní specifika**	**Inovace a smart řešení**	**Znalosti**
Rozvoj turismu probíhá v souladu s principy udržitelného rozvoje s respektem k dostupnému potenciálu cestovního ruchu.	Podpora turismu je realizována ve vzájemné součinnosti s klíčovými aktéry v souladu s principy destinačního managementu a marketingu, pro které kraj vytváří vhodné podmínky.	Turismus je rozvíjen s ohledem na mimořádné hodnoty a místní specifika kraje, což umožňuje vytvářet autentickou nabídku cestovního ruchu	Při rozvoji turismu je iniciován inovační a kreativní potenciál a jsou systematicky uplatňovány moderní chytrá řešení založená na moderních digitálních technologiích.	Rozhodování o podpoře turismu je realizováno na základě odborných znalostí založených na objektivních informacích a datech

Tato vize bude naplňována realizací konkrétních aktivit (projektů), na kterých kraj spolupracuje s partnery v území. Hlavním úkolem kraje je být iniciátorem důležitých strategických změn, které umožní co nejlépe využít předpoklady a potenciál kraje v oblasti turismu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.2 Cíle

Cesta k naplnění vize vyžaduje konkrétní měřitelné cíle, které umožní vyhodnotit Strategii z hlediska toho, kolik se z těchto záměrů podařilo ve vymezeném čase naplnit. Ve strategii jsou stanoveny strategické a specifické cíle, pro které jsou stanoveny ukazatele úspěchu (indikátory).

Pro dosažení vize je nutno vhodně reagovat na potřeby cestovního ruchu identifikované v analytické části, které by měl kraj reflektovat pro efektivnější rozvoj tohoto odvětví. Za tím účelem byly stanoveny základní cíle, na které navazují oblasti rozvoje.

Úspěšnost naplňování cílů je monitorována na základě ukazatelů úspěchu (indikátorů), jejichž vývoj umožní stanovenou strategii průběžně vyhodnocovat. Ukazatele úspěchu na úrovni strategických cílů představují referenční (cílové) hodnoty, vůči kterým je Strategie vyhodnocována.

11.2.1 Strategické cíle

Strategické cíle jsou stanoveny na úrovni Strategie jako celku a umožňují sledovat způsob naplňování vize a klíčových potřeb rozvoje turismu v Královéhradeckém kraji v širších souvislostech a kontextu.

Tabulka 29: Strategické cíle cestovního ruchu Královéhradeckého kraje

Strategický cíl	Ukazatele a kritéria úspěchu				
	Ukazatel úspěchu	Výchozí stav (2019)	Stav v roce 2025	Stav v roce 2030	Zdroj
1. Rovnoměrnější časové a územní rozložení a využití prvků a aktivit CR	*Vývoj změny rozložení a způsobu využití potenciálu cestovního ruchu (*)*	*Referenční hodnota bude stanovena na základě výsledků dopadové studie*	**Zlepšení oproti výchozímu stavu**	**Zlepšení oproti stavu v roce 2025**	Dopadová studie cestovního ruchu v Královéhradeckém kraje / data o návštěvnosti
2. CR zohledňující pestrý charakter kraje a posilující jeho ekonomickou pozici	*Sezónnost přenocování v HUZ dle čtvrtletí roku*	**0,195** průměr za roky Q/2017–Q/2019	**- 0,01** Průměr za roky Q/2022–Q/2025	**- 0,015** Průměr za roky Q/2026–Q/2030	ČSÚ (vývoj hodnoty GINI koeficientu)
	Podíl Královéhradeckého kraje na hrubé přidané hodnotě ČR	**4,1 % Průměr za roky 2017–2019**	**Zlepšení oproti výchozímu stavu**	**Zlepšení oproti stavu v roce 2025**	ČSÚ Regionální Satelitní účet cestovního ruchu

(*) jedná se o kombinovaný ukazatel kalkulovaný z hodnoty využití potenciálu v konkrétním území kraje (obec, SO ORP, turistické oblasti, NP/CHKO) ve vztahu na návštěvnost daného území. Výpočet ukazatele závisí na dostupnosti kvalitních dat v dostatečné granularitě.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3 Oblasti rozvoje a opatření

Oblasti rozvoje představují ucelené, tematicky zaměřené celky, které jsou výsledkem specifických cílů, o jejichž dosažení bude kraj v nadcházejícím období usilovat. V každém opatření jsou stanoveny aktivity a projekty, jejichž realizace kraj přiblíží k naplnění těchto cílů.

Strategie je dále členěna na čtyři oblasti rozvoje, které vychází z výše stanovených specifických cílů, o jejichž dosažení bude do roku 2030 kraj v oblasti cestovního ruchu usilovat.

Oblasti rozvoje jsou dále členěny do opatření, která již obsahují strategii, jak potřebných změn v jednotlivých oblastech dosáhnout. V každém opatření je proto uveden návrh konkrétních aktivit nebo projektů.

Tabulka 30: Systém oblastí rozvoje a opatření Strategie CR Královéhradeckého kraje

Oblast rozvoje 1	Oblast rozvoje 2	Oblast rozvoje 3	Oblast rozvoje 4
Infrastruktura cestovního ruchu	**Lidé a organizace**	**Marketing cestovního ruchu**	**Spolupráce a koordinace**
Opatření 1.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	Opatření 2.1 Organizační struktura cestovního ruchu	Opatření 3.1 Tvorba produktů a témat cestovního ruchu pro marketing	Opatření 4.1 Koordinace činností kraje ve vazbě na cestovní ruch
Opatření 1.2 Dostupnost a přístupnost atraktivit cestovního ruchu	Opatření 2.2 Kvalita a lidské zdroje v cestovním ruchu	Opatření 3.2 Strategie destinačních značek	Opatření 4.2 Nadregionální a mezinárodní spolupráce pro cestovní ruch
	Opatření 2.3 Data a informace v cestovním ruchu	Opatření 3.3 Marketingová komunikace cestovního ruchu	

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.1 Oblast rozvoje 1 - Infrastruktura v cestovním ruchu

Oblast rozvoje zahrnuje podporu zkvalitnění infrastruktury a služeb v kraji ve vazbě na předpoklady a potenciál cestovního ruchu. Součástí je také podpora zpřístupňování turistických cílů a usnadňování mobility návštěvníků v kraji s ohledem na udržitelný rozvoj.

Hlavní výzvy a potřeby cestovního ruchu v kraji řešené oblastí rozvoje

- Neznalost stávající hodnoty potenciálu turismu a jeho využití;
- Nerovnoměrně využitý potenciál cestovního ruchu v kraji (přetěžování vybraných lokalit a/nebo nevyužití dostupného potenciálu místně i sezónně) - distribuce návštěvníků v území;
- Využití předpokladů a potenciálu území pro rozvoj aktuálně preferovaných forem cestovního ruchu (aktuální trendy cestovního ruchu), digitalizace a automatizace v oblasti cestovního ruchu.

Specifický cíl oblasti rozvoje

Specifický cíl	Ukazatel úspěchu	Kritérium úspěchu	Zdroj
Podpořit zlepšení nabídky ve vztahu k aktuálním trendům cestovního ruchu	*Celková hodnota potenciálu cestovního ruchu a jeho využití*	*Referenční hodnota bude stanovena na základě výsledků dopadové studie*	*Dopadová studie cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji*

11.3.1.1 Opatření 1.1 – Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Inovovat infrastrukturu cestovního ruchu v souladu s aktuálními trendy a preferencemi návštěvníků
- Využívat předpoklady a potenciál kraje v návaznosti na limity únosnosti jeho území
- Podpořit využití nových neobjevených lokalit (kulturních, přírodních) pro cestovní ruch

Strategie opatření

Kraj disponuje výjimečným kulturním dědictvím a přírodním bohatstvím. Úlohou kraje je o tyto hodnoty pečovat a rozvíjet je do té míry, aby mohly být i nadále základem jeho produktové nabídky. **Pro potřeby turismu je nezbytné využívat tento potenciál šetrným způsobem v souladu s limity území a stávajícími pravidly** (např. památková péče, ochrana přírody a krajiny). V případě přetěžování je nezbytné přijímat ve spolupráci s orgány státní správy a municipalitami **vhodná regulační opatření a aktivně přistupovat k řešení návštěvnického managementu**. Kraj by se proto měl soustředit zejména na rozvoj potenciálu dosud málo navštěvovaných lokalit.

Za účelem zlepšování produktové nabídky turistických destinací kraje a vhodnému využívání primárního potenciálu je nezbytné stále pracovat na **inovaci infrastruktury a služeb cestovního ruchu** (např. virtuální cestovní ruch) tak, aby její úroveň odpovídala trendům a preferencím návštěvníků. Role kraje spočívá především ve vytváření podmínek pro realizaci veřejných a soukromých investic a jejich koordinaci (např. **Vrbenského kasárna – Centrum kreativního muzejnictví a Čtvercova kasárna**, Dobrošov, Opočno, Řemeslná huť), přičemž veřejné investice může v odůvodněných případech podpořit na základě dotačních programů. Jedná se zejména o investice do kulturní, sportovní, dopravní (dále viz opatření 1.2), vybrané

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

kongresové nebo lázeňské infrastruktury. Primární odpovědnost za tyto investice však náleží především obcím a dalším veřejným subjektům např. návštěvnická infrastruktura v národních parcích nebo chráněných územích. **Rolí kraje není participovat na budování standardní komerční infrastruktury cestovního ruchu** např. ubytovací zařízení, zábavní atraktivity.

Vzhledem k tomu, že **kraj je zřizovatelem celé řady kulturních zařízení, je vhodné provazovat a vhodně interpretovat tuto nabídku také pro potřeby cestovního ruchu**. Ve vztahu k municipalitám, soukromým nebo neziskovým provozovatelům by pak měl sehrávat iniciační roli v tom, jak lépe tuto nabídku zahrnout do cestovního ruchu. Vhodnou cestou, jak toho dosáhnout je aktivní provazování této nabídky na úrovni produktů cestovního ruchu (viz opatření 3.1)

Podporované projekty by měly být šetrné k životnímu prostředí v souladu s principy významně nepoškozovat (DNSH – Do not Significant Harm) a energetická účinnost v první řadě (např. energeticky úsporná řešení hospodaření s vodou, teplem, elektrickou energii, nakládání s odpady). Specifickou potřebou kraje naplňující tento princip je budování vhodných akumulačních nádrží pro technické zasněžování. Nezbytným předpokladem pro **využívání potenciálu cestovního ruchu je sledování a průběžné vyhodnocování jeho úrovně a způsobu jeho využití**. Za tím účelem by měl mít kraj k dispozici komplexní pasportizaci dostupného potenciálu, která poskytne potřebné informace.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Poskytovat metodickou podporu subjektům ve vztahu k budování infrastruktury cestovního ruchu a péči o veřejný prostor ve vazbě na potenciál a limity území**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK -. odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací; KHK CCR	Počet setkání v území (ročně)	Databáze kraje
2. **Podporovat inovaci vybrané veřejné infrastruktury cestovního ruchu**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – správci dotačních programů kraje, municipality, NP/CHKO	Počet relevantních projektů (ročně) / Výše výdajů (ročně)	Databáze kraje
3. **Provádět koordinaci velkých investiční záměrů na území kraje**	KÚ KHK – odbor investic	KÚ KHK -. odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací; odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, investoři	Počet relevantních projektů (ročně	Databáze kraje
4. **Podporovat zpřístupňování kulturních památek a přírodních lokalit ve vazbě na jejich limity únosnosti**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – odbor životního prostředí a zemědělství, municipality, NP/CHKO, vlastníci, provozovatelé	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje
5. **Interpretovat kulturní nabídku kraje pro využití v oblasti turismu**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Kulturní zařízení, municipality, oblastní DMO, TIC	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

6. Podporovat vznik kreativních center a jejich využití v oblasti turismu	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Kulturní zařízení, municipality, oblastní DMO, TIC	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje
7. Identifikovat v území doposud neobjevené atraktivity s potenciálem dalšího rozvoje	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, NP/CHKO, DMO, TIC	Počet nových atraktivit cestovního ruchu s potenciálem dalšího rozvoje	Databáze kraje
8. Zlepšovat využití neobjevených turistických cílů kraje podporou její obnovy a budováním související infrastruktury	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, NP/CHKO, DMO, TIC	Počet relevantních projektů (ročně) / Výše výdajů (ročně)	Databáze kraje
9. Vytvářet podmínky pro budování turistických cílů a aktivit na podporu venkovského turismu s vazbou na tradice kraje	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR	Počet relevantních projektů (ročně) / Výše výdajů (ročně)	Databáze kraje
10. Provádět inovaci dotačních programů kraje na podporu primární nabídky v oblasti turismu	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – dotčené subjekty	Počet inovovaných dotačních programů (ročně)/ Počet podpořených inovací	Databáze kraje (dotčené subjekty)
11. Podporovat projekty šetrné k životnímu prostředí v souladu s principy významně nepoškozovat a energetická účinnost v první řadě	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – dotčené subjekty	Počet relevantních projektů (ročně) / Výše výdajů (ročně)	Databáze kraje
12. Zpracovat dopadovou studii cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji – pasportizaci primárního potenciálu a jeho využití (sekundární potenciál)	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO, TIC	Dokončené hodnocení (pasportizace)	Databáze kraje

11.3.1.2 *Opatření 1.2 - Dostupnost a přístupnost atraktivit cestovního ruchu*

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Zkvalitnit dopravní dostupnost turistických destinací kraje
- Usnadnit mobilitu návštěvníků a přispět k jejich rozptýlení v rámci kraje
- Preferovat šetrné formy dopravy ve vazbě na turistickou návštěvnost

Strategie opatření

Dostupnost turistických destinací Královéhradeckého kraje je ovlivněna celkově **nevyhovující dopravní infrastrukturou České republiky**. Přístupnost turistických cílů a mobilita návštěvníků je však základním předpokladem rozvoje cestovního ruchu. Problémem je

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

nedobudovaná dálnice D11 a D35, komplikované silniční napojení Krkonoš, Broumovska, Orlických hor atd. a zastaralá železniční síť. Vzhledem k omezeným kompetencím kraje a nedostatečným finančním zdrojům je nezbytné tyto nedostatky řešit ve spolupráci se státními institucemi (také viz opatření 4.1).

Prostřednictvím **integrovaného dopravního systému** a na základě dalších opatření by měl kraj usnadňovat mobilitu návštěvníků a vhodně provazovat turistické cíle, a to jak v rámci kraje, tak mezikrajově a přeshraničně. Vhodně nastavené dopravní vazby totiž mohou nejen zvýšit přínosy z turismu, ale být také řešením v lokalitách s vysokou intenzitou turismu včetně využití odlehlých např. příhraničních oblastí. Návštěvníkům je vhodné nabídnout zajímavé atraktivní dopravní spojení s využitím různých forem dopravy (pěší, cyklistická, silniční, vodní, veřejná atd.) v rámci kraje a přes hranice krajů (např. Krkonoše, Český ráj) s preferencí veřejné dopravy, které sníží negativní dopady individuální turistické dopravy na životní prostředí. **Podporovat je vhodné** také přístupnost turistických cílů cílovými skupinami se specifickými potřebami např. děti, senioři, hendikepovaní.

Kraj by se měl také ve spolupráci s municipalitami podílet na budování nových a zkapacitnění stávajících dopravních spojení k turistickým cílům, a to včetně řešení dopravy v klidu (budování parkovišť, odpočívadel, karavanových stání). V případě dobudování dopravní infrastruktury je vhodné využívat **moderní smart (chytré) technologie**, které umožňují optimalizovat dopravní toky zejména v místech, kde již v současné době dochází k přetěžování dopravní infrastruktury. Tato řešení jsou vhodná zejména pro destinace s vysokou intenzitou turismu např. Krkonoše, Broumovsko, Český ráj atd.

V souladu s aktuální **Strategií Královéhradeckého kraje v oblasti cyklistické dopravy do roku 2035** by měl dále koordinovat rozvoj sítě dálkových a regionálně významných tras včetně odstraňování kolizních situací a jejich značení.

Cílenou podporu je i nadále vhodné věnovat podpoře udržování sítě pěších stezek a nadále podporovat finančně nákladnou úpravu cyklistických tras nebo tras pro běžecké lyžování.

Systematickou podporu je také nutné věnovat rozvoji vodáctví a rekreační plavby, zejména na k tomu vhodných řekách a vodních plochách (např. Orlice, Labe, vodní nádrž Rozkoš). Nosným rozvojovým projektem z hlediska rozvoje rekreační plavby je splavnění Labe mezi Hradcem Králové, Smiřicemi a Josefovem.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Podporovat využití veřejné dopravy k turistickým cílům a významným kulturním akcím**	KÚ KHK – odbor dopravy a silničního hospodářství	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Municipality, KHK CCR, DMO, NP/CHKO	Využití spojů k turistickým cílům a významným kulturním akcím (ročně)	Databáze kraje
2. **Podporovat využívání chytrých naváděcích systémů pro usměrnění dopravy v turistických destinacích**	KÚ KHK – odbor dopravy a silničního hospodářství	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Municipality, DMO, NP/CHKO	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje
3. **Vytvářet vhodné přístupové dopravní body v kraji s potřebnou infrastrukturou (parkoviště, odpočívadla, přístaviště atd.)**	KÚ KHK – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu; Odbor dopravy a silničního hospodářství Municipality, DMO, NP/CHKO, ŘSD	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4. Naplňovat „Strategii Královéhradeckého kraje v oblasti cyklistické dopravy do roku 2035“	KÚ KHK – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací	Dle strategie	Dle Strategie	Vyhodnocení Strategie
5. Podporovat rozvoj infrastruktury pro cyklistiku a cyklistickou dopravu se zaměřením na páteřní trasy	KÚ KHK – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací	Municipality, DMO	Počet podpořených projektu (ročně) / Výše dotace kraje (ročně)	Databáze kraje
6. Podporovat jednotnost informačních systémů v destinacích, značení turistických cílů na silnicích I. třídy	KÚ KHK – odbor dopravy a silničního hospodářství	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Municipality, DMO, NP/CHKO	Počet relevantních projektů (ročně)	Databáze kraje
7. Podporovat vytváření, údržbu a bezpečnost pěších/naučných tras, cyklistických komunikací a tras pro běžecké lyžování včetně jejich značení	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, DMO, NP/CHKO, vlastníci tras	Výše výdajů kraje na údržbu (ročně)	Databáze kraje
8. Rozvíjet síť skibusu a cyklobusů a přizpůsobovat jí potřebám návštěvníků	Odbor dopravy a silničního hospodářství	Municipality, DMO, NP/CHKO	Počet spojů a jejich vytíženost (ročně)	Databáze kraje
9. Podporovat výstavbu karavanových stání	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, majitelé vhodných objektů / lokalit	Počet podpořených projektu (ročně) / Výše dotace kraje (ročně)	Databáze kraje
10. Podporovat rozvoj rekreační plavby a vodáctví na území kraje	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – odbor životního prostředí a zemědělství, municipality, Povodí Labe, Správa vodních toků, Státní plavební správa	Počet podpořených projektu (ročně) / Výše dotace kraje (ročně)	Databáze kraje
11. Zkvalitňovat podmínky pro mobilitu cílových skupin se specifickými potřebami	KÚ KHK – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Municipality, DMO, NP/CHKO	Počet podpořených projektu (ročně) / Výše dotace kraje (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.2 Oblast rozvoje 2 – Lidé a organizace

Oblast rozvoje zahrnuje opatření, která směřují k posílení a profesionalizaci organizační struktury cestovního ruchu kraje v souladu s principy Kategorizace DMO. Součástí je také podpora zlepšení kvality lidských zdrojů nebo využívání moderních nástrojů pro práci s daty a informacemi.

Hlavní výzvy a potřeby cestovního ruchu v kraji řešené oblastí rozvoje

- Vyjasnění role, statusu a činnosti KHK CCR jako krajské DMO, obhájení a profesionalizace její činnosti;
- Jednoznačné vymezení činností a stanovení forem spolupráce mezi krajskou a oblastní úrovní řízení cestovního ruchu;
- Zvýšení úrovně profesionalizace struktury oblastních (lokálních) DMO v kraji včetně zajištění dlouhodobé stability jejího vícezdrojového financování (veřejného, soukromého a neziskového sektoru);
- Zlepšení dostupnosti lidských zdrojů a kvality poskytovaných služeb v turismu a navazujících sektorech;
- Zlepšení sběru a využívání dat a informací pro rozhodování aktérů cestovního ruchu v oblasti rozvoje území, destinačního managementu a marketingu.

Specifický cíl oblasti rozvoje

Specifický cíl	Ukazatel úspěchu	Kritérium úspěchu	Zdroj
Profesionalizovat úroveň destinační spolupráce na území kraje	*Počet aktivních partnerů ve struktuře (soukromý, veřejný, NNO) na úrovni DMO*	*Celkový nárůst partnerů dle požadavků kategorizace DMO*	*Kategorizace DMO – žádosti o certifikaci – seznamy partnerů*

11.3.2.1 Opatření 2.1 – Organizační struktura cestovního ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Vytvářet stabilní podmínky pro činnost organizací destinačního managementu a profesionalizovat jejich činnost
- Vymezit role a činností mezi jednotlivými úrovněmi organizační struktury cestovního ruchu v kraji
- Podporovat budování specifické organizační struktury cestovního ruchu na podporu rozvoje vybraných produktů cestovního ruchu

Strategie opatření

V roce 2019 byla zřízená krajská DMO, nejprve jako zapsaný spolek, který byl v roce 2021 posléze transformován do příspěvkové organizace kraje. Klíčovým úkolem nadcházejícího období je **stabilizace činnosti krajské DMO a profesionalizace její činnosti** tak, aby se stala součástí platnou součástí organizační struktury cestovního ruchu kraje.

V Královéhradeckém kraji jsou **produktově vyprofilované turistické oblasti**, které v současné době pokrývají celé jeho území. Přestože je možné považovat tuto síť za

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

stabilizovanou, je možné, že bude docházet k dílčím územním změnám. Tyto **změny by měly být iniciovány vždy zdola** tak, aby reflektovaly vůli aktérů cestovního ruchu v území. Výzvou pro další období je dále **profesionalizovat organizační strukturu oblastních DMO,** které turistické oblasti spravují.

Nástrojem profesionalizace organizační struktury destinačního managmentu je vytváření podmínek pro rozvoj systému destinačního managementu, který vychází **z pravidel Kategorizace organizací destinačního managementu.** Podmínkou funkčního systému destinačního managementu v kraji je důsledné uplatňování 3K principu (komunikace, koordinace a kooperace) a respektování rozdělení činností mezi zejména mezi krajskou, oblastními, případně lokálními DMO. Základní rozdělení by mělo být následující:

- **Královéhradecká centrála cestovního ruchu** je především servisní organizací, která koordinuje nabídku cestovního ruchu, rozvíjí a obchoduje především prostřednictvím CzechTourism strategické produkty a na základě své marketingové strategie cílí na vhodné cílové skupiny návštěvníků a zdrojové trhy. Zároveň vykonává metodickou, servisní a projektovou činnost pro kraj, oblastní DMO a další aktéry cestovního ruchu ve vymezených činnostech (např. pořizování dat, hájení zájmů aktérů cestovního ruchu)
- **Oblastní DMO** v produktově vyprofilovaných a územně stabilních destinacích vytváří na základě partnerství se soukromým, veřejným a neziskovým sektorem atraktivní nabídku cestovního ruchu a nová témata pro marketing cestovního ruchu. Na základě svých marketingových strategií pracují na zvyšování hodnoty značky destinací a cílí vhodnými marketingovými nástroji na cílové skupiny návštěvníků a zdrojové trhy. Ve spolupráci s partnery v území realizují aktivity destinačního managementu.

Podmínkou funkčního systému destinační spolupráce je nastavení prostředí pro spolupráci, ve kterém je vzájemně respektována role jednotlivých kategorií DMO. Hierarchické postavení kategorií DMO je využíváno ve prospěch rozvoje cestovního ruchu v rámci kraje.

Podpora organizační struktury destinačního managementu zahrnuje metodickou činnost, ale také dlouhodobě garantované financování. Financování musí být podmíněno platnou certifikací v rámci Kategorizace DMO a naplňováním podmínek kraje. V případě krajské DMO tyto podmínky stanovuje napřímo kraj. V případě **oblastních DMO kraj stanovuje své podmínky odděleně, a to zvlášť pro vydání souhlasného stanoviska Kategorizace DMO a následnou finanční podporu.** Finanční podpora je rozdělena na základní příspěvek a výkonnostní příspěvek tak, aby její získání motivovalo DMO se dále zlepšovat. Minimální příspěvek slouží k zajištění základních činnosti DMO. Výkonnostní příspěvek je poskytován na základě objektivních a snadno měřitelných kritérií, které může DMO svou činností ovlivnit. Indikativní finanční rámec a rámcový způsob jeho výpočtu je uveden v části 12.6.

Součástí je potřebu profesionalizovat specifickou organizační strukturu, která je součástí Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu pro rozvoj některých nosných produktů cestovního ruchu. S ohledem na dopad COVID-19 na sektor MICE a budoucí transformaci odvětví je **doporučeno profesionalizovat Hradec Králové Region Convention Bureau**. MICE je nezbytné využít jako jeden z nástrojů podpory tohoto turismu nejen v Hradci Králové, ale dalších konferenčních centrech regionálního významu (např. horská střediska, Trutnov, Rychnov nad Kněžnou) a na ně navázaných turistických atraktivit v kraji. Nadále je vhodně **podporovat činnost Filmové kanceláře** jako subjektu, který je důležitým nositel dalšího z produktů cestovního ruchu kraje.

Součástí opatření je pokračování a **inovace způsobu podpoře turistických informačních center** (TIC) jako klíčové veřejné služby cestovního ruchu, a to prostřednictvím dotačního programu. I nadále by mělo být základní podmínkou pro získání finanční podpory splnění podmínek Jednotné klasifikace turistických informačních center. Kraj by také měl usilovat o **obnovení činnosti krajského TIC**, které by mělo tvořit výkladní skříň nabídky kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Metodicky řídit a finančně podporovat činnost KHK CCR a profesionalizovat její činnost**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	-	Certifikace krajské DMO v Kategorizaci DMO (ročně) / Výše výdajů na její činnost (ročně)	Databáze kraje
2. **Nastavit a přizpůsobovat kritéria pro činnost DMO na území kraje**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR	Aktuální kritéria pro činnost DMO	Webové stránky kraje
3. **Stabilně metodicky a finančně podporovat rozvoj organizační struktury destinačního managementu v souladu s rajonizací cestovního ruchu kraje**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, certifikované oblastní (lokální) DMO	Certifikace oblastních DMO v Kategorizaci DMO (ročně) / Výše výdajů na podporu oblastním DMO (ročně)	Databáze kraje
4. **Profesionalizovat činnost organizací destinačního managementu na oblastní (lokální) úrovni**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, certifikované oblastní (lokální) DMO	Kritéria pro hodnocení oblastních (lokálních) DMO a míra jejich naplnění (ročně)	Databáze kraje
5. **Rozvíjet spolupráci na základě 3K principu (komunikace, kooperace, koordinace) na úrovni vhodných platforem**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, municipality, partneři	Počet jednání v relevantních platformách (ročně)	Databáze kraje
6. **Zkvalitnit činnost Hradec Králové Region Convention Bureau jako součást KHK CCR a zlepšit její působnost v kraji**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, DMO, Czech Convention Bureau, municipality	Počet podpořených akcí MICE v KHK (ročně)	Databáze kraje / databáze KHK CCR
7. **Rozvíjet činnost Filmové**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury,	Počet podpořených	Databáze kraje / databáze KHK CCR

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

	kanceláře ve vazbě na turismus		památkové péče a cestovního ruchu, Czech Film Office, Pardubický kraj, CzechTourism, municipality, DMO	akcí Filmové kanceláře v KHK (ročně)	
8.	**Inovovat systém podpory certifikovaných turistických informačních center na území kraje**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, certifikovaná TIC, municipality	Počet podpořených TIC (ročně) / Výše podpory TIC (ročně)	Databáze kraje
9.	**Obnovit činnost krajského informačního centra**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, Hradecká kulturní a vzdělávací společnost s.r.o.	Funkční krajské TIC	Databáze kraje
10.	**Pravidelně vyhodnocovat výkonnost organizační struktury cestovního ruchu na základě objektivních kritérií**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR	Zprávy o činnost a jejich vyhodnocení (ročně)	Databáze kraje

11.3.2.2 Opatření 2.2 - Kvalita a lidské zdroje v cestovním ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Zlepšit vnímání kvality poskytovaných služeb v turistických destinacích kraje
- Podpořit vzdělanost profesionalitu pracovníků v cestovním ruchu

Strategie opatření

Zákaznická zkušenost (CX – Customer Experience) stále více rozhoduje o úspěšnosti služeb a konkurenceschopnosti destinací. Široce rozšířené a dostupné recenzní portály umožňují získat zákazníkovi představu o kvalitě služeb a poskytovatelům služeb potřebné informace pro své zlepšování. Pokud ale mají být služby v Královéhradeckém kraji vnímány zákazníky na vysoké úrovni je vhodné pracovat se **zlepšováním kvality služeb na úrovni jednotlivých poskytovatelů**. Na úrovni kraje je tak vhodným řešeném spolupráce s profesními organizacemi a podpora vybraných vzdělávacích aktivit.

Na národní úrovni byl v roce 2020 ukončen projekt Českého systému kvality služeb, který byl systémovým nástrojem státu pro rozvoj kvality služeb v cestovním ruchu. Dle nové Strategie cestovního ruchu ČR bude hledán **nový koncept na podporu zlepšování kvality služeb** založeném na větší spolupráci státu s profesními sdruženími cestovního ruchu, na kterém by měl spolupracovat také kraj.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Vzhledem k tomu, že profesní sdružení a jiné neziskové organizace jsou nositeli **technických předpokladů kvality** (normy/standardy stanovující minimální požadavky na danou službu) a **produktové certifikace** (např. cyklisté vítáni, certifikace regionálních produktů, regionální značky), může kraj aktivně podporovat zvýšení počtu oficiálně certifikovaných subjektů na území kraje těmito technickými předpoklady. Toho je možné dosáhnout zvýhodňováním oficiálně certifikovaných subjektů v rámci spolupráce na společných projektech a marketingových aktivitách kraje nebo vyžadováním oficiální certifikace při poskytování krajských finančních prostředků (např. podpora turistických informačních center, organizací destinačního managementu). Podporovány by také měly být aktivity, které vedou subjekty cestovnímu ruchu k **odpovědnějšímu přístupu ke své činnost** např. společenská odpovědnost, udržitelný rozvoj, odpovědné investování (ESG).

Na vnímání kvality služeb návštěvníkem se významně podílí jak dostupnost, tak odbornost pracovníků v cestovním ruchu. Pandemie COVID-19 akcelerovala problém na trhu práce a dostupnosti kvalitních lidských zdrojů významně ztížila. Pro služby cestovního ruchu v kraji to může znamenat nejen snížení jejich kvality, ale také tlak na cenu v důsledku zvyšování mzdových nákladů. Přes omezené možnosti může **kraj aktivně participovat na dalším vzdělávání, rekvalifikacích a celkové podpoře zaměstnanosti**. Specifickou úlohu by měl zastávat v osvětě cestovního ruchu zejména ve vztahu k municipalitám, DMO a dalším aktérům cestovního ruchu. Důležitou roli kraje je také přizpůsobovat celkový vzdělávací systém na úrovni středního školství tak, aby co nejlépe odpovídal potřebám trhu práce v cestovním ruchu.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Spolupracovat v souladu se Strategií cestovního ruchu ČR na novém konceptu kvality služeb v České republice**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	CzechTourism, KHK CCR. ostatní kraje, profesní sdružení	Stanovisko k návrhu	Databáze kraje
2. **Zvýhodňovat certifikované subjekty technickými předpoklady kvality a produktovými certifikacemi v rámci spolupráce s krajem a jím zřizovanými organizacemi**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, profesní sdružení, certifikované subjekty	Počet certifikovaných subjektů technickými předpoklady kvality/produktovými certifikacemi (ročně)	Databáze kraje
3. **Zlepšit informovanost a osvětu obcí a dalších aktérů v oblasti cestovního ruchu (Chytrá akademie Smart regionu pro oblast cestovního ruchu)**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, KHK CCR, DMO, poskytovatelé služeb	Počet realizovaných akcí a jejich účastníků (ročně)	Databáze kraje
4. **Podílet se na projektech v oblasti dalšího vzdělávání (rekvalifikací) a celkové podpoře zaměstnanosti**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Municipality, KHK CCR, DMO, úřady práce, NNO (profesní sdružení)	Počet společných projektů (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

5. Přizpůsobovat vzdělávací systém na úrovni středního školství v oblasti cestovního ruchu kraje potřebám trhu práce	KÚ KHK – odbor školství	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, krajem zřizovaná vzdělávací zařízení, profesní sdružení	Počet relevantních změn – dle potřeby (ad-hoc)	Databáze kraje
6. Propojovat vzdělávání s praktickými potřebami aktérů turismu	KHK CR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, aktéři cestovního ruchu	Počet společných projektů (ročně)	Databáze KHK CR
7. Spolupracovat se vzdělávacími institucemi na území Královéhradeckého kraje v oblasti cestovního ruchu	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, Vysoké školy, profesní sdružení	Počet společných projektů (ročně)	Databáze kraje
8. Podporovat rozvoj společensky odpovědného cestovního ruchu	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, DMO, municipality, poskytovatelé služeb	Počet zapojených subjektů cestovního ruchu (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.2.3 Opatření 2.3 - Data a informace v cestovním ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Spravovat a rozvíjet krajskou datovou základnu cestovního ruchu ve vazbě na aktivity státu
- Využívat moderní chytrá řešení pro sběr a vyhodnocování dat
- Zlepšit osvětu aktérů cestovního ruchu a významu dat cestovního ruchu pro jejich rozhodování

Strategie opatření

Nové technologie umožňují **využití inovativních nástrojů sběru a využívání dat** (např. geolokační data, recenzní systémy, data platebních transakcí, automatické sčítače, mapové a navigační portály a další on-line služby). Tato data tak aktérům cestovního ruchu umožňují provádět rychlejší a přesnější rozhodnutí a lépe se tak přizpůsobovat preferencím návštěvníků a novým trendům. Rolí státu je budovat výchozí datovou základnu v cestovním ruchu (ČSÚ, CzechTourism). Úkolem kraje je se státem spolupracovat a společně s dalšími aktéry (DMO, obce, podnikatele) na jeho území na datovou základnu navazovat a rozšiřovat jí dle svých specifických potřeb. Tato spolupráce může probíhat na základě sdílení finančních nákladů (vícezdrojové financování) při realizaci konkrétních statistických šetření nebo výzkumů.

Datová základna cestovního ruchu vytvářená pro potřeby kraje tak navazuje na informace poskytované státem. **Na tvorbě krajské datové základny pracuje společně krajský úřad a Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu**. Krajský úřad se zejména zaměřuje na základní analýzy vývoje cestovního ruchu, nabídky nebo sledování dat pro vyhodnocování Strategie, tak Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu provádí sběr a vyhodnocování dat pro zajištění efektivní marketingové komunikace (výzkumy trhu včetně využívání moderních metod sběru dat prostřednictvím geolokačních dat).

Relevantní data a informace využívaná pro potřeby turismu by měla **uložena v moderním datovém řešení** (datovém skladu) a v co nejvyšším rozsahu zpřístupněna uživatelům k jejich dalšímu využití.

V souladu s **Metodickým postupem pro sledování ukazatelů o vývoji destinace Kategorizace DMO** se na rozvoji datové základny podílejí také oblastní/lokální DMO, dle svých specifických potřeb v destinaci.

Důležitou rolí kraje je také provádět osvětu a vzdělávání aktérů cestovního ruchu s práci s moderními zdroji dat a informacemi. Tato osvěta je realizovány v rámci kraje prostřednictvím projektu **Chytrá akademie Smart regionu pro oblast cestovního ruchu.**

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Vybudovat moderní datové řešení (datový sklad) informací v oblasti turismu**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO, CzechTourism	Dokončená platforma datového skladu	Databáze kraje
2. **Vytvořit systém motivace sdílení dat v oblasti turismu na úrovni kraje**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO, CzechTourism	Vytvořený systém motivace	Databáze kraje
3. **Dodržovat Metodický postup pro sledování ukazatelů o vývoji destinace Kategorizace DMO**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO, CzechTourism	Profil Tour Data obsahující relevantní data	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

4. Využívat moderní nástroje pro sběr a sledování výkonnosti cestovního ruchu	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, CzechTourism, NP/CHKO	Počet šetření (ročně) / Výše výdajů na šetření (ročně)	Databáze kraje / databáze KHK CCR
5. Zlepšit využití on-line dat pro aktuální rozhodování návštěvníků	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, CzechTourism, NP/CHKO, komerční poskytovatelé	Počet nových on-line služeb/ Výše výdajů na on-line služby	Databáze kraje / databáze KHK CCR
6. Provádět výzkumy poptávky a trendů cestovního ruchu	KHK CCR	Oblastní DMO, CzechTourism	Počet výzkumů (ročně) / Výše výdajů na výzkumy (ročně)	Databáze KHK CCR
7. Provádět osvětu subjektů cestovního ruchu v práci s moderními zdroji dat a informacemi (součást Chytré akademie Smart regionu pro oblast cestovního ruchu)	KHK CCR	Municipality, oblastní DMO, NP/CHKO	Počet setkání s aktéry turismu (ročně)	Databáze KHK CCR
8. Zajišťovat profesionální datový a informační servis aktérům cestovního ruchu v kraji	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, CzechTourism	Počet dostupných datových sad a informací	Databáze KHK CCR
9. Vypracovat komplexní způsob měření výkonnosti cestovního ruchu v kraji zohledňují kvalitativní kritéria	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Akademický sektor, DMO	Nově vytvořený systém	Databáze kraje
10. Sledovat a vyhodnocovat data pro potřeby ukazatelů úspěchu (indikátorů) této Strategie	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO	Aktualizovaný datový soubor (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.3 Oblast rozvoje 3 - Marketing cestovního ruchu

Oblast rozvoje definuje principy, které by měly být uplatňovány na úrovni kraje pro marketingovou komunikaci cestovního ruchu realizovanou prostřednictvím nově konstituované Královéhradecké centrály cestovního ruchu. Součástí jsou také aktivity zaměřené na měření efektivity této komunikace.

Hlavní výzvy a potřeby cestovního ruchu v kraji řešené oblastí rozvoje

- Vytvoření Marketingové strategie cestovního ruchu na úrovni kraje se srozumitelně vytvořenou komunikací zohledňující heterogenní nabídku kraje, tradiční postavení destinačních značek turistických oblastí a geografické umístění kraje;
- Zlepšení podmínek pro vytváření produktové nabídky zdola prostřednictvím oblastních a lokálních DMO;
- Provázání marketingové komunikace v rámci kraje na horizontální i vertikální úrovni včetně propojování této komunikace s CzechTourism a sítí zahraničních zastoupení;
- Využití digitálního marketingu v rámci marketingové komunikace cestovního ruchu kraj, DMO a spolupracujících subjektů.

Specifický cíl oblasti rozvoje

Specifický cíl	Ukazatel úspěchu	Kritérium úspěchu	Zdroj
Zlepšit účinnost marketingové komunikace v kraji a turistických oblastech	*Platná Marketingová strategie cestovního ruchu a její vyhodnocení*	*Roční marketingové plány cestovního ruchu a jejich vyhodnocení*	*KHK CCR (webové stránky)*

11.3.3.1 Opatření 3.1 - Tvorba produktů a témat cestovního ruchu pro marketing

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Stanovit východiska pro činnost Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu v oblasti produktové strategie
- Využít unikátní specifickou nabídku kraje pro atraktivní produkty a témata cestovního ruchu

Strategie opatření

Tvůrcem produktové nabídky jsou především poskytovatelé služeb a provozovatelé atraktivit. Úlohou kraje je ve spolupráci s organizacemi destinačního managementu a Královéhradeckou krajskou centrálou cestovního ruchu tuto nabídku iniciovat a vzájemně propojovat tak, aby mohla být efektivně komunikována na jednotlivé zdrojové trhy a cílové segmenty návštěvníků v souladu s aktuálními trendy. Vzhledem k tomu, že produktová nabídka by měla vznikat zdola závisí její kvalita na spolupráci aktérů cestovního ruchu v destinaci. Klíčovou roli v propojování nabídky proto sehrávají oblastní/lokální DMO a celková úroveň jejich profesionalizace (viz opatření 2.1).

Kraj disponuje velmi heterogenní nabídkou cestovního ruchu, která umožňuje připravit řadu dílčích produktů pro různé cílové skupiny. **Rolí Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu je produktovou nabídku provazovat**, ale jen do té míry, aby tím nedocházelo k potlačování jednotlivých turistických destinací kraje a jejich specifik. Společné produkty a

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

marketingová témata je tak nezbytné vytvářet ve vzájemné shodě s aktéry cestovního ruchu v území. Dále je nabídku vhodné **provazovat na systém produktů agentury CzechTourism, přes hranice se sousedními kraji, případně mezinárodně**. S ohledem na dosažení co nejvyšších přínosů z turismu pro obyvatele kraje je vhodné produkty provazovat také mezioborově (dále viz opatření 4.1).

Systém hlavních produktů a marketingových témat (produktové portfolio) včetně jejich vytváření jsou definovány v Marketingové strategii cestovního ruchu Královéhradeckého kraje. Úkolem Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu je, aby systém produktů a marketingových témat byl založen na jedinečné a originální nabídce kraje, produkty byly průběžné inovovány, měly obchodní zaměření a byly orientovány na zážitek a na segmenty návštěvníků s vyšší přidanou hodnotou.

Pokud to budou vybrané produkty s ohledem na jejích význam vyžadovat budou pro ně Královéhradeckou krajskou centrálou cestovního ruchu vypracovány **produktové strategie** (samostatně/jako součást Marketingové strategie) zahrnující požadavky na řízení, rozvoj, inovace nebo jejich marketing. Pro vybrané produkty kraje je vhodné dále **podporovat specifickou organizační strukturu** např. **Hradec Králové Region Convention Bureau**, Filmový turismus – filmová kancelář.

Součástí produktové nabídky jsou také **významné regionální a nadregionální akce** (živé umění, sportovní, společenské atd.), které by měly být na základě transparentních pravidel stabilně podporovány.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. Zpracovat a pravidelně aktualizovat Marketingovou strategii cestovního ruchu Královéhradeckého kraje	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO a další partneři	Dokončená Marketingová strategie KHK CCR	Web KHK CCR
2. Nastavit a udržovat aktuální systém produktů a marketingových témat na úrovni kraje	KHK CCR	Zainteresované strany produktů (specificky dle produktů)	Vypracované produktové karty	Web KHK CCR
3. Zpracovat produktové strategie pro nosné produkty a marketingová témata cestovního ruchu na úrovni kraje	KHK CCR	Zainteresované strany produktů (specificky dle produktů)	Vypracované produktové strategie	Web KHK CCR
4. Provádět testování produktů a marketingových témat na vybraných zdrojových trzích a segmentech návštěvníků	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, správci produktů	Výsledky testování produktů a témat (dle potřeby min. 1x 5 let)	Databáze KHK CCR
5. Podporovat akce regionálního a nadregionálního významu (živé umění, sportovní a jiné akce)	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, oblastní DMO, CzechTourism, Organizátoři akcí	Počet podpořených akcí (ročně) / Výdaje na podpořené akce (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.3.2 Opatření – Strategie destinačních značek

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Stanovit východiska pro činnost Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu v oblasti strategie destinačních značek kraje
- Definovat dlouhodobě udržitelnou strategii destinačních značek a využít ji pro marketingovou komunikaci kraje
- Provádět testování hodnoty destinačních / produktových značek za účelem získání znalosti o jejich hodnotě na zdrojových trzích a cílovým skupinám

Strategie opatření

Královéhradecký kraj **nepředstavuje homogenní přirozenou turistickou destinaci**. Zastřešující koncept komunikace (jednotná destinační značka) nebyl doposud nalezen a kraj tak nedisponuje jednotným komunikačním konceptem. Případné sjednocování marketingové komunikace na úrovni Královéhradeckého kraje však musí být realizováno smysluplně. Z hlediska efektivity komunikace není účelné vytvářet zcela novou standardní destinační značku kraje, neboť náklady na její komunikaci by pravděpodobně výrazně převýšily její přínosy.

Se vznikem Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu je přirozenou snahou komunikační aktivity sjednocovat, a to včetně **hledání jednotné komunikační identity**. Pro tak heterogenní území z hlediska nabídky cestovního ruchu, jakým je Královéhradecký kraj, je vhodnější strategií provádět sjednocování marketingové komunikace na úrovni vybraných produktů a témat cestovního ruchu, a to nejen na úrovni kraje, ale také mezikrajově nebo mezinárodně. Jednotlivé produkty a témata je tak možné efektivněji cílit dle jejich významu na zdrojové trhy a cílové skupiny.

Význam jednotné komunikační identity vzrůstá se vzdálenosti zdrojových trhů a cílových slupin. Pro efektivní zacílení na tyto trhy je nezbytné pracovat s **jednoznačně identifikovatelnou značkou, která pomáhá k lokalizaci daného území.**

Pro činnost Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu je doporučeno dopracovat **vhodný korporátní (vizuální) styl**, který bude plně v souladu s dosavadním vizuálním stylem kraje. Ten je možné provazovat na úroveň jednotlivých turistických destinací, produktů a témat. Tento korporátní vizuální styl, by však neměl mít hlavní ambici vytvářet alternativní destinační značku.

Tato strategie destinačních značek je založena na **efektivním využívání marketingové síly regionálních značek ve prospěch cestovního ruchu kraje.** S ohledem na dostupné finanční zdroje není efektivní na úrovni kraje nevyužívat jejich dosavadní a dlouhodobě budovanou marketingovou hodnotu.

Úkolem Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu je ve spolupráci s oblastními DMO **periodicky testovat hodnotu destinačních/produktových značek v kraji**. Na základě výsledků tohoto testování je pak možné stanovit optimální mix zdrojových trhů a cílových skupin, na kterých jakou značku kraje využívat. Dbát je přitom nutné na to, aby výsledná komunikace působila jednotným a vyváženým dojmem.

Uplatňování strategie destinačních značek v rámci kraje musí být realizováno ve vzájemné shodě s turistickými oblastmi a dalšími správci produktových značek. Celková strategie značky by měla směřovat k **posunu vnímání kraje z jednodenní destinace na destinaci s nabídkou produktů s vyšší přidanou hodnotou.** Proto je důležité dlouhodobě značku komunikovat vůči správně zvoleným segmentům klientely a zdrojovým trhům (viz opatření 3.3).

Tato strategie destinačních značek je dále rozpracována v rámci Marketingové strategie Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. Definovat destinační značky kraje využívané pro marketingovou komunikaci cestovního ruchu kraje	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, správci produktových značek	Dokončená Marketingová strategie KHK CCR	Web KKV CR
2. Synergicky budovat hodnotu destinačních / produktových značek za účelem marketingové komunikace cestovního ruchu kraje	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, správci produktových značek	Výsledky testování hodnoty značek (dle potřeby min. 1x 5 let)	Databáze KHK CCR
3. Vypracovat jednotný komunikační styl Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu pro korporátní využití	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	Zhotovený jednotný manuál vizuálního stylu	Databáze KHK CCR
4. Provádět sjednocování komunikačního stylu na úrovni jednotlivých produktů a témat cestovního ruchu	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, správci produktových značek		Databáze KHK CCR
5. Provádět testování vnímání destinačních/produktových značek kraje na zdrojových trzích a vybraných segmentech klientely	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO, správci produktových značek	Výsledky testování hodnoty značek (dle potřeby min. 1x 5 let)	Výsledky výzkumů (databáze KHK CCR)

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.3.3 Opatření – Marketingová komunikace cestovního ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Stanovit východiska pro činnost Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu v oblasti komunikační strategie cestovního ruchu
- Zvýšit účinnost marketingové komunikace cestovního ruchu kraje
- Provádět vyhodnocení účinnosti marketingové komunikace cestovního ruchu

Strategie opatření

Komunikační strategie cestovního ruchu je součástí Marketingové strategie **Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu.** Tato strategie zahrnuje způsob provádění komunikačních aktivit na úrovni kraje a identifikuje pro tyto komunikační aktivity vhodné komunikační nástroje. Součástí komunikační strategie je také segmentace cestovního ruchu. Segmentace by měla odpovídat moderním trendům, proto by měla být zvolena archetypální segmentace, která je vhodnější z hlediska zacílení na cílové skupiny. Pokud jsou pro vybrané produkty cestovního ruchu (viz opatření 3.1) zpracovány produktové strategie, je komunikační strategie jejich součástí.

Způsob komunikace, respektive umísťování produktové nabídky na zdrojové trhy a cílové skupiny, je dále zpřesňován v jednotlivých marketingových plánech, které jsou každoročně zpracovány Královéhradeckou krajskou centrálou cestovního ruchu. Marketingové plány jsou zpracovány v součinnosti s oblastními DMO a dalšími institucionálními partnery.

Marketingová komunikace by měla být realizována jako **integrovaná na úrovni kraje s respektem k její odlišné nabídce na úrovni turistických destinací**. Integrace je proto vhodná zejména mezikrajově, přeshraničně s provázáním na aktivity agentury CzechTourism. Pro komunikaci nabídky, která je na úrovni jednotlivých turistických destinací, jsou **Královéhradeckou krajskou centrálou cestovního ruchu** vytvářeny vhodné podmínky.

Základem komunikační strategie musí být využívání **pozitivních asociací spojených s nabídkou na různé úrovni**, správné stanovení cílových skupin, klíčových sdělení a nástrojů komunikačního mixu. Komunikace tak musí probíhat v návaznosti na vhodně zvolenou segmentaci.

Marketingová komunikace cestovního ruchu musí být realizována způsobem, aby vedla ke **snížení dopadů sezónnosti nebo přetěžování vybraných území turismem**. Předmětem zájmu kraje, tak musí být do komunikačních aktivit zařazovat dosud neobjevené atraktivity cestovního ruchu nebo mimosezonní nabídku. Do cílových skupin komunikace musí být zahrnuti také rezidenti kraje.

Pro marketingovou komunikaci by měly být využívány **nejen tradiční komunikační nástroje, ale nové nástroje založené na digitálním marketingu**, které umožňují provést efektivnější zacílení na zdrojové trhy a cílové skupiny.

Realizované komunikační aktivity **Královéhradecké krajské centrály cestovního ruchu** je nutné také průběžně vyhodnocovat z pohledu jejich efektivity a dopadu.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. Zpracovat Komunikační strategii cestovního ruchu jako součást Marketingové strategie cestovního ruchu	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO a další partneři	Platná Marketingová strategie (včetně komunikační strategie)	Web KKV CR
2. Nastavit vhodnou segmentaci cestovního	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové	Segmentace cestovního ruchu	Web KKV CR

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

	ruchu na úrovni komunikace		péče a cestovního ruchu, oblastní DMO a další partneři		
3.	**Vypracovávat ve spolupráci s oblastními DMO roční marketingové plány**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oblastní DMO a další partneři	Platný marketingový plán (ročně)	Web KKV CR
4.	**Rozvíjet integrovanou komunikaci cestovního ruchu v návaznosti na produkty, zdrojové trhy a cílové skupiny**	KHK CCR	CzechTourism, oblastní DMO a další institucionální partneři	Výše výdajů na marketingové aktivity (ročně) / Počet komunikačních aktivit (ročně)	Databáze KKV CR / Web KKV CR
5.	**Rozvíjet moderní nástroje digitálního marketingu**	KHK CCR	CzechTourism, oblastní DMO a další institucionální partneři	Počet využitých nástrojů digitálního marketingu (ročně)	Databáze KKV CR
6.	**Rezidenty kraje zahrnovat jako cílovou skupinu v rámci marketingové komunikace cestovního ruchu**	KHK CCR	CzechTourism, oblastní DMO a další institucionální partneři	Počet relevantních komunikačních kampaní (ročně)	Databáze KKV CR
7.	**Měřit a vyhodnocovat efektivitu realizovaných komunikačních aktivit**	KHK CCR	Oblastní DMO, poskytovatelé služeb a provozovatelé atraktivit	Počet realizovaných výzkumů a analýz (ročně) / Vyhodnocení marketingového plánu (ročně)	Databáze KKV CR / Web KKV CR

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

11.3.4 Oblast rozvoje 4 – Spolupráce a koordinace

Oblast rozvoje je zaměřená na využití synergií mezi cestovním ruchem a celkovou hospodářskou politikou kraje za účelem zvýšení prosperity pro jeho obyvatele a ekonomické subjekty. Součástí je také podpora rozvoje turismu na nadregionální a přeshraniční úrovni.

Hlavní výzvy a potřeby cestovního ruchu v kraji řešené oblastí rozvoje

- Aktivní hájení zájmů aktérů cestovního ruchu ze strany klíčových institucí kraje např. legislativa, financování cestovního ruchu, řešení problémů)
- Využití přínosů a synergií cestovního ruchu pro obyvatele, ekonomické subjekty a další aktéry v kraji;
- Využití potenciálu mezisektorového produktu (propojování turismu s jinými odvětvími a jejich nabídkou – kultura, zemědělství, zdravotnictví, místní produkce atd.)
- Zlepšení mezikrajové a mezinárodní spolupráce v oblasti cestovního ruchu

Specifický cíl oblasti rozvoje

Specifický cíl	Ukazatel úspěchu	Kritérium úspěchu	Zdroj
Zlepšit úroveň regionální spolupráce v cestovním ruchu	Počet projektů cestovního ruchu s účastí kraje a jejich výdaje	*Zvýšení počtu projektu turismu s aktivní účastí kraje a jejich výdajů oproti předchozímu období.*	*Monitor státní pokladny ČR (rozpočet KHK)*

11.3.4.1 Opatření 4.1 - Koordinace aktivit kraje ve vazbě na cestovní ruch

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Využít synergie plynoucí z podpory turismu s navazujícími odvětvími ve prospěch prosperity kraje
- Využít inovační potenciál v Královéhradeckém kraji v oblasti turismu

Strategie opatření

Turismus je významným **průřezovým ekonomickým odvětvím**, ale také faktorem regionálního rozvoje, jehož význam se zvyšuje na místní úrovni, kde má vliv na ekonomický rozvoj a zaměstnanost. Rozvoj turismu má je smysluplné **podporovat diferencovaně v souladu s principem územní dimenze**, neboť plošná podpora bez zohlednění dostupného potenciálu nemusí být pro kraj ani pro dané území efektivní.

Pro využití synergií turismu pro kraj a využití dostupného potenciálu cestovního ruchu je také nutné **provádět koordinaci aktivit kraje (politiky) v oblasti** územního plánování, dopravy, kultury, památkové péče a ochrany přírody a krajiny s aktivitami cestovního ruchu. Tato koordinace by měla probíhat nejen na úrovni kraje, ale také směrem k obcím a dalším institucím v oblasti kultury a ochrany přírody a krajiny, a to zejména v koncepční a metodické rovině.

Profesionalizace destinační spolupráce (viz opatření 2.1) je také klíčová pro **rozvoj mezioborové spolupráce a tvorbu meziodvětvových produktů**. Z takových produktů mohou těžit navazující ekonomické subjekty a rezidenti kraje. Koncept mezioborového produktu by tak měl být jedním nosných témat podpory turismu v kraji rozvíjeném Královéhradeckou krajskou centrálou cestovního ruchu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Kraj také disponuje **méně rozvinutými územími**, které však mají předpoklady pro rozvoj turismu (např. Kopidlnsko, Královédvorsko, Broumovsko). V takových oblastech je vhodně v souladu s regionální politikou kraje specificky zvýšit intenzitu finanční podpory turismu, avšak vždy v souladu s principy efektivity vynakládaných zdrojů.

Rozvoj moderních technologií, digitalizace a automatizace zavádění chytrých řešení vytváří tlak na ekonomické subjekty rychleji zavádět inovace. Prostřednictvím Centra investic, rozvoje a inovací, které je institucionálním subjektem podpory inovací v kraji, je vhodné těmto subjektům nabízet vhodné programy, které zavádění inovací urychlí.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Rozvíjet mezioborovou spolupráci s cílem vytváření produktů cestovního ruchu**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, CzechTourism, oblastní DMO, kraje, municipality, partneři	Počet relevantních produktů (ročně) / Počet zapojených partnerů do produktů mimo sektor turismu (ročně)	Databáze KHK CCR
2. **Provádět koordinaci dílčích politik kraje v oblasti turismu, kultury, památkové péče, regionálního rozvoje, územního plánování, dopravy nebo ochrany přírody a krajiny**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – relevantní odbory	Počet jednání Pracovní skupiny cestovní ruch při Regionální stálé konferenci pro území Královéhradeckého kraje (ročně)	Databáze kraje
3. **Využívat cestovní ruch jako nástroj pro rozvoj hospodářsky a sociálně ohrožených území (aplikace územní dimenze)**	KÚ KHK – odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací	KÚ KHK – relevantní odbory	Počet podpořených subjektů v cestovním ruchu (ročně) / Výše výdajů ve strukturálně postižených území (ročně)	Databáze kraje
4. **Iniciovat zavádění inovací do odvětví cestovního ruchu (transfer znalostí)**	CIRI	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, municipality, NNO a podnikatelé	Počet projektů v oblasti inovací turismu (ročně) / Výše výdajů na podporu inovací (ročně)	Databáze CIRI

11.3.4.2 Opatření 4.2 - Nadregionální a mezinárodní spolupráce v cestovním ruchu

Dílčí cíle / záměry opatření:

- Zvýšit účinnost spolupráce na mezikrajové, přeshraniční úrovni ve prospěch rozvoje cestovního ruchu
- Využít spolupráci v rámci integračních platforem a státními institucemi za účelem prosazení potřeb cestovního ruchu v kraji

Strategie opatření

Turismus není v Královéhradeckém kraji omezen pouze na jeho administrativní hranice **Vyprofilované turistické destinace se nacházejí na pomezí sousedních krajů** (Krkonoše, Český ráj, Orlické hory a Podorlicko). Za tím účelem je vhodné aktivně spolupracovat se sousedními kraji a vytvářet pro tyto turistické oblastí vhodné podmínky postupně usilovat o sbližování způsobu a forem podpory.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Mezikrajová spolupráce by měla probíhat zejména v oblasti **společné propagace s Libereckým, Pardubickým, Středočeským a Ústeckým krajem**, rozvoji nadregionálních produktů, budování nadregionální infrastruktury cestovního ruchu (např. dálkové cyklotrasy evropského významu) nebo řešení dopravních vazeb (např. nadregionálně provázané veřejné autobusové a železniční dopravy).

V příhraničních oblastech kraje je pro rozvoj cestovního ruchu dále využívat **potenciál přeshraniční spolupráce** na propojovat nabídku do konkrétních produktů (např. Česko-polská Hřebenovka). **Mezinárodní spolupráce** by měla být realizovaná smysluplně na úrovni jednotlivých partnerských projektů s hmatatelnou přidanou hodnotou pro aktéry turismu v kraji. Kraj by měl také aktivizovat potenciál obcí, destinací a dalších partnerů k jejich zapojování do mezinárodních projektů např. Evropské hlavní město kultury.

Opatření také reaguje na zajištění spolupráce na úrovni více krajů v rámci Asociace krajů ČR a dalších integračních platforem, které jsou vhodnou platformou pro **iniciování koncepčních, legislativních nebo programových změn státní politiky cestovního ruchu a navazujících odvětví např. zákon o cestovním ruchu, financování cestovního ruchu**. Klíčovou také je spolupráce kraje s vybranými státními institucemi, které mají vliv na rozvoj turismu v kraji např. CzechTourism, Agentura ochrany přírody a krajiny, Národní sportovní agentura, Národní památkový ústav, Agentura ochrany přírody a krajiny, Správa železnic, Povodí Labe, Správa vodních cest, Ředitelství silnic a dálnic, KRNAP atd.

Kraj by také měl pokračovat v úzké **spolupráci s profesními svazy a spolky**, a to ve vztahu k řešení jednotlivých oblastí turismu, které brání jeho rozvoji.

Typové aktivity	Garant (zodpovědný subjekt)	Spolupráce (indikativní výčet)	Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
1. **Zlepšovat spolupráci na úrovni mezikrajových turistických oblastí**	KHK CCR	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, sousední kraje, mezikrajové oblastní DMO	Počet projektů / aktivit mezikrajové spolupráce (ročně) Výše výdajů kraje na mezikrajovou spolupráci (ročně)	Databáze kraje
2. **Využít potenciál mezinárodní a přeshraniční spolupráce v turismu v rozvojových projektech**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, Euroregion Glacensis, municipality, partnerské organizaci, DMO, CzechTourism (zahraniční zastoupení)	Počet projektů / aktivit spolupráce (ročně) Výše výdajů kraje na spolupráci (ročně)	Databáze kraje
3. **Podporovat municipality, destinace a další partnery k zapojování do mezinárodních projektů**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KHK CCR, Municipality, DMO, partnerské organizace, Mezinárodní partneři	Počet projektů / aktivit spolupráce (ročně) Výše výdajů kraje na spolupráci (ročně)	Databáze kraje
4. **Spolupracovat se státními institucemi v oblasti turismu za účelem prosazení zájmů kraje a dalších aktérů**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	KÚ KHK – všechny odbory a zřizované organizace	Počet oficiálních setkání (ročně) / Počet předložených návrhů krajem (ročně)	Databáze kraje
5. **Spolupracovat na koncepčních, legislativních nebo programových změnách**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a	Asociace krajů ČR, SMO ČR, SMS a další sektorové a tematické	Počet oficiálních setkání (ročně) /	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

	v oblasti cestovního ruchu v rámci integračních platforem	cestovního ruchu	integrační platformy.	Počet předložených návrhů krajem (ročně)	
6.	**Spolupracovat v oblasti cestovního s profesními svazy a jinými zájmovými skupinami**	KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	HK, SOCR, ČUCR, AOCR, Sdružení regionální značek a další zájmové skupiny	Počet oficiálních setkání (ročně)	Databáze kraje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

12 Implementační rámec

Předmětem této části Strategie je implementační rámec, který zahrnuje následující součásti:

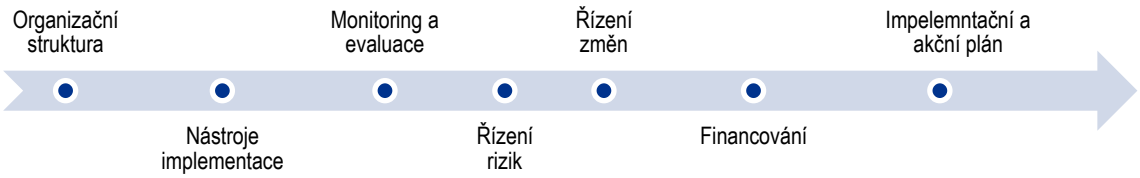

12.1 Organizační struktura

Pro implementaci Strategie musí být nastaven vhodný způsob řízení včetně organizační struktury, ve které jsou správně definovány role jednotlivých subjektů podílejících se na naplňování dokumentu.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje – Odbor kultury památkové péče a cestovního ruchu je pořizovatelem a gestorem této Strategie. Koordinuje implementaci Strategie ve vztahu k naplňování Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje a ostatním tematickým strategickým dokumentům. Připravuje Akční plán ke Strategii a jeho vyhodnocení. Ze své pozice se podílí na realizaci vybraných aktivit/projektů Strategie.

Naplňování Strategie probíhá prostřednictvím jednotlivých aktivit, které jsou stanoveny na úrovni jednotlivých opatření. Na úrovni každé aktivity je stanoven garant, který odpovídá za její věcné naplňování a dále spolupracující subjekty, které jsou do realizace dané aktivity zapojeny.

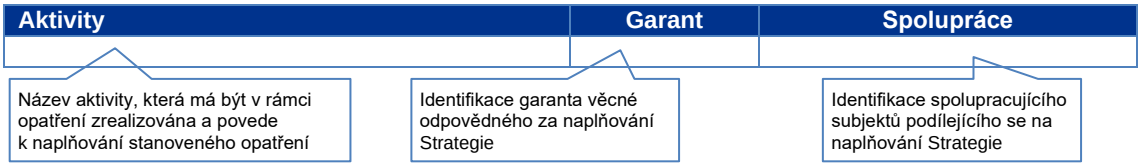

Řídící strukturu implementace Strategie tvoří subjekty, které spolupracují s gestorem Strategie a usnadňují proces její implementace. Mezi tyto klíčové subjekty patří:

Řídící výbor Strategie

- Řídící výbor Strategie je ustaven za účelem koordinace průběhu zpracování Strategie včetně schvalování jednotlivých fází/etap a koordinaci jejího naplňování v implementační fázi.
- Řídící výbor Strategie je složen z relevantních zástupců krajského úřadu a jeho organizací, organizací destinačního managementu, zástupců místních samospráv kraje, zástupců podnikatelů, neziskových organizací a případně také expertů působící na úrovni kraje.

Pracovní skupina cestovní ruch při Regionální stálé konferenci pro území Královéhradeckého kraje

- Pracovní skupina pro oblast cestovního ruchu je součástí Regionální stálé konference pro území Královéhradeckého kraje, která je dobrovolným uskupením partnerů, kteří se podílejí na rozvojových aktivitách. Je založena a řízena na principu partnerství a účastní se jí zástupci veřejné správy, hospodářských a sociálních partnerů. Zapojeny jsou i subjekty reprezentující občanskou společnost.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- V rámci implementace Strategie je zapojena do procesu jejího zpracování, projednává strategické záměry, které z této Strategie vyplývají. Projednává Akční plán včetně jejího vyhodnocení.

Výbor pro cestovní ruch a mezinárodní spolupráci a Komise Rady Královéhradeckého kraje pro cestovní ruch.

- Jsou poradní orgány zastupitelstva Královéhradeckého kraje a Rady Královéhradeckého kraje konstituované vždy na dané volební období.
- V případě, že jsou tyto orgány založeny, je na jednání těchto orgánů předkládána Strategie jako celek.

Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu

- Zajišťuje pro Královéhradecký kraj vybrané marketingové činnosti v oblasti cestovního ruchu a spolupracuje při tvorbě a provádění destinačního managementu v území. Jejím úkolem je prosazovat společné zájmy s poradními orgány v oblasti rozvoje cestovního ruchu.
- V rámci implementace Strategie je zapojena do procesu jejího zpracování zejména v oblasti marketingové strategie. Jako součást implementace Strategie zpracovává ve spolupráci s oblastními DMO Marketingový plán a jeho vyhodnocení, které předkládá k projednání kraji.

Na implementaci Strategie se dále podílí subjekty, které jsou uvedeny u jednotlivých opatření a aktivit.

12.2 Nástroje implementace

Nástroje implementace slouží k tomu, aby to, co bylo naplánováno v době vytváření dokumentu, případně jeho aktualizace, bylo také provedeno. Základním nástrojem implementace je Akční plán a Marketingový plán.

Základním nástrojem implementace je Akční plán, který vychází z Implementačního plánu. Akční plán je hlavním prováděcím dokumentem Strategie. Dalším implementačním dokumentem je Marketingový plán, který je prováděcím dokumentem pro vybraná opatření Strategie.

Implementační plán

- Dokument popisuje navržené aktivity vyplývající z jednotlivých opatření Strategie včetně harmonogramu a odhadu finančních nákladů na jejich realizaci. Dokument je vytvořen prostřednictvím formalizovaných karet aktivit (projektů) a veden k tomu určeném informačním systému.
- Základní formalizovaná struktura karty aktivity (projektů) je následující:
  - Název projektu/aktivity
  - Referenční ID
  - Vazba na Strategii
  - Popis aktivity/projektu
  - Harmonogram
  - Projektový tým
  - Programové prohlášení Rady KHK
  - Spolupráce
  - Rozpočet
  - Štítky
  - Odkaz na web

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- Poznámky

Akční plán

- Akční plán je prováděcím dokumentem Strategie, který je zpracovaný na období dvou let. Dokument připravuje KÚ KHK – odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu.
- Proces tvorby akčního plánu (a jeho následná aktualizace) musí být úzce spjat s procesem rozpočtování. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, nemohou být jeho součástí.

Marketingový plán

- Marketingový plán je prováděcím dokumentem pro vybraná opatření Strategie a hlavním prováděcím dokumentem Marketingové strategie cestovního ruchu, za jejíž zpracování je odpovědná Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu. Platnost dokumentu je stanovena na jeden rok.
- Marketingová strategie cestovního ruchu je dokumentem, který je plně v souladu s návrhy uvedenými v této Strategii.
- Zpracování Marketingového plánu je koordinováno s oblastními DMO a dalšími partnery krajské DMO.

12.3 Způsob monitoringu a evaluace

Měření dosaženého pokroku u jednotlivých částí Strategie je prováděno na základě ukazatelů úspěchu (indikátorů), které jsou stanoveny pro úroveň strategických cílů a strategických opatření.

Ve Strategii jsou stanoveny dva základní typy ukazatelů úspěchu (indikátorů):

- **Ukazatel úspěchu (indikátor) – kontextu** – je stanoven na úrovni strategických cílů a slouží pro měření celkové účinnosti navržené Strategie. Jeho naplnění závisí na způsobu implementace dokumentu, ale také na vnějších podmínkách, jako je např. ekonomický vývoj, institucionální prostředí. Pokud dojde k objektivním změnám vnějších podmínek, případně k podstatné změně způsobu implementace, je nezbytné hodnoty těchto ukazatelů aktualizovat.

Ukazatel úspěchu pro měření strategických cílů	Výchozí hodnota	Stav v roce 2025	Stav v roce 2030	Zdroj pro měření
Název kritéria úspěchu (indikátorů), prostřednictvím kterého je měřen celkový dopad Strategie.	Výchozí hodnota, vůči které se posuzuje míra naplnění.	Očekávaná referenční hodnota v průběhu naplňování Strategie.	Očekávaná referenční hodnota cílového stavu.	Specifikace zdroje pro výpočet ukazatele úspěchu.

- **Ukazatel úspěchu (indikátor) – výsledku** – je stanoven na úrovni jednotlivých aktivit a slouží k měření způsobu dosažení stanovených opatření a aktivit.

Ukazatel úspěchu	Zdroj pro měření
Název ukazatele úspěchu (indikátorů), prostřednictvím kterého je měřen výsledek.	Stanovuje, jakým způsobem a v jaké frekvenci je ukazatel vyhodnocován.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Ukazatele úspěchu (indikátory) nejsou určeny pro všechny aktivity/projekty, neboť by to nebylo účelné. Vyhodnocování však probíhá pro všechny aktivity/projekty, které jsou ve Strategii stanoveny. Pokud není na úrovni aktivity/projektu stanoven konkrétní ukazatel úspěchu, její vyhodnocení je provedeno slovně s využitím relevantních informací dokládající posun v její realizaci.

Tabulka 31: Doporučená šablona pro vyhodnocení Strategie

Oblast rozvoje 1 – Infrastruktura cestovního ruchu								
Opatření	Aktivita/projekt	Garant	Způsob naplnění (komentář)	Finanční náročnost (v tis. Kč)	Ukazatel úspěchu			Návrh dalšího postupu
					Výchozí stav	Aktuální stav	Cílový stav	
Rozvoj nabídky cestovního ruchu	1.							
	2.							
	3.							
	4.							

Zdroj: KPMG ČR, s.r.o

Naplňování Strategie by mělo být průběžně (v pravidelných intervalech) hodnoceno (evaluováno). Základní vyhodnocení by mělo být prováděno každý rok v návaznosti na zpracování **Akčního plánu**, který je nástrojem operativního řízení a jímž je Strategie postupně naplňována.

Komplexní závěrečnou evaluaci je vhodné provádět za delší časové období tak, aby mohlo být ověřeno nejen formální naplnění jednotlivých aktivit/projektů, ale také jejich širší dopady na cestovní ruch v kraji. Evaluace Strategie je doporučeno provést za tato období:

- **Základní evaluace Strategie** – každý rok v návaznosti na vypracování Akčního plánu
- **Průběžná evaluace Strategie** – za období implementace 2022–2025, provedená do konce roku 2026
- **Závěrečná evaluace Strategie** – za období 2026–2029, provedená do konce roku 2029 jako součást tvorby aktualizované Strategie na období 2031+

12.4 Analýza rizik

Období implementace je přirozeně spojeno s určitou mírou nejistoty a riziky. Z tohoto důvodu je nezbytné průběžně identifikovat rizika tak, aby na ně bylo možné včas reagovat vhodnými opatřeními a strategické směřování kraje s ohledem na tato rizika vhodně přizpůsobit.

Vzhledem k tomu, že rizika se v čase mohou vyvíjet, přičemž některá mohou zcela vymizet a jiná naopak vzniknout, je vhodné s nimi pracovat průběžně. Každé správně řízené riziko tak místo negativního dopadu na způsob implementace může naopak představovat pozitivní rozvojovou příležitost.

Základní rizika byla identifikována jako součást SWOT analýzy. Pro období implementace Strategie byl tento seznam doplněn o další rizika:

- Nedostatečné finanční prostředky na podporu cestovního ruchu v kraji a implementaci opatření a aktivit Strategie v důsledku ekonomického vývoje nebo změně preferencí v podpoře turismu.
- Nedostatečná investiční (projektová) příprava důležitých rozvojových projektů v oblasti cestovního ruchu.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

- Neochota nebo nedostatečná míra spolupráce subjektů na implementaci Strategie, především pak ze strany soukromého sektoru.
- Neplnění aktivit Strategie v důsledku nejasně stanovených odpovědností za dílčí aktivity.
- Změna v programových prioritách volených orgánů kraje.

12.5 Plán řízení změn

V průběhu implementace dokumentu může dojít k objektivní potřebě provedení jeho úpravy. Podstatné je, aby taková změna byla správně řízena.

Potřeba řízení změn může být způsobena jak vnějšími (rozhodnutí kraje/vlády/EU, nepříznivý ekonomický vývoj, krize, pandemie, živelní pohroma atd.), tak vnitřními faktory, kdy potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie nebo v důsledku rozhodnutí na úrovni vedení kraje.

Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit, je součástí základního procesu každoročně prováděného vyhodnocení nebo výsledkem závěrečné evaluace.

12.6 Financování naplňování Strategie

Financování opatření, aktivit a konkrétních projektů musí být zajištěno prostřednictvím vícezdrojového financování. Kraj by měl využívat pro implementaci různé zdroje financování a prostředky na jednotlivé rozvojové projekty efektivně sdružovat.

Tato část Strategie obsahuje základní přehled nástrojů implementace zahrnující předpokládané finanční zdroje pro její implementaci na krajské a národní úrovni včetně zdrojů evropských fondů.

Krajské finanční nástroje

Do roku 2030 bude klíčovým zdrojem financování cestovního ruchu v kraji kombinace dotačních titulů a individuálních dotací. V níže uvedeném přehledu jsou uvedeny pouze vybrané klíčové dotační programy. Finanční rámec těchto dotací je indikativní a je závislý na dostupnosti finančních prostředků a rozhodnutí vedení kraje.

Pravidla podpory oblastních organizací destinačního managementu

Pravidla podpory oblastních organizací destinačního managementu vychází z opatření 2.1 této Strategie. Jedná se o specifický dokument obsahující měřitelné ukazatele pro vyhodnocení činnosti oblastních DMO. Na základě těchto ukazatelů je oblastním DMO poskytována finanční podpora. Aktuálně planá pravidla jsou dostupná na webových stránkách kraje.

Národní finanční nástroje

Podle Strategie cestovního ruchu České republiky je finanční podpora rozvoje cestovního ruchu roztříštěná. Hlavním zdrojem financování je „Národní program podpory cestovního ruchu v regionech“, který však podle této strategie má být nahrazen novým národním dotačním programem s předpokládanou alokací 200 mil. Kč ročně.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Evropské finanční nástroje

V období 2021–2027 dle návrhu struktury evropských programů dojde k vyšší míře dostupnosti financování cestovního ruchu z těchto zdrojů. Pro financování cestovního ruchu bude pravděpodobně možné alespoň částečně využít tyto programy:

- Integrovaný regionální operační program – veřejná infrastruktura cestovního ruchu, kultura a obnova kulturního dědictví prostřednictvím Integrovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje (MAS) a Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace
- Operační program Zaměstnanost plus – vzdělávání v oblasti turismu a služeb
- Operační program Životní prostředí 2021–2027 – návštěvnická infrastruktura v chráněných územích (CHKO, Národní parky, EVL atd.)
- Operační program Doprava – vybraná liniová dopravní infrastruktura
- Programy přeshraniční spolupráce – obnova přírodních a kulturních hodnot, výzkum, inovace (Interreg Česká republika – Polsko)
- Národní plán obnovy – podpora kulturních a kreativních průmyslů

Komunitární programy

Pro podporu cestovního ruchu bude možné částečně využití také Komunitární programy, které jsou financovány přímo z Evropské unie. Ta na vybrané projekty přispívá obvykle v rozmezí 40-75 %. Programy jsou víceleté a spravuje je Evropská komise nebo specializované evropské agentury. Nejvhodnějšími zdroji budou tyto programy:

- COSME – program pro konkurenceschopnost malých a středních podniků
- LIFE pro oblast životního prostředí
- Creative Europe – program na podporu kreativních odvětví

12.6.1 Finanční rámec Strategie

Finanční nároky na financování opatření/aktivit jsou indikativně uvedeny v prováděcích dokumentech Strategie. Financování jednotlivých aktivit je závislé na dostupnosti finančních prostředků z krajských, národních a jiných zdrojů a rozhodnutí vedení kraje.

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

13 Přílohy

Seznam národních kulturních památek v kraji

	Název	Okres	Obec
1	muzeum – budova Muzea Východních Čech	Hradec Králové	Hradec Králové
2	zámek Hrádek u Nechanic	Hradec Králové	Hrádek; Nechanice
3	zámecká kaple Zjevení Páně	Hradec Králové	Smiřice
4	Třebechovický betlém	Hradec Králové	Třebechovice pod Orebem
5	Obraz Klanění tří králů	Hradec Králové	Smiřice
6	hrad Kost	Jičín	Libošovice
7	zámek Humprecht	Jičín	Sobotka
8	kostel sv. Prokopa	Náchod	Bezděkov nad Metují
9	pevnost Dobrošov – pevnostní systém	Náchod	Borová; Horní Radechová; Hronov; Náchod; Nový Hrádek; Stárkov
10	kostel sv. Máří Magdalény	Náchod	Božanov
11	benediktinský klášter Broumov	Náchod	Broumov
12	kostel Panny Marie	Náchod	Broumov
13	kostel sv. Václava	Náchod	Broumov
14	zámek Ratibořice s areálem Babiččina údolí	Náchod	Česká Skalice; Žernov
15	kostel Všech svatých	Náchod	Heřmánkovice
16	muzeum městské (původně Wenkeův obchodní dům)	Náchod	Jaroměř
17	kostel sv. Jiří a sv. Martina	Náchod	Martínkovice
18	kostel sv. Jakuba Většího	Náchod	Meziměstí
19	kostel sv. Anny	Náchod	Meziměstí
20	Šlikovská šperkovnice	Náchod	Náchod
21	zámek Náchod	Náchod	Náchod
22	zámek Nové Město nad Metují	Náchod	Nové Město nad Metují
23	kostel sv. Barbory	Náchod	Otovice
24	kaple Panny Marie Sněžné	Náchod	Police nad Metují
25	kostel sv. Jana Křtitele	Náchod	Slavoňov
26	kostel sv. Markéty	Náchod	Šonov
27	kostel sv. Michaela archanděla	Náchod	Vernéřovice
28	kostel Panny Marie Bolestné	Rychnov nad Kněžnou	Lhoty u Potštejna
29	kostel sv. Petra a Pavla	Rychnov nad Kněžnou	Liberk
30	zámek Opočno	Rychnov nad Kněžnou	Opočno
31	přehrada a vodní elektrárna Tešnov	Trutnov	Bílá Třemešná; Dvůr Králové nad Labem; Mostek; Nemojov
32	soubor soch Betlém	Trutnov	Hřibojedy; Stanovice
33	hospital Kuks	Trutnov	Kuks
34	hospoda Dřevěnka	Trutnov	Úpice

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam nejhodnotnějšího přírodního bohatství Královéhradeckého kraje 10
Tabulka 2: Seznam příspěvkových organizací a obecně prospěšných společností zřízených Královéhradeckým krajem 12
Tabulka 3: Městské památkové rezervace a zóny 13
Tabulka 4: Vesnické památkové zóny a rezervace 14
Tabulka 5: Vybrané hrady a zámky Královéhradeckého kraje 14
Tabulka 6: Přehled vybraných kulturních, společenských a sportovních akcí 16
Tabulka 7: Počet ekonomických subjektů v CZ NACE 54 Ubytování v letech 2010, 2019 a 2020 17
Tabulka 8: Počet a kapacita HUZ dle krajů v roce 2021 18
Tabulka 9: Počet HUZ, pokojů a lůžek v HUZ, místa pro karavany a stany dle oblastních DMO (územně nečleněné) Královéhradeckého kraje v roce 2020 18
Tabulka 10: Podíly v jednotlivých kategoriích HUZ v Královéhradeckém kraji v roce 2020 19
Tabulka 11: Počet HUZ, pokojů a lůžek v HUZ dle turistických oblastí (územně nečleněných) v Královéhradeckého kraje v roce 2020 19
Tabulka 12: Počet ekonomických subjektů v CZ NACE 55 Stravování v letech 2010, 2019 a 2020 20
Tabulka 13: Počet stravovacích zařízení v Královéhradeckém kraji v roce 2014 21
Tabulka 14: Přehled vybraných lyžařských areálů v Královéhradeckém kraji a jejich kapacit 22
Tabulka 15: Přehled vybraných běžeckých tratí v Královéhradeckém kraji 22
Tabulka 16: Přehled tratí vhodných pro kolečkové lyže v Královéhradeckém kraji 22
Tabulka 17: Lůžková kapacita v lázeňských městech 23
Tabulka 18: Vybrané aquaparky a vodní světy v KHK 24
Tabulka 19: Kapacity kongresového cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji v roce 2021 25
Tabulka 20: Přehled vybraných naučných stezek v Královéhradeckém kraji 25
Tabulka 21: Vyznačené udržované cyklotrasy v jednotlivých krajích České republiky k 1. 1. 2022 25
Tabulka 22: Rozdíl v hustotě certifikovaných TIC na km^2 oproti průměru ČR v jednotlivých krajích v roce 2021 27
Tabulka 23: Přehled Zoologických zahrad, zoo parků, botanických zahrad a podobných turistických cílů 28
Tabulka 24: Počet přenocování v jednotlivých SO ORP a jeho změna v Královéhradeckém kraji v letech 2012,2019 a 2020 32
Tabulka 25: Návštěvnost jednotlivých turistických oblastí (územně členěných) Královéhradeckého kraje v roce 2019 a 2020 33
Tabulka 26: Výsledky analýzy zainteresovaných stran v oblasti cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji 36
Tabulka 27: Bodová hodnota očištěného potenciálu v krajích ČR vyjádřená na km^2 42
Tabulka 28: Bodová hodnota očištěného potenciálu v SO ORP Královéhradeckého kraje vyjádřená na km^2 43
Tabulka 29: Strategické cíle cestovního ruchu Královéhradeckého kraje 50
Tabulka 30: Systém oblastí rozvoje a opatření Strategie CR Královéhradeckého kraje 51
Tabulka 31: Doporučená šablona pro vyhodnocení Strategie 78

Seznam grafů

Graf 1: Podíl cestovního ruchu na celkové HPH v krajích ČR v roce 2019 (v %) 6
Graf 2: Podíl cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti v krajích ČR v roce 2019 - bez Prahy (v %) 7
Graf 3: Vývoj celkového počtu hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012–2021 18
Graf 4: Počet certifikovaných ubytovacích zařízení dle OJK UZ ČR (Hotelstars Union) v roce 2020 20
Graf 5: Počet certifikovaných turistických informačních center v krajích ČR v roce 2021 26
Graf 6: Vývoj počtu hostů v Královéhradeckém kraji a jejich průměrný počet přenocování v HUZ mezi lety 2012–2021 29
Graf 7: Počet hostů v HUZ ve všech krajích ČR (kromě Prahy) v letech 2012 a 2019 30
Graf 8: Počet přenocování v HUZ ve všech krajích ČR (kromě Prahy) v letech 2012 a 2019 30
Graf 9: Meziroční změna počtu hostů v HUZ v krajích ČR mezi lety 2019 a 2020/1 30
Graf 10: Meziroční změna počtu přenocování v HUZ v krajích ČR mezi lety 2019 a 2020/1 31
Graf 11: Podíl rezidentů a nerezidentů v počtu přenocování v Královéhradeckém kraji mezi roky 2012–2021 31
Graf 12: Intenzita cestovního ruchu – Počet přenocování v HUZ na počet obyvatel v roce 2019 v krajích ČR 32
Graf 13: Hustota cestovního ruchu – Počet přenocování v HUZ na 1 km^2 v roce 2019 a 2020 v krajích ČR (bez Prahy) 32
Graf 14: Průměrný počet přenocování v HUZ v Královéhradeckém kraji dle čtvrtletí za období 2017–2019 33

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Graf 15: Vývoj počtu hostů a přenocování v letech 2019–2020 v turistických oblastech Královéhradeckého kraje 34
Graf 16: TOP 10 nejnavštěvovanějších atraktivit Královéhradeckého kraje v roce 2021 34
Graf 17: Analýza zainteresovaných stran cestovního ruchu Královéhradeckého kraje 37

Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma širších vztahů – dostupnost veřejných letišť automobilovou dopravou 9
Obrázek 2: Krkonošský národní park 11
Obrázek 3: Prachovské skály 11
Obrázek 4: Zámek Dětenice 12
Obrázek 5: Rytířský sál (zámek Častolovice) 13
Obrázek 6: Hospital Kuks 13
Obrázek 7: Pevnost Josefov (Jaroměř) 15
Obrázek 8: Špindlerův Mlýn 21
Obrázek 9: Lázně Velichovky 23
Obrázek 10: Kongresové centrum Aldis 24
Obrázek 11: Safari Park Dvůr Králové 27
Obrázek 12: Mapa turistických oblastí Královéhradeckého kraje 40

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public

Seznam zkratek

AOCR	Asociace organizace cestovního ruchu
CCR KHK	Centrála cestovního ruchu Královéhradeckého kraje
CIRI	Centrum investic, rozvoje a inovací
CR	cestovní ruch
CZ-NACE	klasifikace ekonomických činností
ČR	Česká republika
ČSKS	Český systém kvality služeb
ČSÚ	Český statistický úřad
ČUCR	Česká unie cestovního ruchu
DMO	organizace destinačního managementu
DSO	dobrovolný svazek obcí
HDP	hrubý domácí produkt
HK	Hospodářská komora
HPH	hrubá přidaná hodnota
HUZ	hromadná ubytovací zařízení
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
CHKO	chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
IDS	integrovaný dopravní systém
IUZ	individuální ubytovací zařízení
KČT	Klub českých turistů
KHK CR	Královéhradecká krajská centrála cestovního ruchu, příspěvková organizace
KÚ KHK	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
MAS	místní akční skupina
MD	Ministerstvo dopravy ČR
MICE	Schůzky, motivační cestovní ruch, kongresy a konference, výstavy a akce (Meetings, incentives, conferences and exhibitions/events)
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NNO	nezisková nestátní organizace
NP	národní park
OCR	organizace cestovního ruchu
OJK UZ	Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení
RSK	Regionální stálá konference
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SMO	Svaz měst a obcí
SOCR	Svaz ochodu a cestovního ruchu
SMS	Svaz místních samospráv
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TIC	turistické informační centrum
UNESCO	Organizace Organizace spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organization)
ÚÚR	Ústav územního rozvoje

© 2022 Česká republika, s.r.o. All rights reserved.
Document Classification: KPMG Public